

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Ακαδημαϊκού Έτους 2013 – 2014

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης
Πρόεδρος

Διονυσία Δ. Καλλινίκου
Αναπληρώτρια Πρόεδρος

Ελένη Ε. Κουρέλη
Γραμματέας του Τμήματος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Νομική Σχολή που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όθωνος και έκτοτε γαλούχησε γενεές αξίων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, συνεχίζει ως Τμήμα στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. (με την σημερινή της μορφή από το 1982) να προσφέρει ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο μέχρι σήμερα. Στο Τμήμα Νομικής προσφέρονται μαθήματα γενικής νομικής παιδείας, καθώς και μαθήματα εξειδίκευσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Η εκπαιδευτική διαδικασία σε διακλαδικό και διεπιστημονικό επίπεδο δεν περιορίζεται μόνο στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά πραγματώνεται σε συνεργασία και με πολλά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού, καθώς και στη βάση διεθνών προγραμμάτων με διάσημα ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού. Οι πτυχιούχοι του Τμήματός μας διαπρέπουν σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της έρευνας, καθώς και της επαγγελματικής δράσεως τόσο στη χώρα μας όσο και στο διεθνή επιστημονικό χώρο, συνεισφέρουν στην πολιτική ζωή και συνέβαλαν αποφασιστικά στην οικοδόμηση του σύγχρονου ελληνικού κράτους.

Το Πρόγραμμα σπουδών αποδίδει τον πυρήνα της πανεπιστημιακής αυτοδιοίκησης σε επίπεδο Τμήματος και συνιστά τον καθρέπτη του περιεχομένου και του επιπέδου της ανώτατης παιδείας που παρέχεται στους φοιτητές από τη Σχολή. Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των σπουδών στο Τμήμα Νομικής, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις υποχρεώσεις των φοιτητών για την απόκτηση πτυχίου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Στην προϊστάμενη και τα μέλη της Γραμματείας του Τμήματος, καθώς και σε όλους τους συναδέλφους που συνέπραξαν στην παρούσα έκδοση του Οδηγού Σπουδών, εκφράζουμε και από την θέση αυτή, τις θερμές μας ευχαριστίες.

Η λειτουργία της Σχολής είναι συνυφασμένη με δυσκολίες που οφείλονται στην ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή, παρ' όλα αυτά όμως προσπαθούμε και ανταποκρινόμαστε στις επιστημονικές και επαγγελματικές ανάγκες των καιρών.

Στην Σχολή που περιγράψαμε είστε πλέον και εσείς επίλεκτα μέλη μετά από τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλατε και τη λαμπρή επιτυχία που σημειώσατε. Στο όνομα όλων των μελών του διδακτικού – ερευνητικού και διοικητικού προσωπικού, σας συγχαίρουμε και σας καλωσορίζουμε στη Σχολή μας.

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης
Πρόεδρος

Διονυσία Δ. Καλλινίκου
Αναπληρώτρια Πρόεδρος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ	9
2.1 Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου	10
2.2 Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου	11
2.3 Τομέας Δημοσίου Δικαίου	12
2.4 Τομέας Ποινικών Επιστημών	13
2.5 Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό).....	14
2.6 Τομέας Διεθνών Σπουδών	15
2.7 Αίθουσα Πολυμέσων	15
2.8 Διατομεακό Προσωπικό	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ	16
3.1 Γραμματεία	16
3.2 Γραφεία μελών Δ.Ε.Π.	16
3.3 Αίθουσες Διδασκαλίας – Εξετάσεων	16
3.4 Αίθουσα Πολυμέσων	17
3.5 Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα – Εργαστήρια	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 :	

4.1	Νομικό			καθεστώς
			18	
4.2	Οργάνωση			Σπουδών
			23	
4.3	Πρόγραμμα			σπουδών
			25	
4.4				Υποτροφίες
			27	
4.5	Λήψη			πτυχίου
			28	
4.6	Λήψη πτυχίου για φοιτητές που κατατάσσονται σε εξάμηνο σπουδών από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.....			
			28	
4.7	Υπολογισμός	βαθμού		πτυχίου
			29	
4.8	Μεταπτυχιακές			σπουδές
			30	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ31				
5.1	Πρόγραμμα	Σπουδών	Τμήματος	Νομικής
			32	
5.2	Προσανατολισμοί και κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών39			
5.3	Οδηγίες για την αξιοποίηση του προγράμματος σπουδών42			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

6.1	Περιεχόμενο	Μαθημάτων	ανά	Εξάμηνο
				43
6.2	Μαθήματα Προγράμματος ERASMUS77			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 :

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ80				
7.1				Υπηρεσίες
				80
7.2	Βιβλιοθήκες	Τμήματος		Νομικής
			81	
7.3	Οργάνωση των Συλλόγων και Προσφερόμενες Υπηρεσίες83			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 :ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ

8.1	Υγειονομική			υπηρεσία
			85	
8.2	Τμήμα	σίτισης		φοιτητών
			88	
8.3	Φοιτητικά			αναγνωστήρια
			88	

8.4	Πανεπιστημιακό	Γυμναστήριο
.....	88	
8.5	Μουσικό	Τμήμα
.....	89	
8.6	Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών	89
8.7	Πολιτιστικός Όμιλος	Φοιτητών
.....	89	
8.8	Ταμείο Αρωγής	Φοιτητών
.....	89	
8.9	Διδασκαλείο Ξένων	Γλωσσών
.....	90	
8.10	Γραφείο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Αθηνών	90
8.11	Διεύθυνση	Κληροδοτημάτων
.....	90	
8.12	Μονάδα Προσβασιμότητας φοιτητών με αναπηρία	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9		
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ92		
9.1	Χρήσιμες ηλεκτρονικές	διευθύνσεις
.....	92	
ΕΠΙΜΕΤΡΟ		
ΕΠΙΤΙΜΟΙ		
.....	94	ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ι. Η νομική επιστήμη ή επιστήμη του δικαίου έχει ως αντικείμενο το δίκαιο, δηλαδή το σύνολο των κανόνων που ρυθμίζουν κατά αναγκαστικό τρόπο την κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων. Η λέξη «δίκαιο» στην ελληνική γλώσσα προέρχεται από το ρήμα «δείκνυμι», το οποίο σημαίνει ορθή κατευθυντήρια γραμμή. Αλλά και σε άλλες σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες η αντίστοιχη λέξη («Recht», «droit», «diritto») προέρχεται από την λατινική «directum», που σημαίνει την ευθεία, δηλαδή την ορθή κατεύθυνση. Με άλλα λόγια, το δίκαιο είναι ρυθμός ή τάξη και ρυθμίζει τη συμβίωση των ανθρώπων στην κοινωνία. Αποτελεί δημιούργημα του πνεύματος και αναλύεται σε κανόνες ρυθμίσεως της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου.

Λέγοντας ότι η νομική επιστήμη έχει ως αντικείμενο το δίκαιο, εννοούμε ότι επιδιώκει τη συστηματική ενότητα των γνώσεων σχετικά με το δίκαιο και τον σχηματισμό των γνώσεων αυτών με βάση μια μέθοδο. Ειδικότερα, η νομική επιστήμη συστηματοποιεί και ερμηνεύει τους κανόνες του δικαίου που ισχύουν σε μια ορισμένη κοινωνία. Επίσης προσεγγίζει κριτικά αυτούς τους κανόνες, προτείνοντας διάφορες νομοθετικές λύσεις. Στο έργο της αυτό η νομική επιστήμη επικουρείται³ και από άλλους επιστημονικούς κλάδους: την ιστορία του δικαίου, τη φιλοσοφία του δικαίου, τη συγκριτική των δικαίων, την κοινωνιολογία του δικαίου κ.α.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ο φοιτητής της Νομικής σπουδάζει τους διάφορους κλάδους του διεθνούς, ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου, του ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου και του ιδιωτικού, δημοσίου και ποινικού δικαίου με τις υποδιαιρέσεις τους: το δημόσιο διεθνές δίκαιο, που αφορά στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς έννομες σχέσεις μεταξύ κρατών αλλά και ιδιωτών – το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο, που μελετά το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – το συνταγματικό δίκαιο που ρυθμίζει την οργάνωση του κράτους και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων – το διοικητικό δίκαιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και της σχέσεις της με τους πολίτες – το ποινικό δίκαιο, που ρυθμίζει την εξουσία της πολιτείας για τον καθορισμό και την τιμωρία των αξιόποινων πράξεων – το αστικό δίκαιο, που ρυθμίζει τις έννομες σχέσεις μεταξύ ιδιωτών – το εργατικό δίκαιο, που έχει ως αντικείμενο τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών – το εμπορικό δίκαιο που ρυθμίζει τις εμπορικές πράξεις και τις σχέσεις μεταξύ εμπόρων – το δικονομικό δίκαιο, που καθορίζει τα όργανα και την διαδικασία απονομής της πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δικαιοσύνης – την ιστορία του δικαίου, την κοινωνιολογία του δικαίου, τη φιλοσοφία του δικαίου κ.λ.π. Ο φοιτητής μαθαίνει το περιεχόμενο των επιμέρους κλάδων του δικαίου και εξοικειώνεται με την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων. Παράλληλα του παρέχονται οι γενικότερες γνώσεις για να μπορεί να αντιλαμβάνεται το σκοπό κάθε νομοθετικής ρυθμίσεως και τα συγκρουόμενα συμφέροντα που επιδιώκει κάθε φορά ο νομοθέτης να συγκεράσει με την συγκεκριμένη διάταξη.

Οι σπουδές στο Τμήμα Νομικής επιδιώκουν να εφοδιάσουν τους πτυχιούχους με τις απαραίτητες γνώσεις των διάφορων κλάδων του δικαίου, να τους εξοικειώσουν με τη νομική σκέψη και να τους καταστήσουν ικανούς να εφαρμόζουν και να ερμηνεύουν με επιτυχία τις νομικές διατάξεις.

Ο πτυχιούχος της Νομικής Σχολής, με την επιστημονική συγκρότηση που του εξασφαλίζουν οι επιτυχείς σπουδές του, μπορεί να ασχοληθεί στα διάφορα νομικά επαγγέλματα, δηλαδή να γίνει δικηγόρος, δικαστής, συμβολαιογράφος ή εισαγγελέας, να σταδιοδρομήσει ως διπλωμάτης, να στελεχώσει την δημόσια διοίκηση ή να εργαστεί ως νομικός σύμβουλος σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

II. Η μέση εκπαίδευση προετοιμάζει μόνο έμμεσα τους υποψήφιους για τις νομικές σπουδές. Συνήθως η πρώτη επαφή με τη νομική επιστήμη προκαλεί σύγχυση. Ο νέος νομικός δεν πρέπει ωστόσο να αποθαρρύνεται από αυτό. Πρέπει αντίθετα να προσπαθήσει ευθύς εξαρχής να αξιοποιήσει τις σπουδές του σωστά και ορθολογικά. Σε αυτό επιθυμούν να συμβάλουν οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Η νομική επιστήμη είναι μια πολιτιστική επιστήμη. Μόνον εκείνος που θα αποκτήσει μια πλήρη και σαφή εικόνα για τη σχέση του δικαίου με την ιστορική, οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική και φιλοσοφική εξέλιξη θα μπορέσει να την κατακτήσει. Για τον λόγο αυτό ο φοιτητής της Νομικής δεν πρέπει να ασχοληθεί μόνο με την ιστορία του δικαίου, αλλά πρέπει ιδίως κατά τα πρώτα εξάμηνα των σπουδών του να παρακολουθήσει επιπλέον παραδόσεις φιλοσοφίας, ιστορίας, ιστορίας των πολιτισμών, πολιτικής οικονομίας και κοινωνιολογίας – άσχετα αν έχει επιλέξει τα αντίστοιχα μαθήματα και συμμετέχει στις εξετάσεις – προκειμένου να διευρύνει τη γενική του μόρφωση και να συμπληρώσει τις νομικές σπουδές του.

Αλλά και εντός του πλαισίου των νομικών μαθημάτων των διάφορων κλάδων του ισχύοντος δικαίου κρίσιμο δεν είναι μόνο να αποκτήσει ο φοιτητής δογματικές γνώσεις του θετικού δικαίου. Εξίσου σημαντικό είναι να διεισδύσει στη νομική μέθοδο, δηλαδή στη νομική τέχνη της αφαιρέσεως, ερμηνείας, συνθέσεως και συστηματικής, καθώς και στη νομική ορολογία και στο νομικό συλλογισμό. Μόνον εκείνος που κατέχει αυτή τη μέθοδο και είναι σε θέση να την εφαρμόζει, θα μπορέσει να δαμάσει την τεράστια και συνεχώς πολλαπλασιαζόμενη νομική ύλη. Η εκμάθηση και εξάσκηση της νομικής μεθόδου πρέπει να συνοδεύει ολόκληρες τις νομικές σπουδές. Η πείρα έχει καταδείξει ότι αποτελεί σοβαρό σφάλμα να πιστεύει κανείς ότι όποιος προσανατολίζει τις προσπάθειες του αποκλειστικά ή κυρίως στην αποστήθιση «θετικών γνώσεων» και στη συλλογή «νομικών πληροφοριών» υπερέχει των άλλων στις εξετάσεις ή στην πρακτική εξάσκηση των διάφορων νομικών επαγγελμάτων. Και στις δύο περιπτώσεις προπάντων ο άριστος χειρισμός της νομικής μεθόδου είναι εκείνος που χαρακτηρίζει τον επιτυχημένο και ικανό νομικό.

Ο φοιτητής πρέπει να αρχίσει από πολύ νωρίς να διεισδύει στη νομική βιβλιογραφία και να μελετά συστηματικά νομικά περιοδικά και δικαστικές αποφάσεις. Τα Σπουδαστήρια της Νομικής Σχολής πρέπει να αποτελέσουν ευθύς εξαρχής τους οικείους και προσφιλείς τόπους εργασίας των φοιτητών της Νομικής.

III. Η Νομική Σχολή παρέχει ανώτατη νομική παιδεία με την έρευνα και διδασκαλία των διάφορων κλάδων του δικαίου, οι οποίοι κατανέμονται με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών σε μαθήματα γενικής νομικής παιδείας και μαθήματα εξειδίκευσης, τα οποία διδάσκονται με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών σε εξάμηνα. Η διδασκαλία των επιμέρους μαθημάτων επιδιώκει ένα διπλό εκπαιδευτικό στόχο: αφενός, το συνδυασμό της γενικής εποπτείας της νομικής επιστήμης με την εξειδίκευση και αφετέρου, το συνδυασμό της καθοδήγησης του φοιτητή με την δυνατότητα αυτενέργειάς του. Έτσι, τα διδασκόμενα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα (υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής).

Τα υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρουν τις βασικές γνώσεις των κυριότερων κλάδων του δικαίου και για το λόγο αυτό, η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση σε αυτά θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Τμήματος Νομικής. Τα επιλεγόμενα μαθήματα κατευθύνουν σταδιακά τον φοιτητή σε πιο

εξειδικευμένες γνώσεις: Τα μεν μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής επιβάλλουν στο φοιτητή να εξειδικεύσει τις γνώσεις του σφαιρικά, με την επιλογή ενός τουλάχιστον μαθήματος από καθέναν από τους βασικούς κλάδους του δικαίου («ενότητες») που αντιστοιχούν στους έξι (6) Τομείς, στους οποίους διαιρείται οργανωτικά από άποψη ειδικότερου γνωστικού αντικειμένου το Τμήμα Νομικής. Τα δε μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρουν τη δυνατότητα στον φοιτητή να επιλέξει μαθήματα από οποιοδήποτε κλάδο του ισχύοντος δικαίου, γεγονός που του δίδει την ευκαιρία να εξειδικεύσει ακόμη περαιτέρω τις γνώσεις του.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται με διάφορους εκπαιδευτικούς θεσμούς και ποίκιλα διδακτικά μέσα: Οι παραδόσεις αποσκοπούν να φέρουν τον φοιτητή σε μια συστηματική επαφή με τους επιμέρους κλάδους του δικαίου, ως προς το περιεχόμενο και την μέθοδο, δηλ. να τον «διδάξουν». Η ως εκ τούτου συχνά δυσπρόσιτη μορφή της συστηματικής και καθέδρας διδασκαλίας θέτει κατά κανόνα υψηλές απαιτήσεις ως προς την προσοχή και την ικανότητα παρακολούθησής του ακροατηρίου. Εξάλλου οι παραδόσεις μπορούν συνήθως να προσφέρουν μόνο μια εισαγωγή στο σχετικό κλάδο του δικαίου. Ήδη για τους λόγους αυτούς είναι απαραίτητο ο φοιτητής να επεξεργάζεται εκάστοτε όσα άκουσε με βάση την ειδική επιστημονική βιβλιογραφία και νομολογία και να προβαίνει με δική του μελέτη στις αναγκαίες συμπληρώσεις. Επαναλήψεις και συμπληρωματική αυτοτελής μελέτη ανήκουν στην ουσία στην ακαδημαϊκή παιδεία και αποτελούν αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο των πανεπιστημιακών σπουδών.

Στις φροντιστηριακές ασκήσεις ο φοιτητής εξοικειώνεται με την αντιμετώπιση νομικών περιπτώσεων, δηλαδή την εφαρμογή του γενικού και αφηρημένου κανόνα δικαίου σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά. Οι φροντιστηριακές ασκήσεις συνιστούν ένα σπουδαίο συστατικό στοιχείο των νομικών σπουδών, διότι μόνο η συνεχής εξάσκηση οδηγεί στην ασφαλή γνώση της νομικής μεθόδου. Σε αυτό συμβάλλουν προπάντων τα μαθήματα των εφαρμογών, τα οποία συνθέτουν τους επιμέρους τομείς των διαφόρων κλάδων του δικαίου (διεθνούς, ευρωπαϊκού, δημοσίου, ποινικού, αστικού, δικονομικού, εμπορικού και εργατικού) και εμβαθύνουν μεθοδικά και συστηματικά με την επεξεργασία της νομολογίας και πρακτικών θεμάτων καθώς και την διεξαγωγή «εικονικών δικών» στην ανάλυση γενικότερων προβλημάτων του δικαίου.

Ως επιστημονικά εντατικότερος εκπαιδευτικός θεσμός προβλέπονται τα σεμινάρια, στα οποία παρέχεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες φοιτητές, υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντα, να αντιμετωπίσουν ερευνητικά και σε βάθος ένα συγκεκριμένο νομικό θέμα με σχετική επιστημονική εισήγηση και επακολουθούσα συζήτηση. Η επιλογή συμμετοχής στα σεμινάρια συνιστάται μόνο στους φοιτητές, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει ήδη τις αντίστοιχες παραδόσεις και είναι σε τέτοιο επίπεδο που να τους επιτρέπει να συμμετέχουν ενεργητικά στη διεξαγωγή του σεμιναρίου και στον επιστημονικό διάλογο. Για τον λόγο αυτό η διεξαγωγή των σεμιναρίων προβλέπεται στα δύο τελευταία εξάμηνα των νομικών σπουδών, οπότε μπορούν να αποφέρουν το επιδιωκόμενο όφελος στους τελειόφοιτους φοιτητές της Νομικής.

IV. Η ορθή αξιοποίηση των νομικών σπουδών και των δυνατοτήτων που παρέχονται από τους φοιτητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελεί τον στόχο του παρόντος Οδηγού Σπουδών. Περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των σπουδών στο Τμήμα Νομικής, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις υποχρεώσεις των φοιτητών για την απόκτηση του πτυχίου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων. Ερωτήματα που αφορούν την πορεία των νομικών τους σπουδών μπορούν να απευθύνουν οι φοιτητές στη Γραμματεία του Τμήματος Νομικής ή και σε κάθε μέλος του Διδακτικού – Ερευνητικού Προσωπικού που δέχονται τακτικά σε ακρόαση τους φοιτητές καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΟΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ *

Το Τμήμα Νομικής καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο του δικαίου. Μαζί με το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών και το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης συγκροτούν τη Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών (Ν.Ο.Π.Ε.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Τμήμα Νομικής διοικείται, όπως και κάθε άλλο Τμήμα των Α.Ε.Ι. από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων, τριάντα (30) εκλεγμένους εκπρόσωπους των μελών του Διδακτικού- Ερευνητικού Προσωπικού και εκπροσώπους των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών, ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ, Μεταπτυχιακών και Προπτυχιακών Φοιτητών. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων και τους δύο (2) εκπροσώπους των Φοιτητών. Τον Πρόεδρο του Τμήματος αναπληρώνει ο Αναπληρωτής Πρόεδρος σε όλα τα όργανα του Τμήματος.

Πρόεδρος του Τμήματος : Καθηγητής Θεόδωρος Π. ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ
(Ακαδημίας 45) – (Ιπποκράτους 33)

Αναπληρώτρια Πρόεδρος του Τμήματος: Διονυσία Δ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ

Γραμματεία Τμήματος: Ακαδημίας 45. τηλ. 2103688646, fax. 2103688640

Γραμματέας του Τμήματος : ΕΛΕΝΗ ΚΟΥΡΕΛΗ

Λοιπό Προσωπικό Γραμματείας

Γκούβρα Σπυριδούλα	Παπαδοπούλου Παναγιώτα
Καμινάρη Ιωάννα	Παπακωνσταντίνου Παρασκευή
Κορδατζάκη Αργυρώ	Τάμπαρα Μάγδα
Λουκίσης Ιωάννης	Τσουκανέλη Ελευθερία
Μακούλης Αναστασιος	Φρύδας Θεοδόσης
Μητροπούλου Μαρία	
Μπαρμέρη Γεωργία	
Παπαδοπούλου Κωνσταντίνα	

* Το παρόν κεφάλαιο απεικονίζει την οργανωτική διάρθρωση του Τμήματος και τη σύνθεση (καθώς και την ιδιότητα) του προσωπικού όλων των κατηγοριών μέχρι 01-09-2013.

Το Τμήμα Νομικής διαιρείται σε έξι (6) Τομείς. Οι Τομείς αυτοί είναι:

2.1. ΤΟΜΕΑΣ Α΄ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός Ιπποκράτους 33, 2^{ος} όροφος, τηλ. 210 368 8370, fax. 210 368 8353

Διευθύντρια : Αναπληρ. Καθηγήτρια Καλλιόπη Χριστακάκου - Φωτιάδη

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Διονυσία ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ	Μιχαήλ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΑΚΗΣ	Αντώνιος ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΟΣ
Δήμητρα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	Βασίλειος ΒΑΘΗΣ	Ιωάννα ΚΟΝΔΥΛΗ
Παναγιώτης ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Ευγενία ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ	Γεώργιος ΛΕΚΚΑΣ
	Ανθή ΠΕΛΛΕΝΗ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Δημήτρης ΛΙΑΠΗΣ
	Κλεάνθης ΡΟΥΣΣΟΣ	Γεώργιος ΜΕΝΤΗΣ
	Χριστίνα ΣΤΑΜΠΕΛΟΥ	Παρασκευή ΠΑΠΑΡΣΕΝΙΟΥ
	Καλλιόπη ΧΡΙΣΤΑΚΑΚΟΥ ΦΩΤΙΑΔΗ	Αριστείδης ΧΙΩΤΕΛΛΗΣ
	Κων/νος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΒΟΗΘΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Γεώργιος ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ		Γεώργιος ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κων/νος ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ		Μαρίνα ΜΠΡΑΒΟΥ ΜΠΙΤΣΑΞΗ
Θεόδωρος ΛΥΤΡΑΣ		
Παναγιώτης ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ		
Ελισάβετ ΠΟΥΛΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ		
Ζαφείριος ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ		

Λοιπό Προσωπικό

Μαρία ΒΕΛΛΗ – Μαριάνθη ΒΛΑΧΟΥ(απουσιάζει με απόσπαση) – Παναγούλα
ΜΑΚΡΗ –Βασιλική ΣΤΡΑΚΑΝΤΟΥΝΑ, Ανδρέας ΛΑΜΠΟΣ

2.2. ΤΟΜΕΑΣ Β΄ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός: Ιπποκράτους 33, 6^{ος} όροφος,
Τηλ. 210 368 8372-8366, fax. 210 368 8367

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
Τηλ. 210 368 8358	Τηλ. 210 368 8361	Τηλ. 210 368 8363
Fax. 210 368 8360	Fax. 210 368 8360	Fax. 210 368 8362

Διευθυντής : Καθηγητής Κωνσταντίνος ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Γεώργιος ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ	Γαρυφαλιά ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	Αλεξάνδρα ΜΙΚΡΟΥΛΕΑ
Κων/νος ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Γεώργιος ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	Φλώρα ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ – ΑΛΜΠΑΝΙΔΟΥ
Δημήτριος ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	Ηλίας ΣΟΥΦΛΕΡΟΣ	Κων/νος ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ
	Γεώργιος ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	
	Στέφανος-Σπυρίδων ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ	
	Δημήτριος ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ	

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Νικόλαος ΒΕΡΒΕΣΟΣ	Κων/να ΜΠΕΤΖΙΟΥ – ΚΑΜΤΣΙΟΥ	Ελευθέριος ΓΚΕΛΗΣ
Ιωάννης ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	Γεώργιος ΣΙΝΑΝΙΔΗΣ	Φεβρωνία Λαζαρίδου - Ελμαλόγλου
Νικόλαος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ	Δημήτριος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	
Χριστίνα ΛΙΒΑΔΑ	Χρήστος ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ	

Εμμανουήλ ΜΑΣΤΡΟΜΑΝΩΛΗΣ		
Κων/νος ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ		

Λοιπό Προσωπικό :

Αναστασία ΚΙΟΥΣΗ – Νικόλαος ΠΑΓΩΝΗΣ – Παναγιώτα ΚΟΥΦΟΣΤΑΘΗ.

2.3. ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός: Ιπποκράτους 33, 5^{ος} όροφος, τηλ. 210 368 8372-8371, fax. 210 368 8367

Διευθυντής : Καθηγητής Θεόδωρος ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Νικόλαος Μιχαήλ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ	Πρόκοπιος ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (αναστολή καθηκόντων)	Θεοδώρα ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ανδρέας ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	Γλυκερία ΣΙΟΥΤΗ	Σπυρίδων ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ
Ιωάννης ΔΡΟΣΟΣ	Φίλιππος ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	Ζωή ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Ιουλία ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ – ΣΤΡΑΓΓΑ	Σταύρος ΤΣΑΚΥΡΑΚΗΣ	Πατρίνα ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ
Κων/νος ΚΡΕΜΑΛΗΣ	Σπυρίδων ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ	
Παναγιώτης ΛΑΖΑΡΑΤΟΣ	Θεόδωρος ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ	
Αντώνιος ΠΑΝΤΕΛΗΣ		

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Γεώργιος ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Βασίλειος ΚΟΝΔΥΛΗΣ	Αναστασία ΚΑΤΣΑΝΟΥ
Κων/νος ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ		Ελένη ΚΟΥΤΣΙΜΠΟΥ
Γεώργιος ΔΕΛΛΗΣ		
Παύλος Μιχαήλ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ		
Γεώργιος		

ΚΑΜΙΝΗΣ(Ειδική άδεια)		
Παρασκευή ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ		

Λοιπό Προσωπικό :

Βασιλική ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΣΙΝΤΡΟΥ , Πολυξένη ΓΚΟΥΒΑ, Αθηνά ΔΙΑΚΟΥ,
Κατερίνα ΔΡΟΣΟΥ, Χαρά ΡΑΜΑ.

2.4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο Τομέας λειτουργεί προσωρινά στο κτήριο της οδού Ακαδημίας 45, γραφείο 1, 2^{ος} όροφος. Για πληροφορίες τηλ. Fax. 210 368 8603

Διευθυντής : Καθηγητής Νέστωρ ΚΟΥΡΑΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Λεωνίδα ΚΟΤΣΑΛΗΣ	Ηλίας ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	Δημήτριος ΚΙΟΥΠΗΣ
Νέστωρ – ΚΟΥΡΑΚΗΣ	Ιωάννης ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ	Μαρία ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗ
Χρίστος ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ		Νικόλαος ΛΙΒΟΣ
		Αριστομένης ΤΖΑΝΕΤΗΣ
		Αντωνία-Ιόλη ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗ
		Γεώργιος ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΒΟΗΘΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Ιωάννης ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ	Αντώνιος ΒΓΟΝΤΖΑΣ	Παναγιώτης Κοσμάς ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αλέξανδρος ΔΗΜΑΚΗΣ		

Νικόλαος ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ		
Αγλαΐα ΛΙΟΥΡΔΗ		
Ευστράτιος ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ		

Λοιπό Προσωπικό :

Ελένη ΒΑΡΕΛΑ – Τριανταφυλλιά ΝΤΑΝΑΚΑ – Μυρσίνη ΤΑΡΑΝΗ –
Ειρήνη ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ – Κων/να ΤΖΙΒΑΡΑ.

2.3. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(ΙΣΤΟΡΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ)

Οδός Ακαδημίας 47, Τηλ. 210 368 8666, fax. 210 368 8669

Διευθύντρια : Καθηγήτρια Καλλιόπη Μπουρδάρα

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Ιωάννης ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ	Κων/νος ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Φίλιππος ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Καλλιόπη ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ		Βασίλειος ΒΟΥΤΣΑΚΗΣ
Ελευθερία ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ		Αθηνά ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
		Ελένη ΡΕΘΥΜΙΩΤΑΚΗ
		Ανδρέας ΧΕΛΜΗΣ
		Γεώργιος ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΒΟΗΘΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
		Μαρίνα ΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
		Άννα ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΥ

Λοιπό Προσωπικό :
 Σουλτάνα ΙΩΑΝΝΟΥ – Όλγα ΜΠΑΚΑΛΗ-ΝΙΠΗ – Ελένη ΑΜΟΙΡΑΛΗ

2.3. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οδός Σίνα 14, 3^{ος} όροφος Τηλ./fax. 210 3615812

Διευθυντής : Καθηγητής Βασίλειος ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Άγγελος ΓΙΟΚΑΡΗΣ	Ελένη ΔΙΒΑΝΗ	Μαρία ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ
Χαράλαμπος ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ	Ελένη ΜΟΥΣΤΑΙΡΑ	Ρεβέκκα Εμμανουέλλα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Αλέξανδρος Λινός ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΣ (αναστολή καθηκόντων)	Φωτεινή ΠΑΖΑΡΤΖΗ	Χρυσάφω ΤΣΟΥΚΑ
Βασίλειος ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ		Μεταξία ΚΟΥΣΚΟΥΝΑ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΒΟΗΘΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γεώργιος ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ		

Λοιπό Προσωπικό :
 Ασπασία ΖΗΡΟΥ – Δήμητρα ΜΠΟΥΛΟΥΓΟΥΡΗ – Ευαγγελία ΝΙΑΒΗ –
 Ιφιγένεια ΣΤΡΑΤΟΠΟΥΛΟΥ – Ελένη ΜΙΧΑ

2.7 Αίθουσα Πολυμέσων

Ασκληπίου 9, 1^{ος} όροφος, Τηλ. 2103688174
 Γαρουφαλής Αργύριος

2.8 Διατομεακό Προσωπικό Ειδική Επιστήμονες

Ε.Ε.Δ.Ι.Π. ΙΙ

Αλέξανδρος Βαρβέρης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ

Το Τμήμα Νομικής στεγάζεται κατά βάση στο κτήριο της οδού Σίνα 3 (Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, Μ.Θ.Ε.) και στο κτήριο της οδού Ακαδημίας 45, όπου βρίσκονται οι θυρίδες και τα γραφεία της Γραμματείας. Πολλά σπουδαστήρια και γραφεία μελών Δ.Ε.Π. βρίσκονται στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, στο κτήριο της οδού Ιπποκράτους 33, στο κτήριο της οδού Ακαδημίας 45, καθώς και στην οδό Σίνα 14 (3^{ος} όροφος).

3.1. Γραμματεία

Οι θυρίδες και τα γραφεία της Γραμματείας του Τμήματος Νομικής, στεγάζονται στο ισόγειο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 45, όπου βρίσκονται επίσης τα γραφεία του Προέδρου, του Αναπληρωτή Προέδρου και της Γραμματέως του Τμήματος.
 Ώρες εξυπηρέτησης φοιτητών :

ΔΕΥΤΕΡΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ και ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10.30 π.μ. -1.30 μ.μ

Οι θυρίδες για το πρόγραμμα **ERASMUS** λειτουργούν κάθε Δευτέρα Τετάρτη και Παρασκευή 09:00-10:30 π.μ

3.2. Γραφεία μελών Δ.Ε.Π.

Τα γραφεία των μελών του Διδακτικού-Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος Νομικής βρίσκονται στο κτίριο της οδού Ιπποκράτους 33 (Τομείς Α΄ και Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου, Τομέας Δημοσίου Δικαίου) και στο κτίριο της οδού Ακαδημίας 45 (Τομέας Ποινικών Επιστημών, Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό). Μεμονωμένα γραφεία υπάρχουν ακόμη, στην οδό Ασκληπείου 9, καθώς και στην οδό Σίνα 14 (3^{ος} όροφος). Σε κάθε γραφείο υπάρχει ανακοίνωση για τις ώρες ακρόασης, κατά τις οποίες οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν τακτικά μαζί τους.

3.3 Αίθουσες διδασκαλίας – εξετάσεων

Η διδασκαλία και οι γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων γίνονται κατά κύριο λόγο στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Μ.Θ.Ε.) και ειδικότερα στις ακόλουθες αίθουσες :

Νέο κτήριο, οδός Σίνα 3 : Αίθουσα Οικονομίδου (δεν διατίθεται), αίθουσες 1 και 2 (ά όροφος), αίθουσα 3 (πατάρια ορόφου), αίθουσες 4,5,6,7, (β΄ όροφος), αίθουσα 8 (γ΄ όροφος).

Παλιό κτήριο: Αμφιθέατρο Σαριπόλων, Α΄Μαθηματικών, Β΄Μαθηματικών Θεολογικής.

Οδός Ακαδημίας 45 : Αίθουσα Α΄, Β΄ και Γ.

Οδός Ιπποκράτους 7^α : (δεν διατίθεται).

3.4 Αίθουσα Πολυμέσων

Η Αίθουσα Πολυμέσων του Τμήματος Νομικής βρίσκεται στον 1^ο όροφο του κτιρίου της οδού Ασκληπείου 9 και λειτουργεί καθημερινά 9.00 π.μ. – 16.30 μ.μ.

Στο χώρο αυτό οι φοιτητές με τη χρήση του αριθμού μητρώου τους και του προσωπικού κωδικού (PIN) που έχουν ορίσει και την διαδικασία εγγραφής στις υπηρεσίες, επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε επιλεγμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες μέσω σειράς διαθέσιμων Η/Υ, και ιδιαίτερα στην ιστοσελίδα του Τμήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.law.uoa.gr>, όπου και αναδημοσιεύεται ο παρών οδηγός σπουδών. Το περιεχόμενο της ιστοσελίδας του Τμήματος διευρύνεται συνεχώς και οι φοιτητές μπορούν να πληροφορούνται από αυτή π.χ. τα αποτελέσματα των εξετάσεων, τις ώρες ακρόασης μελών¹⁸

Δ.Ε.Π.. Τέλος υπάρχει η δυνατότητα να προβαίνουν στις δηλώσεις των μαθημάτων καθώς και να υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση για την χορήγηση του «πάσο».

3.5. Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα / Εργαστήρια

Με το Τμήμα Νομικής είναι συνδεδεμένα τα ακόλουθα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα – Εργαστήρια:

Ερευνητικό Ινστιτούτο Δικονομικών Μελετών.

Διευθυντής : Ομότιμος Καθηγητής Ι. Σ. Σπυριδάκης

Αναπληρ. Διευθυντής : Ομότιμος Καθηγητής Ν. Κ. Κλαμαρής

Οδός Σκουφά 48, 4^{ος} όροφος, 106 72 Αθήνα

Αίθουσα Σεμιναρίων – Αίθουσες Γ. Ράμμου και Εμμ. Μιχελάκη και Βιβλιοθήκη Εμμ.

Μιχελάκη, οδός Σίνα 14, 7^{ος} όροφος,

τηλ. 210 364 1165 , 210 3603946, fax. 210 3603947

Ινστιτούτο Συνταγματικών Ερευνών

Διευθυντής-Πρόεδρος: Καθηγητής Κωνσταντίνος Μαυριάς.

Αναπλ. Διευθυντής : Καθηγητής Θεόδωρος Π. Φορτσάκης.

Οδός Πινδάρου 27, 106 73 Αθήνα, τηλ. 210 3620816-7, 210 3620711,

fax.: 210 3620770

Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου.

Διευθυντής : Σ.Ι. Φλογαϊτής

Οδός Αχαιού 16, 106 75 Κολωνάκι, Αθήνα, τηλ. 210 7258801, 210 7293103

Fax. 210 7258040,

64ο χλμ. Λεωφ. Αθηνών – Σουνίου, 195 00 Λεγραινά, τηλ 22920 69810-2

Fax. 22920-69813

Εργαστήριο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας.

Διευθυντής: Καθηγητής Κ. Κρεμαλής, οδός Ιπποκράτους 33, 5^{ος} όροφος,

106 80 Αθήνα, Τηλ. 210 3688546, fax: 3629454

Εργαστήριο Εγκληματολογικών Σπουδών

Διευθυντής: Καθηγητής Ν. Κ. Κουράκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

4.1 Νομικό καθεστώς

Οι σπουδές στο Τμήμα Νομικής ακολουθούν το σύστημα διδασκαλίας – εξετάσεων των εξαμήνων με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που 19

καταρτίζεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του Ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι.»(Α'87) και του Ν. 3549/07 (Α'69). Σημαντικές είναι επίσης οι αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών και οι σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος Νομικής.

Α) Άρθρο 24 του Ν. 1268/1982 «Πρόγραμμα Σπουδών»

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενο τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο και την χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

2. Το πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας (ΕΣΑΠ) και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.

3. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό «διδακτικών μονάδων» (και πρόσφατα πιστωτικών μονάδων). Η δ.μ. αντιστοιχεί σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μία μέχρι τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ή εξάσκησης επί ένα εξάμηνο για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος. Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιέχεται και ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών μονάδων που απαιτείται για την λήψη του πτυχίου.

4. Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Ανταποκρίνεται, πάντως σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των προαπαιτούμενων και εξαρτώμενων από προαπαιτούμενα μαθήματα. Με την διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Σπουδών ορίζονται τα προαπαιτούμενα και τα εξαρτώμενα από τα προαπαιτούμενα μαθήματα. Ο φοιτητής υποβάλλει τη δήλωση προτίμησης ηλεκτρονικά, στην αρχή κάθε εξάμηνου και σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση.

5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστον το ¼ του Προγράμματος Σπουδών.

6. Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γ.Σ. του Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος, από μέλη της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος, με ετήσια θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γ.Σ. Τμήματος, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων.

7. Η απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στον Κοσμήτορα και στην Εθνική Ακαδημία Γραμμάτων και Επιστημών (Ε.Α.Γ.Ε.) και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής και του Τμήματος.

8. Στα προγράμματα σπουδών ενός Τμήματος μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων της ίδιας ή άλλης Σχολής. Στην περίπτωση αυτή η ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση της Κοσμητείας ή του Πρυτανικού Συμβουλίου αντίστοιχα μετά από πρόταση των αντίστοιχων Τμημάτων ή Σχολών.

9. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο αφού προηγουμένως το δηλώσει εκ νέου.

10. Για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών καθορίζεται ο Τομέας που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία τους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

11. Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται η διαίρεση της αντίστοιχης τάξης σε τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών και η ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος για κάθε τμήμα σε ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου Τομέα. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που παίρνουν τέτοια ανάθεση, συγκροτούν την Επιτροπή του Μαθήματος με συντονιστή μέλος του Δ.Ε.Π. που κατέχει την ανώτατη βαθμίδα. Η Επιτροπή του Μαθήματος συντονίζει την ομοιομορφία της διδασκαλίας ως προς το περιεχόμενο και την έκταση της διδακτέας ύλης, των ασκήσεων και των εξετάσεων.

12. α) Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο ίδιο Α.Ε.Ι. που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Τα διατμηματικά προγράμματα είναι δυνατόν να οργανώνονται είτε στο πλαίσιο μιας Σχολής είτε σε διασχολική βάση.

β) Η ανωτέρω απόφαση της Συγκλήτου λαμβάνεται ύστερα από κοινή πρόταση των Γενικών Συνελεύσεων των εμπλεκόμενων Τμημάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού προηγουμένως ασκηθεί ο σχετικός έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

γ) Σε κάθε διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη Διοικούσα επιτροπή, η οποία έχει όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και της γενικής Συνέλευσης Τμήματος. Η Διοικούσα Επιτροπή αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. που προέρχονται από το καθένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα και από εκπροσώπους των φοιτητών του προγράμματος σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα συμμετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή με ίσο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. Τα μέλη Δ.Ε.Π. τα οποία μετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή, πρέπει απαραίτητως να έχουν ενεργό εκπαιδευτική συμμετοχή στο διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών. Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο, οι οποίοι πρέπει να ανήκουν στις βαθμίδες του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή.

δ) Η εισαγωγή φοιτητών σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών γίνεται με την ισχύουσα εκάστοτε διαδικασία εισαγωγής στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο δε αριθμός των φοιτητών που θα γίνονται δεκτοί κάθε χρόνο σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων περί του καθορισμού του αριθμού των εισακτέων κατ' έτος στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

ε) Η διοικητική υποστήριξη κάθε διατμηματικού προγράμματος σπουδών γίνεται από την αντίστοιχη Γραμματεία, η οποία συστήνεται και στελεχώνεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του οικείου Ιδρύματος.

στ) Με την αναφερόμενη στο εδάφιο α' απόφαση της Συγκλήτου καθορίζεται και κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση, την λειτουργία και τη διοίκηση του διατμηματικού προγράμματος σπουδών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται κατά αναλογία οι ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις και ο εσωτερικός κανονισμός του οικείου Ιδρύματος.

B) Άρθρο 25 του Ν. 1268/1982 «Κανονισμός Σπουδών»

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου.

2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα.
3. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι. πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτό, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.
4. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα για τις εργάσιμες ημέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.
5. Με τους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με την δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.
6. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεώνεται ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο κατ' επιλογή μάθημα.
7. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων.
8. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984 και μετά καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
9. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγούμενων πτυχίων και με την καθομολόγηση των πτυχιούχων καθορίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι.

Γ) Αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών στις συνεδριάσεις της 16.1.1984 και 19.1.1984 αποφάσισε τα εξής, τα οποία θεωρούνται μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. α) Το πρόγραμμα σπουδών που καταρτίζουν οι Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό για τους φοιτητές.
 - β) Οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα τα οποία θα διδαχθούν με βάση προσωπικές επιλογές για την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος που θα τους οδηγήσει στη λήψη του πτυχίου. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι διάφορα των μαθημάτων του ενδεικτικού προγράμματος.
 - γ) Ο αριθμός των μαθημάτων κατά εξάμηνο που θα προσφέρει το Τμήμα με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα (αριθμός ν), θα είναι κατά μέγιστο όρο 4 (τέσσερα) και σε εξαιρετικές περιπτώσεις 5 (πέντε).
 - δ) Ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλεγεί ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι το ανώτατο όριο του «ν» που παρουσιάζεται στο εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος συν 3 (τρία).
2. α) Ο ορισμός στο πρόγραμμα σπουδών μαθημάτων ως προαπαιτούμενων δεν είναι υποχρεωτικός, εν πάση δε περιπτώσει, δεν είναι δυνατό να ορισθούν ως προαπαιτούμενα μαθήματα περισσότερα από το 1/5 του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου. Ένα μάθημα μπορεί να ορισθεί ως προαπαιτούμενο μόνο για ένα εξαρτώμενο μάθημα και αντίστροφα,
 - β) Τα κατ' επιλογή μαθήματα (άρθρο 24 παρ.5) καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των μαθημάτων που πρέπει να διδαχθεί ο φοιτητής για να λάβει το πτυχίο του (και όχι απλώς το 1/4 του συνόλου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών).

3. Μάθημα του διδάχθηκε επί 13 τουλάχιστον εβδομάδες, θεωρείται ότι διδάχθηκε επαρκώς.

4. Η διδασκαλία είναι υποχρεωτική για τον διδάσκοντα ανεξάρτητα από τον αριθμό των φοιτητών που θα δηλώσουν το μάθημα.

5. α) Οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος πραγματοποιούνται αμέσως μετά την λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου και διαρκούν 2-4 εβδομάδες. Εάν η τελική βαθμολογία του φοιτητή είναι μικρότερη του 5, τότε παρέχεται στον φοιτητή η δυνατότητα συμπληρωματικής εξέτασης.

β) Η συμπληρωματική εξέταση πρέπει να γίνεται το Σεπτέμβριο για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινό-εαρινό) και να είναι διάρκειας 4 εβδομάδων.

Δ) Αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος Νομικής.

1) Ισχύς νέου προγράμματος σπουδών – μεταβατικές ρυθμίσεις

Απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος Νομικής της 08.06.1994 και 15.06.1994 :

Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει το νέο πρόγραμμα σπουδών στο σύνολό του, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και τις τροποποιήσεις που συζητήθηκαν και συγκροτεί επιτροπή με αντικείμενο την ανακατανομή στα εξάμηνα, σύμφωνα με τις υποβληθείσες προτάσεις, των εγκεκριμένων μαθημάτων του νέου προγράμματος σπουδών.

Η Γ.Σ. αποφασίζει επίσης ότι τα σεμινάρια θα είναι προαιρετικά και ελεύθερης επιλογής, ο αριθμός των σεμιναρίων θα είναι περιορισμένος και κάθε Τομέας θα οργανώνει μέχρι τρία (3) σεμινάρια κατ' έτος. Κάθε Τομέας μπορεί να οργανώνει σεμινάρια σε συνεργασία και με άλλους Τομείς.

Η Γ.Σ. αποφασίζει τέλος ότι από τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέγουν και να εξετάζονται σε έξι (6) τουλάχιστον από αυτά και από τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής τουλάχιστον τέσσερα (4) από αυτά προκειμένου να καταστούν πτυχιούχοι.

Απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος Νομικής της 22.6.1994:

Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει την ανακατανομή των μαθημάτων στα εξάμηνα σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής και αποφασίζει να ισχύσει το νέο πρόγραμμα σπουδών από το πανεπιστημιακό έτος 1994-95

Απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος Νομικής της 01.02.1995 :

Η Γενική Συνέλευση αποδέχεται τις προτάσεις της Επιτροπής Ωρολόγιου Προγράμματος και αποφασίζει ότι τα υποχρεωτικά μαθήματα του παλαιού προγράμματος σπουδών (1993-1994) θα εξετάζονται μόνο χωρίς να διδάσκονται, ενώ τα μαθήματα επιλογής του παλαιού προγράμματος που δεν περιλαμβάνονται στο νέο πρόγραμμα σπουδών δεν θα διδάσκονται ούτε θα εξετάζονται.

2) Αναβαθμολόγηση υποχρεωτικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων.

Απόφαση Δ.Σ. 16.12.2003 :

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα από το Ε΄ εξάμηνο σπουδών και μετά, να ζητήσουν αναβαθμολόγηση το πολύ σε έξι υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα. Μπορούν να ζητήσουν αναβαθμολόγηση μια φορά για κάθε μάθημα και πάντοτε στο πλαίσιο του $v + 3$. Το μέτρο ισχύει από το εαρινό εξάμηνο του παν/κου έτους 2003-04.

3) Αναγνωρίσεις μαθημάτων

I. Στους φοιτητές, οι οποίοι εισάγονται στο Τμήμα Νομικής μετά από κατατακτήριες εξετάσεις:

A) Αναγνωρίζονται αυτοδίκαια οι βαθμοί και οι πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων, στα οποία εξετάστηκαν με επιτυχία στις κατατακτήριες εξετάσεις. Οι πιστωτικές μονάδες θα είναι εκείνες που έχει το μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών.

B) Επίσης ο αρμόδιος Τομέας έχει την δυνατότητα αναγνώρισης των πιστωτικών μονάδων επιπλέον μαθημάτων μόνο στην περίπτωση που ο φοιτητής προέρχεται από Τμήμα Α.Ε.Ι. συγγενούς γνωστικού αντικείμενου, όπως π.χ. το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και εφόσον η ύλη του μαθήματος συμπίπτει (βλ. Απόφαση Δ.Σ. της 12.12.2002).

Γ) Η αναγνώριση του μαθήματος της Πολιτικής Επιστήμης για τους πτυχιούχους του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και του μαθήματος της Πολιτικής Οικονομίας για τους πτυχιούχους του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου μας, που κατατάσσονται στο Τμήμα Νομικής, θα γίνεται απευθείας από τη Γ.Σ. του Τμήματος, χωρίς παραπομπή του αιτήματος των καταταγέντων στον διδάσκοντα καθηγητή. Για τους καταταγέντες πτυχιούχους άλλων Τμημάτων Σχολών ή Σχολών η αναγνώριση των ανωτέρω μαθημάτων θα γίνεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος Νομικής μετά από σχετική εισήγηση του διδάσκοντα (σχετ. Εγγρ. Τμήματος Π.Ε.Δ.Δ 619/20.06.1989, Α.Π. 1527/23.6.1989) (βλ. Απόφαση Γ.Σ. της 28.06.1989)

II. Στους φοιτητές, οι οποίοι συμμετείχαν σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού με το πρόγραμμα ERASMUS :

A) Αναγνωρίζονται ο βαθμός και οι πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων των οποίων η ύλη αντιστοιχεί με εκείνη των αντίστοιχων μαθημάτων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής από τον Διδάσκοντα στο μάθημα Καθηγητή.

B) Αναγνωρίζονται ως μαθήματα «ελεύθερης επιλογής» τα μαθήματα τα οποία είναι εκτός προγράμματος σπουδών αλλά έχουν νομική βάση ή των οποίων η ύλη δεν αντιστοιχεί με εκείνη των αντίστοιχων μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Νομικής, παρά την ταυτότητα του τίτλου, με βαθμό, πιστωτικές μονάδες και τίτλο που ορίζει ο εκάστοτε αρμόδιος Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του προγράμματος ERASMUS. Δεν θα αναγνωρίζονται μαθήματα που έχουν περιεχόμενο άλλο από νομικό (π.χ. πολιτιστικό, πολιτισμικό κ.λ.π.). Δεν θα αναγνωρίζονται μαθήματα που ανήκουν στο Πολιτικό ή Οικονομικό Τμήμα της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. και δεν διδάσκονται στο Τμήμα Νομικής.

Γ) Δεν αναγνωρίζονται υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία ενώ έχει εξεταστεί με επιτυχία ο φοιτητής στο Τμήμα Νομικής, διδάσκεται ξανά και ζητά να τα αναγνωρίσει εκ νέου ως μαθήματα επιλογής με το πρόγραμμα ERASMUS.

Δ) Δεν αναγνωρίζονται μαθήματα εκμάθησης γλώσσας ή νομικής ορολογίας.

Ε) Δεν επιτρέπεται αναβαθμολόγηση μαθήματος που εξετάστηκε σε ξένο Πανεπιστήμιο.

Στ) Φοιτητής ο οποίος δεν επιθυμεί να αναγνωρίσει όλα τα μαθήματα στα οποία επιτυχώς εξετάστηκε στο ξένο Πανεπιστήμιο, μπορεί να επιλέξει ποια από αυτά επιθυμεί να αναγνωρισθούν καταθέτοντας σχετική υπεύθυνη δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος.

Ζ) Φοιτητής που διδάχθηκε μάθημα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος στο εξωτερικό, όμως σημαντικό τμήμα της ύλης του μαθήματος, δεν περιελήφθη στην ύλη που διδάχθηκε και εξετάστηκε στο ξένο Πανεπιστήμιο, μπορεί να επιλέξει:

1. είτε να αναγνωρισθεί ως μάθημα «ελεύθερης επιλογής» με ειδικότερο τίτλο
2. είτε να εξετάζεται συμπληρωματικά στο υπόλοιπο της ύλης και να συμψηφίζεται ο βαθμός με εκείνον της αλλοδαπής και το μάθημα να αναγνωρίζεται ως μάθημα του προγράμματος μας (υποχρεωτικό κ.λ.π.)- πάντα κατά τη κρίση του διδάσκοντος.

Η διαδικασία αναγνώρισης είναι η εξής:

Για κάθε μάθημα που συμπεριλαμβάνεται στο κανονικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, η αναγνώριση θα γίνεται από τον αρμόδιο Καθηγητή που διδάσκει το μάθημα – αφού του προσκομίσει ο φοιτητής την σχετική ύλη – ο οποίος θα θέτει στο σχετικό έγγραφο, τον τίτλο του κάθε μαθήματος, τις πιστωτικές μονάδες, το βαθμό και θα υπογραφεί.

Για την αναγνώριση των μαθημάτων «ελεύθερης επιλογής», αρμόδιοι είναι οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι οι οποίοι πρέπει να ακολουθήσουν την ίδια διαδικασία.

Η Γ.Σ. του Τμήματος στις 24.03.2012 ενέκρινε την εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων στο Τμήμα (σχετικός πίνακας συμπεριλαμβάνεται στον οδηγό σπουδών του Τμήματος).

Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, Καθηγητές και Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι οφείλουν να αναγνωρίσουν πλήρως και να εγκρίνουν τις πιστωτικές μονάδες που κάθε φοιτητής μεταφέρει από το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού στο σύνολο τους και να αντιστοιχούν τα μαθήματα έτσι ώστε αυτές να μην «πηγαίνουν χαμένες». Γι αυτό σε πολλές περιπτώσεις και λόγω της διαφοράς στα προγράμματα σπουδών των Πανεπιστημίων (στην ύλη, στις ώρες διδασκαλίας, στο φόρτο εργασίας κλπ), χρειάζεται ευελιξία, γιατί μπορεί να χρειαστεί αντικατάσταση μαθήματος του εξωτερικού με δύο ή περισσότερα συναφή μαθήματα του προγράμματος σπουδών μας – για να μην αποδοθούν λιγότερες ή περισσότερες πιστωτικές μονάδες για το ίδιο μάθημα – και πάντα σύμφωνα με την κρίση του Ακαδημαϊκού Υπευθύνου.

Στη συνέχεια το συμπληρωμένο έγγραφο θα υπογράφεται πρώτα από τον Αρμόδιο Υπεύθυνο και έπειτα από την Γραμματέα του Τμήματος. Τέλος το έγγραφο θα σφραγίζεται από την κ. Παπαδοπούλου (υπεύθυνη Erasmus του Τμήματος Νομικής), προκειμένου στη συνέχεια να διαβιβαστεί ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΙΤΗΤΗ στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημίου 30, 1^{ος} όροφος).

4.2. Οργάνωση σπουδών

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα και κατανέμονται σε οκτώ (8) εξάμηνα. Κατά την διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 1^ο, 3^ο, 5^ο, και 7^ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Κατά την διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 2^ο, 4^ο, 6^ο και 8^ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών.

Η εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Νομικής γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων, τις φροντιστηριακές ασκήσεις και τα σεμινάρια.

Α)Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Τμήματος Νομικής

Η παρακολούθηση των παραδόσεων της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνο υποχρέωση του φοιτητή, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται σύστημα καταχωρήσεων απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή. Μόνο η άμεση επαφή με τον διδάσκοντα μπορεί να οδηγήσει στην ακριβή γνώση του αντικειμένου κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες)στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ύλη. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει την δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξέτασης (βλ. Απόφαση της Συγκλήτου, ανωτ. Υπό 4.1γ παρ. 5) Εάν ο φοιτητής αποτύχει και στη συμπληρωματική εξέταση τότε θα πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής περιλαμβάνει τριάντα ένα (31) υποχρεωτικά μαθήματα.

Β)Επιλεγόμενα μαθήματα

Ο φοιτητής είναι κατ' αρχήν ελεύθερος να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα, υποχρεούται όμως να επιλέξει έξι (6) τουλάχιστον μαθήματα από τους βασικούς κλάδους του δικαίου που αντιστοιχούν στους Τομείς, στους οποίους διαιρείται οργανωτικά από άποψη ειδικότερου γνωστικού αντικείμενου το Τμήμα Νομικής.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων κάθε μαθήματος επιλογής ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει δέκα (10) τουλάχιστον μαθήματα επιλογής.

Γ) Οι φροντιστηριακές ασκήσεις δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά συμπληρώνουν τη διδασκαλία κάθε μαθήματος, με την εμπέδωση της ύλης, που έχει διδαχθεί και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων, που έχουν αποκτηθεί από τις παραδόσεις. Τα φροντιστήρια διεξάγονται σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών, γεγονός που επιτρέπει την ενεργητική συμμετοχή τους σε αυτά. Με τον τρόπο αυτό οι φροντιστηριακές ασκήσεις συμβάλλουν αποφασιστικά στην πληρέστερη κατανόηση της ύλης κάθε μαθήματος.

Δ) Μαθήματα εφαρμογών / συνθέσεων

Ιδιαίτερη συμβολή στην εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων έχουν επίσης τα μαθήματα των εφαρμογών, τα οποία συνθέτουν τους επιμέρους τομείς των βασικών κλάδων του δικαίου και εμβαθύνουν μεθοδικά και συστηματικά με την επεξεργασία της νομολογίας και των πρακτικών θεμάτων και τη διεξαγωγή «εικονικών» ή «εκπαιδευτικών δικών» στην ανάλυση γενικότερων προβλημάτων του δικαίου και στη σφαιρική αντίληψη του εκάστοτε γνωστικού τους αντικειμένου. Οι εφαρμογές προσφέρονται γι' αυτό στα τελευταία εξάμηνα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Νομικής και λαμβάνεται μέριμνα να παρέχονται σε περισσότερα κλιμάκια φοιτητών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ενεργητική συμμετοχή τους.

Ε) Σεμινάρια

Μεγάλη σημασία για την εξάσκηση των φοιτητών στην έρευνα και την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών καθώς και στη συμμετοχή τους σε γόνιμο κριτικό διάλογο έχουν τέλος τα σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία βασίζονται σε εισηγήσεις φοιτητών, και επακολουθούσα επιστημονική συζήτηση. Τα σεμινάρια διεξάγονται με την ενεργητική συμμετοχή περιορισμένου αριθμού φοιτητών, των τελευταίων κυρίως εξαμήνων. Για το λόγο αυτό προβλέπεται, στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής, η διεξαγωγή περισσότερων σεμιναριακών μαθημάτων, ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών να εξοικειωθούν με την έρευνα που αποτελεί, μαζί με την διδασκαλία, την κύρια αποστολή του Πανεπιστημίου ως Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

4.3. Πρόγραμμα σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής περιλαμβάνει συνολικά εκατόν τρία (103) μαθήματα, από τα οποία τριάντα ένα (31) μαθήματα είναι υποχρεωτικά και εβδομήντα δύο (72) επιλεγόμενα. Τα επιλεγόμενα μαθήματα διακρίνονται περαιτέρω σε μαθήματα υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής. Από τα συνολικά εβδομήντα δύο (72) επιλεγόμενα μαθήματα, τριάντα (30) μαθήματα είναι υποχρεωτικής και σαράντα δύο (42) ελεύθερης επιλογής. Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής κατανέμονται ανάλογα με τη συγγένεια του γνωστικού τους αντικειμένου σε πέντε ενότητες:

Α) Γενικής Θεωρίας, Ιστορίας και Εκκλησιαστικού Δικαίου, β) Ιδιωτικού Δικαίου, γ) Δημοσίου Δικαίου, δ) Ποινικών Επιστημών και ε) Διεθνών Σπουδών. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Νομικής είναι αναλυτικά τα ακόλουθα:

Α) Υποχρεωτικά μαθήματα

1. Ιστορία του Δικαίου
2. Συνταγματικό Δίκαιο
3. Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου

4. Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου
5. Οικογενειακό Δίκαιο
6. Γενικό Ποινικό Δίκαιο
7. Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο
8. Γενικό Διοικητικό Δίκαιο
9. Εμπράγματο Δίκαιο
10. Γενικό Ενοχικό Δίκαιο
11. Ειδικό Ποινικό Δίκαιο
12. Εμπορικό Δίκαιο I (Γενικό Μέρος, Δίκαιο Αξιογράφων)
13. Ευρωπαϊκό Δίκαιο
14. Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο
15. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα
16. Πολιτική Δικονομία I
17. Ποινική Δικονομία
18. Κληρονομικό Δίκαιο
19. Διοικητική Δικονομία
20. Εμπορικό Δίκαιο II (Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών)
21. Εμπορικό Δίκαιο III (Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας)
22. Ατομικό Εργατικό Δίκαιο
23. Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου
24. Πολιτική Δικονομία II (Ένδικα Μέσα, Αναγκαστική Εκτέλεση)
25. Φιλοσοφία του Δικαίου
26. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο
27. Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο
28. Εφαρμογές Αστικού Δικαίου
29. Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου
30. Εφαρμογές Πολιτικής Δικονομίας
31. Εφαρμογές Ποινικού Δικαίου-Ποινικής Δικονομίας.

Β) Μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής

- 1) Γενική Πολιτειολογία
- 2) Μεθοδολογία του Δικαίου
- 3) Κοινωνιολογία του Δικαίου
- 4) Ιστορία Πολιτικών και Συνταγματικών Θεσμών (και ενότητας Δημοσίου Δικαίου)
- 5) Εκκλησιαστικό Δίκαιο
- 6) Ρωμαϊκό Δίκαιο
- 7) Ναυτικό Δίκαιο
- 8) Πτωχευτικό Δίκαιο
- 9) Ασφαλιστικό Δίκαιο
- 10) Πνευματική Ιδιοκτησία
- 11) Δίκαιο Εκμεταλλεύσεως
- 12) Δίκαιο Εμπορικών Συμβάσεων
- 13) Δίκαιο Περιβάλλοντος (και ενότητα Δημοσίου Δικαίου)
- 14) Ασφαλιστικά Μέτρα-Εκούσια Δικαιοδοσία-Ειδικές Διαδικασίες
- 15) Φορολογικό Δίκαιο
- 16) Κοινοβουλευτικό Δίκαιο
- 17) Ειδικό Διοικητικό Δίκαιο
- 18) Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας
- 19) Χωροταξικό και Πολεοδομικό Δίκαιο
- 20) Ελληνική Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία
- 21) Εγκληματολογία
- 22) Ειδικό Ποινικό Νόμοι
- 23) Ποινική Καταστολή-Σωφρονιστική

- 24) Δίκαιο Οικονομικής Εγκληματικότητας
- 25) Δικαστική Ψυχολογία Ψυχιατρική
- 26) Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (και Ενότητας Διεθνών Σπουδών)
- 27) Διεθνείς Οργανισμοί
- 28) Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών
- 29) Οικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 30) Διεθνής Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Γ) Μαθήματα ελεύθερης επιλογής

- 1) Πολιτική Επιστήμη
- 2) Πολιτική Οικονομία
- 3) Γενική Κοινωνιολογία
- 4) Αρχαία Ελληνικά Δίκαια
- 5) Ιστορία Εξωτερικής Πολιτικής
- 6) Ιστορία Πολιτικών Ιδεών
- 7) Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων
- 8) Βυζαντινό Δίκαιο και Δίκαιο των Νεοτέρων Χρόνων
- 9) Δίκαιο και Οικονομία.
- 11) Ποινική και εγκληματολογική προσέγγιση του φύλου στο πλαίσιο του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου.
- 12) Το ζήτημα του φύλου και της έμφυλης διαφοράς στον ελληνικό χώρο : (Ανθρωπολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις των δικαιοτικών θεσμίσεων και αναπαραστάσεων).
- 14) Συγκριτικό Δίκαιο
- 15) Δίκαιο Μέσων Ενημερώσεως – Επικοινωνίας
- 16) Ανακριτική
- 17) Τραπεζικό Δίκαιο
- 18) Δίκαιο Αλλοδαπών
- 19) Δίκαιο Ελεύθερου Ανταγωνισμού
- 20) Ιατρικό Δίκαιο
- 21) Αεροπορικό Δίκαιο
- 22) Ιδιαίτερα Εκκλησιαστικά Καθεστώτα στην Ελληνική Επικράτεια
- 23) Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο
- 24) Διαιτησία – Διεθνές και Ευρωπαϊκό (κοινοτικό και συγκριτικό) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο
- 25) Σύγχρονες Μορφές Πιστωτικών Συναλλαγών και Τρόποι Ασφάλισης των Πιστώσεων
- 26) Αθλητικό Δίκαιο
- 27) Νομική Πληροφορική – Προστασία Νομικής Πληροφορικής
- 28) Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς
- 29) Ευρωπαϊκό Συνταγματικό Δίκαιο

Σεμινάρια

- 30) Σεμινάριο Αστικού Δικαίου
- 31) Σεμινάριο Εργατικού Δικαίου
- 32) Σεμινάριο Εμπορικού Δικαίου
- 33) Σεμινάριο Πολιτικής Δικονομίας
- 34) Σεμινάριο Δημοσίου Δικαίου
- 35) Ανώτερο Σεμινάριο Ποινικών Επιστημών
- 36) Σεμινάριο Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου
- 37) Σεμινάριο Ευρωπαϊκού Δικαίου
- 38) Σεμινάριο Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου
- 39) Σεμινάριο Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου
- 40) Σεμινάριο Δικαίου Περιβάλλοντος

Πρόγραμμα JEAN MONNET :

- 41) Ειδικά θέματα Ευρωπαϊκού Δικαίου
- 42) Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος

4.4 Υποτροφίες

Ο ενδεικτικός αριθμός μαθημάτων για την χορήγηση υποτροφιών κάθε ακαδημαϊκού έτους θα είναι αυτός που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των μαθημάτων όλων των ετών φοίτησης, που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, δηλαδή τριάντα ενός (31) υποχρεωτικών και δέκα (10) τουλάχιστον επιλογής, δια του αριθμού των τεσσάρων ετών φοίτησης στρογγυλοποιημένου στην περίπτωση κλάσματος :

Δηλαδή $31 + 10 = 41 : 4 = 10$ συνολικά που αναλύονται σε οκτώ (8) υποχρεωτικά μαθήματα και δύο (2) μαθήματα επιλογής. Οι υποτροφίες επίδοσης του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) χορηγούνται στους φοιτητές, οι οποίοι έχουν επιτύχει την υψηλότερη βαθμολογία στον αριθμό των μαθημάτων του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματος δηλ. στα οκτώ (8) υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στα προγράμματα των εξαμήνων για τα οποία χορηγείται η υποτροφία και σε δύο (2) επιλογές. Σε περίπτωση που ο φοιτητής έχει εξεταστεί σε περισσότερες από δύο (2) επιλογές, για τον υπολογισμό του μέσου όρου για την υποτροφία επίδοσης, θα λαμβάνονται υπόψη οι επιλογές με την υψηλότερη βαθμολογία (βλ. Απόσπασμα πρακτικών Δ.Σ. της 17.10.2002).

4.5 Λήψη πτυχίου

Για τη λήψη του πτυχίου της Νομικής απαιτείται η επιτυχής εξέταση στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών (31) και σε δέκα (10) τουλάχιστον επιλεγόμενα μαθήματα. Από αυτά ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί με επιτυχία, σε έξι (6) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής και σε τέσσερα (4) τουλάχιστον ακόμη μαθήματα επιλογής. Από τις πέντε ενότητες, στις οποίες κατανέμονται τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει ένα (1) τουλάχιστον μάθημα από κάθε μία, εκτός από την Ενότητα Ιδιωτικού Δικαίου, από την οποία ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει δύο (2) τουλάχιστον μαθήματα. Τα τέσσερα (4) επιλεγόμενα μαθήματα που απομένουν, ο φοιτητής μπορεί να τα επιλέξει από τα σαράντα τέσσερα (44) μαθήματα ελεύθερης

επιλογής και από τα υπόλοιπα είκοσι τέσσερα (24) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, τα οποία τελικά δεν επελέγησαν. Για τη λήψη επομένως του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε σαράντα ένα (41) μαθήματα, δηλ τριάντα ένα (31) υποχρεωτικά, έξι (6) υποχρεωτικής επιλογής και τέσσερα (4) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

Με απόφαση Δ.Σ.14.10.2010 από το ακαδ. Έτος 2011-2012 όσοι φοιτητές πληρούν τις προϋποθέσεις για την λήψη πτυχίου και δεν έχουν καταθέσει αίτηση ορκωμοσίας, θα ανακηρύσσονται πτυχιούχοι αυτόματα από την Γραμματεία του Τμήματος και στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου τους θα λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των επιλεγόμενων μαθημάτων.

Επίσης όσοι φοιτητές επιθυμούν να βαθμολογηθούν σε περισσότερα επιλεγόμενα μαθήματα από τα ελάχιστα που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, δηλ. 10 μαθήματα, θα πρέπει να το κάνουν μέχρι να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις για την λήψη του πτυχίου.

4.6 Λήψη πτυχίου για φοιτητές που κατατάσσονται σε εξάμηνο σπουδών από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Β΄ εξάμηνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ εξαμήνων σπουδών,
- β) σε 6 (έξι) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (δύο από την ενότητα Ιδιωτικού Δικαίου και ένα από τις υπόλοιπες ενότητες) και γ) σε δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Γ΄ εξάμηνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ εξαμήνων σπουδών
- β) σε πέντε (5) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (ένα από κάθε ενότητα)
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Δ΄ εξάμηνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ εξαμήνων σπουδών
- β) σε τέσσερα (4) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα) και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Ε΄ εξάμηνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄, και Η΄ εξαμήνων σπουδών
- β) σε τρία (3) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα)
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο ΣΤ΄ εξαμήνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ εξαμήνων σπουδών
- β) σε δύο (2) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα) και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Ζ΄ εξαμήνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Ζ΄ και Η΄ εξαμήνων σπουδών
- β) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Η΄ εξαμήνο σπουδών, θα εξετάζονται επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα του Η΄ εξαμήνου σπουδών και
- β) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

4.7. Υπολογισμός βαθμού πτυχίου

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- 1) Λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής βαρύτητας του κάθε μαθήματος, ανάλογα με τις διδακτικές μονάδες :

Διδακτικές Μονάδες	Συντελεστές Βαρύτητας
1-2	1
3-4	1,5
5 και πάνω	2

- 2) Στη συνέχεια, πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος με το συντελεστή βαρύτητας:

π.χ. Κληρονομικό Δίκαιο (Δ.Μ 4 , Σ.Β.1,5. ΒΑΘΜΟΣ 10)

$$10 * 1,5 = 15 \text{ (γινόμενο)}$$

π.χ. Εμπράγματο Δίκαιο (Δ.Μ. 5, Σ.Β. 2 ΒΑΘΜΟΣ 6)

$$6 * 2 = 12 \text{ (γινόμενο)}$$

- 3) Τέλος,

α) αθροίζονται όλα τα γινόμενα

β) αθροίζονται οι συντελεστές βαρύτητας όλων των μαθημάτων που έχουν βαθμό

γ) διαιρείται το άθροισμα των γινομένων (Διαιρέτέος) με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας (Διαιρέτης)

Το πηλίκο της διαίρεσης είναι ο βαθμός πτυχίου.

Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από όσα απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να ζητήσει με την υποβολή της αίτησης ορκωμοσίας του να μην συνυπολογισθούν, για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου, οι βαθμοί ενός αριθμού επιλεγόμενων μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός και το είδος των μαθημάτων που απομένουν είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των κατατασσόμενων λαμβάνονται υπόψη μόνο οι βαθμοί των μαθημάτων, στα οποία εξετάζονται επιτυχώς στο Τμήμα

Νομικής (βλ. Απόσπασμα πρακτικών Γ.Σ. της 30.09.1987).

4.8 Μεταπτυχιακές Σπουδές

Στο Τμήμα Νομικής είναι δυνατή η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής προς απόκτηση του τίτλου του Διδάκτορος Νομικής (Doctor Irius, Dr. Iur) σε όλους τους κλάδους του δικαίου.

Όλοι οι Τομείς του Τμήματος Νομικής προβλέπουν επίσης την λειτουργία και ενός ενδιάμεσου κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης και απόκτηση σχετικού διπλώματος, το οποίο είναι κατ' αρχήν απαραίτητο για την εκπόνηση στη συνέχεια διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα λειτουργούν στο Τμήμα Νομικής (και στους κατ'ίδιαν Τομείς) τα ακόλουθα ενδιάμεσα μεταπτυχιακά προγράμματα:

ΤΟΜΕΑΣ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ
Α' ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ	ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	368 8352
Β' ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	368 8363
	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	368 8361
	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	368 8358
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΚΑΙΟΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	368 8366

	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟ)	368 8366
ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	368 8603
	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	368 8603
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	368 8666
	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	368 8666
	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	368 8666
	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	368 8666
ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	3615812 - 3644028
	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3615812 - 3644028
	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	3615812 - 3644028

Περισσότερες πληροφορίες για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.law.uoa.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προτείνεται μια ορθολογική σειρά παρακολουθήσεως των μαθημάτων κατά εξάμηνο. Η ακριβής τήρηση της σειράς των μαθημάτων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά σημαντικές αποκλίσεις από αυτή θα έχουν επιπτώσεις στην ομαλή συνέχεια των μαθημάτων και οι φοιτητές θα αντιμετωπίσουν βέβαιες δυσκολίες. Πρέπει να τονιστεί πάντως ότι το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων, καθώς και το πρόγραμμα εξετάσεων καταρτίζεται με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών και ανακοινώνεται στους φοιτητές κατά την έναρξη του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου.

Στους φοιτητές συνίσταται να εγγράφονται στα μαθήματα κατά το δυνατόν σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, κυρίως ως τα υποχρεωτικά μαθήματα. Φοιτητές που έχουν καθυστερήσει στις σπουδές τους, σε σχέση με το ενδεικτικό πρόγραμμα, προτείνεται να επιλέγουν μαθήματα που εμφανίζονται σε προηγούμενα εξάμηνα στο ενδεικτικό πρόγραμμα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή σε εξέταση μαθήματος είναι η προηγούμενη δήλωσή του. Οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται μόνο ηλεκτρονικά, δύο φορές το χρόνο μία για κάθε εξάμηνο σπουδών.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα μαθημάτων (και των αντίστοιχων φρονιστηριακών ασκήσεων) μπορεί να υφίσταται κάθε χρόνο τροποποιήσεις με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος. Τις σχετικές προτάσεις εισηγείται η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, στην οποία συμμετέχει και ο φορέας εκπροσώπησης των φοιτητών.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που ισχύει σήμερα στο Τμήμα Νομικής, αναλύονται οι προσανατολισμοί και οι κατευθύνσεις του και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες στους φοιτητές για την καλύτερη αξιοποίηση του.

5.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ				ΜΟΝΑΔΕΣ		
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.		Πιστ.
2000	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3		4
2001	ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6		8
2002	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	5	+	2	=	6		8
2003	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα Ελεύθερης							

Επιλογής							
2057	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	3			=	3	4
2058	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3			=	3	4
2059	ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	3			=	3	4

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ		
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.	Διδ.	Πιστ.	
2004	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2005	ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2006	ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	1	=	5	7
2007	ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2060	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ(Δεν θα προσφερθεί το ακαδ. έτος 2013-2014)				=		
2061	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3			=	3	4
2096	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ	3			=	3	4

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ		
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.	Διδ.	Πιστ.	
2008	ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	2	=	5	6
2009	ΓΕΝΙΚΟ ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2010	ΕΙΔΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2011	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ Ι (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ - ΔΙΚΑΙΟ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ)	4	+	2	=	5	7
	Μαθήματα Υποχρεωτικής						

	Επιλογής						
ΥΕ12	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ28	ΡΩΜΑΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ06	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ01	ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ18	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ17	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ08	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	3	+	1	=	3	4

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ		
		Διδ.		Φρον.	Διδ.	Πιστ.	
2012	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2013	ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2014	ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5	+	1	=	5	7
2015	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ Ι	4	+	2	=	5	7

	(οργάνωση δικαστηρίων διαγν.-Διαδικασία, Απόδειξη)							
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής							
ΥΕ03	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ10	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ19	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ20	ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα ελεύθερης επιλογής							
2064	ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	3			=	3		4
2066	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	3			=	3		4
2104	ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3			=	3		4
2101	ΠΟΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ	3			=	3		4
2102	ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ	3			=	3		4

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ				ΜΟΝΑΔΕΣ	
		Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2016	ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	5	+	2	=	6	8
2017	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2018	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	4	+	1	=	4	5
2019	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙ (ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ	4	+	1	=	4	6

	ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ)							
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής							
ΥΕ27	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ21	ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ07	ΠΟΙΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ- ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα ελεύθερης επιλογής							
2067	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4
2069	ΔΙΚΑΙΟ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3			=	3		4
2098	ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ	3			=	3		4

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ				ΜΟΝΑΔΕΣ		
		Διδ		Φρον.		Διδ.		Πιστ.
2020	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙΙ (ΔΙΚΑΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ	4	+	1	=	4		6

	ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ)						
2021	ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2022	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2023	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ II (Ενδικο μέσα, Αναγκαστική εκτέλεση)	4	+	1	=	4	6
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ02	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ13	ΔΙΚΑΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ14	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ-ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ-ΕΙΔ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ15	ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ29	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ30	ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ22	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2070	ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2071	ΔΙΚΑΙΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	3			=	3	4
2105	ΔΙΚΑΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	3			=	3	4
2073	ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2074	ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΕΝΑΕΡΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ /ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2092	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (J.Monnet)	3			=	3	4
2108	ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	3			=	3	4

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ		
		Διδ.		Φρον.	Διδ.	Πιστ.	
2024	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ	3	+	1	=	3	4

	ΔΙΚΑΙΟΥ							
2025	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	1	=	5		7
2026	ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4		6
2027	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	6			=	6		8
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής							
ΥΕ11	ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ24	ΔΙΚΑΙΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ04	ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ23	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ16	ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής							
2078	ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4
2079	ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ-ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝ. ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4
2080	ΣΥΓΧ. ΜΟΡΦ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ Κ ΤΡΟΠΟΙ ΑΣΦ.ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	3			=	3		4
2082	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2083	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2084	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3			=	3		4
2085	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2089	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2109	Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	3	+	1	=	3		4

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ		
		Διδ.		Φρον.	Διδ.	Πιστ.	
2028	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	6	+	1	=	6	8

	ΔΙΚΑΙΟΥ							
2029	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3			=	3		4
2030	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	6			=	6		8
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής							
ΥΕ05	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ09	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ25	ΔΙΚΑΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ26	ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής							
2065	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Διατομ)	3			=	3		4
2095	ΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ(Διατομ)	3	+	1	=	3		4
2081	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2086	ΑΝΩΤΕΡΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	3			=	3		4
2087	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Κ ΚΟΙΝ/ΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2088	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2090	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2099	ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (J.Monnet)	3			=	3		4
2106	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4
2107	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	3			=	3		4

5.2 Προσανατολισμοί και κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών.

Το ισχύον ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια όλων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και καταρτίσθηκε στο βασικό του σκελετό από Επιτροπή που συγκροτήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος Νομικής. Η τότε επιτροπή Προγράμματος⁴²

Σπουδών αποτελείτο από τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος Καθηγητή Γ. Καλλιμόπουλο ως πρόεδρο και τους Καθηγητές Κ. Σπινέλλη, Γ. Λεβέντη και Ι. Κονιδάρη, τον Αναπληρωτή Καθηγητή Α. Γιόκαρη, τους Επίκουρους Καθηγητές Π.Μ. Ευστρατίου και Μ. Αυγουστιανάκη ως μέλη. Στην επιτροπή συμμετείχε επίσης ο Πρόεδρος του Συλλόγου φοιτητών Νομικής «Η Θέμις» ως εκπρόσωπος του φοιτητικού φορέα. Ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση του προγράμματος είχαν και κατά την περίοδο εκείνη Διευθυντές των έξι Τομέων (δηλαδή μαζί με τον Πρόεδρο το Διοικητικό Συμβούλιο) του Τμήματος, οι οποίοι συνεργάστηκαν στενά με την Επιτροπή Προγράμματος. Το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών εγκρίθηκε με ορισμένες μόνο μεταβολές από το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Νομικής στις συνεδριάσεις της 8/15.6.1994 και 22.6.1994 και αποφασίσθηκε να ισχύσει άμεσα από το ακαδημαϊκό έτος 1994-95. Έκτοτε έχει υποστεί ελάχιστες μόνο τροποποιήσεις με μικρές προσθήκες και ανακατατάξεις μαθημάτων υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής.

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών έθεσε ως στόχο την αναβάθμιση της ανώτατης παιδείας που παρέχει η πρώτη και αρχαιότερη (1837) Νομική Σχολή της χώρας με την δημιουργία ενός συστήματος νομικών σπουδών που να είναι εφάμιλλο του επιπέδου άλλων διακεκριμένων ευρωπαϊκών Νομικών Σχολών και να διακρίνεται από μια φυσιογνωμία σύγχρονη, ελληνική, ευρωπαϊκή, ανθρωπιστική και προσανατολισμένη στις ανάγκες και απαιτήσεις της πρακτικής. Ως κυριότερα μέσα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου εκσυγχρονισμού αναφέρονται ενδεικτικά η κατά το δυνατόν μείωση του αριθμού των μαθημάτων και των ωρών διδασκαλίας τους, η συγχώνευση συγγενών και η προσθήκη νέων μαθημάτων, η συστηματοποίηση και ο εξορθολογισμός των μαθημάτων και η κατανομή τους σε υποχρεωτικά μαθήματα και μαθήματα υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής, η καθιέρωση επιλογών σεμιναριακών μαθημάτων, η διατήρηση και ενίσχυση μαθημάτων συνθέσεως και εφαρμογών, καθώς και διδακτικών μεθόδων με «εκπαιδευτικές» ή «εικονικές δίκες». Η ελληνικότητα και ο ανθρωπιστικός προσανατολισμός του ενδεικτικού προγράμματος τονίζονται ιδίως μέσα από την νέα διάρθρωση των μαθημάτων που προσφέρονται από τον Τομέα Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό), ενώ η ευρωπαϊκή του ταυτότητα υπογραμμίζεται με την ευθύς εξαρχής υποχρεωτική διδασκαλία του Ευρωπαϊκού Δικαίου, με την καθιέρωση ενός μαθήματος Εφαρμογών Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου και με την στήριξη των μαθημάτων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ERASMUS, TEMPUS, ELPIS και JEAN MONNET. Ο προσανατολισμός τέλος προς τις ανάγκες και απαιτήσεις της πρακτικής περνά μέσα από τα νέα μαθήματα του Ειδικού Διοικητικού Δικαίου, των Εφαρμογών Πολιτικής Δικονομίας και κυρίως μέσα από την ολοκλήρωση και επέκταση των θεσμών των σεμιναρίων, των μαθημάτων των εφαρμογών και των «εκπαιδευτικών» ή «εικονικών δικών».

Εννενήντα (90) μαθήματα παρέχονται με τη μορφή παραδόσεων και εφαρμογών, έντεκα (11) μαθήματα προσφέρονται με την μορφή σεμιναρίων και δύο (2) μαθήματα εντάσσονται στο κοινοτικό πρόγραμμα JEAN MONNET. Όλα τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος θεωρούνται απαραίτητα για την επιστημονική κατάρτιση κάθε πτυχιούχου της Νομικής και υπ' αυτή την έννοια αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμα. Ο βαθμός αναγκαιότητας της διδασκαλίας τους δικαιολογεί και επιβάλλει ωστόσο μια διαφοροποίηση και την κατάταξή τους σε τρεις (3) βασικές ομάδες:

α) Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται εκείνα που σύμφωνα και με άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα κρίνονται απολύτως αναγκαία για την νομική κατάρτιση κάθε πτυχιούχου και διδάσκονται ως υποχρεωτικά στα περισσότερα Πανεπιστήμια της Ευρώπης, β) ως μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής χαρακτηρίζονται εκείνα που έχουν σημαντική θεωρητική ή πρακτική αξία, αλλά δεν θεωρείται τόσο αναγκαία η διδασκαλία όλων αυτών των μαθημάτων, ώστε να διδάσκονται ως υποχρεωτικά μαθήματα και γ) ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής χαρακτηρίζονται τέλος εκείνα που προσφέρουν τη δυνατότητα γενικότερης θεωρητικής παιδείας ή ειδικότερης νομικής κατάρτισης και εμβάθυνσης ιδίως μέσα από τους θεσμούς των σεμιναρίων που καλύπτουν όλους τους βασικούς κλάδους του δικαίου. Οι τρεις αυτές βασικές ομάδες μαθημάτων δεν αποτελούν μια αποσπασματική απαρίθμηση ή συνάθροιση μαθημάτων, αλλά βρίσκονται σε στενή σχέση και άμεση αλληλεξάρτηση μεταξύ τους, ώστε να δημιουργούν ένα ενιαίο σύνολο υπό την έννοια ενός συστήματος νομικών σπουδών.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα ανέρχονται συνολικά σε τριάντα ένα (31). Κατανέμονται κατά κανόνα σε τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα ανά εξάμηνο, εκτός από το τελευταίο (όγδοο) εξάμηνο που περιλαμβάνει μόνο τρία υποχρεωτικά μαθήματα. Σε σχέση με το προηγούμενο πρόγραμμα σπουδών λαμβάνεται μέριμνα περιορισμού των ωρών διδασκαλίας και των διδακτικών μονάδων των προβλεπόμενων ήδη υποχρεωτικών μαθημάτων προκειμένου να ενισχυθεί η διδασκαλία των μαθημάτων επιλογής. Με την προσθήκη νέων υποχρεωτικών μαθημάτων ενισχύεται παράλληλα η θεωρητική και ανθρωπιστική κατεύθυνση του προγράμματος σπουδών και δίνεται έμφαση στα μαθήματα των εφαρμογών ή συνθέσεων επιμέρους κλάδων. Έτσι πολλά μαθήματα καταργούνται ή συγχωνεύονται όπως π.χ. η Εισαγωγή στο Αστικό Δίκαιο, το Συνταγματικό Δίκαιο I και II κ.ο.κ. και στη θέση τους δημιουργείται ένα ενιαίο υποχρεωτικό μάθημα με ενιαία διδασκαλία και εξέταση και όχι μια απλή υπαγωγή δύο ή περισσότερων χωριστών μαθημάτων υπό ένα κοινό τίτλο («συγκόλληση») με ανεξάρτητη διδασκαλία και εξέταση. Ταυτόχρονα, ορισμένα μαθήματα, όπως π.χ. η Μεθοδολογία του Δικαίου και το Πτωχευτικό Δίκαιο, μετατίθενται στα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, ενώ προστίθενται ως νέα υποχρεωτικά μαθήματα η Ιστορία του Δικαίου, η Φιλοσοφία του Δικαίου, οι Εφαρμογές Πολιτικής Δικονομίας και οι Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου. Στα πλαίσια των εφαρμογών αυτών, αλλά και των άλλων μαθημάτων εφαρμογών ή συνθέσεων που διατηρούνται, εντάσσεται επίσης ο θεσμός των «εκπαιδευτικών» ή «εικονικών δικών». Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός εκσυγχρονισμός του προγράμματος ως προς τα υποχρεωτικά μαθήματα που αποτελούν το βασικό κορμό του.

Καταβάλλεται εξάλλου προσπάθεια αναβαθμίσεως των μαθημάτων επιλογής που αποτελούν το δεύτερο στυλοβάτη του προγράμματος σπουδών. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως με τον έλλογο περιορισμό του αριθμού τους, την κατανομή τους σε δύο βασικές ομάδες μαθημάτων υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής, την αύξηση των ωρών διδασκαλίας των περισσότερων, ώστε όλα να έχουν τον ίδιο αριθμό ωρών διδασκαλίας και την εισαγωγή των σεμιναριακών μαθημάτων. Κάθε φοιτητής υποχρεούται, προκειμένου να συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων, να επιλέξει δέκα (10) από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής, από τα οποία

τουλάχιστον έξι (6) πρέπει να προέρχονται οπωσδήποτε από την ομάδα των μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής.

Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής ανέρχονται πλέον συνολικά σε τριάντα (30) και κατανέμονται ανάλογα με τη συγγένεια του γνωστικού τους αντικείμενου σε πέντε ενότητες: α) Γενικής Θεωρίας, Ιστορίας και Εκκλησιαστικού Δικαίου β) Ιδιωτικού Δικαίου γ) Δημοσίου Δικαίου, δ) Ποινικών Επιστημών και ε) Διεθνών Σπουδών. Από κάθε ενότητα που περιλαμβάνει τέσσερα έως οκτώ μαθήματα, ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει ένα τουλάχιστον μάθημα, εκτός από τα μαθήματα της Ενότητας Ιδιωτικού Δικαίου, στην οποία περιλαμβάνονται μαθήματα των δύο (Α' και Β') Τομέων Ιδιωτικού Δικαίου και από την οποία ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει δύο (2) τουλάχιστον μαθήματα. Κάθε φοιτητής υποχρεούται δηλαδή συνολικά να επιλέξει έξι (6) τουλάχιστον μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής.

Τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής ανέρχονται πλέον συνολικά σε σαράντα δύο (42), από τα οποία είκοσι εννέα (29) παρέχονται με τη μορφή παραδόσεων ειδικών κλάδων του δικαίου που δεν διδάσκονται ως υποχρεωτικά μαθήματα ή μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, έντεκα (11) προσφέρονται με τη μορφή σεμιναρίων και δύο (2) εντάσσονται στο κοινοτικό πρόγραμμα JEAN MONNET. Κάθε φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει τέσσερα (4) τουλάχιστον μαθήματα ελεύθερης επιλογής προκειμένου να συμπληρώσει τον απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό των δέκα (10) συνολικά μαθημάτων επιλογής. **Τα μαθήματα αυτά (όλα ή ορισμένα) μπορούν να προέρχονται και από την ομάδα των μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής, τα οποία τελικά δεν επελέγησαν. Στην περίπτωση αυτή τα επιπλέον επιλεγέντα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής αντιμετωπίζονται ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής.** Ο κατά το δυνατόν περιορισμός του αριθμού των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής κρίνεται αναγκαίος, προκειμένου να δοθεί στους φοιτητές η πραγματική δυνατότητα επιλογής μεταξύ μαθημάτων που είναι σε κάθε περίπτωση σημαντικά και απαραίτητα για την άρτια νομική τους κατάρτιση, είναι δε και αποτέλεσμα της αναβαθμίσεως και της ενιαίας αντιμετώπισεως όλων των μαθημάτων επιλογής από απόψεως ωρών διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων. Οι φοιτητές μπορούν βέβαια να παρακολουθήσουν ελεύθερα και τα σεμινάρια αγγλικής, γαλλικής και γερμανικής νομικής ορολογίας, καθώς επίσης τα ξενόγλωσσα μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ERASMUS, τα οποία όμως δεν συγκεντρώνουν προς το παρόν διδακτικές μονάδες.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται τέλος στην επιλογή σεμιναριακών μαθημάτων, στα οποία μια ολιγομελής ομάδα φοιτητών καθοδηγείται στην εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών και εμβαθύνει έτσι σε επιμέρους κλάδους ή τομείς του δικαίου προάγοντας και εθιζόμενη στην επιστημονική έρευνα. Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών προβλέπει την λειτουργία δώδεκα (12) τουλάχιστον σεμιναρίων που μπορούν να διπλασιαστούν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, ώστε καθένα απ' αυτά να προσφέρεται και στα δύο τελευταία εξάμηνα του ενδεικτικού προγράμματος.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών αποτελεί συνεχώς αντικείμενο μελέτης και έρευνας από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος. Μέχρι σήμερα επέδειξε πάντως αξιοθαύμαστη σταθερότητα και αντοχή στο χρόνο και απέτρεψε ριζικές αλλαγές σε επιμέρους σημεία που αποβαίνουν σε βάρος του συνολικού προγράμματος και αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία του. Ο δρόμος για μια πλήρη αναμόρφωσή του παραμένει βέβαια πάντοτε ανοικτός, αλλά πρέπει να γίνεται με σύνεση και περισκεψη.

5.3 Οδηγίες για την αξιοποίηση του προγράμματος σπουδών

Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών μπορεί να αποφέρει τα επιδιωκόμενα οφέλη μόνο αν αξιοποιηθεί σωστά από τους φοιτητές. Οι τελευταίοι δεν πρέπει να λησμονούν ότι το πρόγραμμα είναι ενδεικτικό, με συνέπεια να εναπόκειται κατ' αρχήν σ' αυτούς η ορθολογική διαμόρφωση των σπουδών τους. Αυτό σημαίνει ότι οι φοιτητές του Τμήματος Νομικής πρέπει να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και να εξαντλήσουν τις δυνατότητες που τους παρέχει το πρόγραμμα σπουδών. Φυσικά το βάρος πέφτει πρώτα απ' όλα στην παρακολούθηση των υποχρεωτικών μαθημάτων, που καλύπτουν άλλωστε τα $\frac{3}{4}$ του όλου προγράμματος σπουδών. Αυτά είναι κατά κανόνα τέσσερα μαθήματα ανά εξάμηνο. Και εδώ υπάρχουν όμως εναλλακτικές δυνατότητες: Οι φοιτητές μπορούν σε ορισμένα εξάμηνα να επικεντρώσουν την προσοχή τους σε μαθήματα που εντάσσονται στον ίδιο κλάδο δικαίου (π.χ. αστικό, εμπορικό, δημόσιο, ποινικό, διεθνές, ευρωπαϊκό). Πρίν κάνουν βέβαια μια τέτοια επιλογή, πρέπει να έχουν παρακολουθήσει προηγουμένως μια σειρά μαθημάτων γενικής θεωρίας του δικαίου (π.χ. Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου, Ιστορία του Δικαίου, Μεθοδολογία και Φιλοσοφία του Δικαίου), καθώς επίσης και ορισμένα βασικά μαθήματα κορμού, όπως π.χ. Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, Συνταγματικό Δίκαιο, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Γενικό Ποινικό Δίκαιο, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Εμπορικό Δίκαιο, Πολιτική Δικονομία κ.α. Μόνο με αυτή τη σειρά θα μπορέσουν στη συνέχεια να παρακολουθήσουν τα υπόλοιπα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να διαγωνισθούν με επιτυχία στις εξετάσεις.

Τις βασικές νομικές γνώσεις τους σε όλους τους κλάδους του δικαίου θα ολοκληρώσουν οι φοιτητές του Τμήματος Νομικής με την επιλογή των έξι (6) μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής. Στο σημείο αυτό ισχύει, όπως και για όλα τα επιλεγόμενα μαθήματα, ο κανόνας ότι οι φοιτητές δεν πρέπει να σπεύσουν να επιλέξουν βιαστικά τα μαθήματα αυτά, αφού για να μπορέσουν να τα παρακολουθήσουν θα πρέπει προηγουμένως να έχουν μελετήσει τα αντίστοιχα υποχρεωτικά μαθήματα του ίδιου γνωστικού αντικείμενου. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται όμως και κατά την επιλογή των υπόλοιπων τεσσάρων (4) μαθημάτων ελεύθερης επιλογής. Τα μαθήματα αυτά προορίζονται να δώσουν στις νομικές σπουδές όσων τα επιλέγουν μια ορισμένη κατεύθυνση και τους παρέχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν ακόμη περισσότερο σε ένα συγκεκριμένο κλάδο του δικαίου σύμφωνα με τα προσωπικά επιστημονικά και επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα. Και εδώ δεν χρειάζεται βιασύνη. Αν οι φοιτητές επιλέξουν μάλιστα – όπως είναι σκόπιμο – ένα τουλάχιστον σεμινάριο, τότε απομένουν ουσιαστικά τρία μόνο μαθήματα ελεύθερης επιλογής προκειμένου να προσδώσουν στις σπουδές τους την επιθυμητή κατεύθυνση. Πρέπει τέλος να λεχθεί, αν και είναι αυτονόητο ότι τα μαθήματα επιλογής δεν αποσκοπούν απλώς να βελτιώσουν τη γενική βαθμολογία του πτυχίου. Ούτε όμως οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθούν μόνο τα μαθήματα που επέλεξαν για να δώσουν εξετάσεις και να συγκεντρώσουν πιστωτικές μονάδες. Χρειάζεται λοιπόν μεγάλη υπευθυνότητα, σοβαρότητα και πειθαρχία.⁴⁶

όπως αρμόζει σε ακαδημαϊκούς πολίτες και «εκκολαπτόμενους» νέους επιστήμονες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

6.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Ιστορία του Δικαίου – κωδ. 2000

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α κλιμ. Κ. Μπουρδάρα, Α. Δημοπούλου

Β΄ κλιμ. Ε. Παπαγιάννη, Α. Χέλμης

Περιεχόμενο

Ανάπτυξη θεμελιωδών ζητημάτων του δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου από τις έννομες τάξεις της ελληνικής αρχαιότητας, της ρωμαϊκής περιόδου, του Βυζαντίου και των νεότερων χρόνων.

Συνταγματικό Δίκαιο – κωδ. 2001

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Α΄ κλιμ. Φ. Σπυρόπουλος, Γ. Γεραπετρίτης

Β΄ κλιμ. Α. Παντελής, Σ. Βλαχόπουλος

Γ΄ κλιμ. Ι. Δρόσος, Ν. Αλιβιζάτος

Δ΄ κλιμ. Α. Δημητρόπουλος, Θ. Αντωνίου

Φροντ. Θ. Αντωνίου, Ν. Παπασπύρου, Ε. Κουσίμπου

Περιεχόμενο

Ι. Έννοια του Συνταγματικού Δικαίου: Κράτος (έννοια και στοιχεία), Σύνταγμα (έννοια, διακρίσεις, νομικοπολιτική σημασία), Άμεσες και έμμεσες πηγές του συνταγματικού δικαίου, Συντακτική εξουσία, Αναθεωρητική λειτουργία, Τήρηση του Συντάγματος.

ΙΙ. Θεμελιώδεις αρχές: Δημοκρατική αρχή, αρχή του κράτους δικαίου, αρχή του κοινωνικού κράτους, αρχή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αρχή της ισότητας, αρχή της ελευθερίας.

III. Το Πολίτευμα : Πολίτευμα, Δημοκρατικό πολίτευμα, Αρχή της λαϊκής κυριαρχίας. Οργανωτικές βάσεις του πολιτεύματος, Διάκριση των εξουσιών, Αντιπροσωπευτικό σύστημα, Συστήματα κυβερνήσεως, Ανάδειξη αρχηγού κράτους, Το πολίτευμα κατά το άρθρο 1 Συντ., Προστασία του πολιτεύματος.

IV. Άσκηση της λαϊκής κυριαρχίας: Το δικαίωμα πολιτικής ψήφου, το εκλογικό σώμα, τα πολιτικά κόμματα.

V. Βουλή : Ανάδειξη των μελών της Βουλής, Νομικό καθεστώς των βουλευτών, Εσωτερική δομή της Βουλής, Λειτουργία της Βουλής, Αρμοδιότητες της Βουλής, Διάλυση της Βουλής.

VI. Εκτελεστική εξουσία: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (ανάδειξη, θητεία, συνταγματική θέση, αρμοδιότητες), η Κυβέρνηση (σύνθεση, νομική θέση αρμοδιότητες, σχηματισμός, σχέσεις Κυβερνήσεως, Προέδρου της Δημοκρατίας και Βουλής, ευθύνη υπουργών), η Διοίκηση (οργάνωση, συγκεντρωτικό – αποκεντρωτικό σύστημα, αυτοδιοίκηση καθ' ύλη και τοπική, ειδικό καθεστώς Αγ. Όρους, όργανα της διοικήσεως, βασικές γραμμές υπηρεσιακής καταστάσεως).

VII. Δικαστική εξουσία: Δικαστήρια (είδος οργάνων, κατηγορίες, αρμοδιότητες), Συνταγματικές εγγυήσεις της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης (προσωπικές και λειτουργικές), Δικαστήρια προβλεπόμενα ειδικά από το Σύνταγμα.

VIII. Ελληνική Συνταγματική Ιστορία

IX. Οι κανόνες δικαίου (αναθεώρηση συντάγματος, νόμοι, ευρωπαϊκό δίκαιο, κανονιστική αρμοδιότητα εκτελεστικής εξουσίας, κατάσταση πολιορκίας κ.λ.π.)

Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου – κωδ. 2002

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κλ. Ρούσσοσ, Π. Χριστακάκου, Β. Βάθης, Ε. Δακωρώνια (εκπ.άδεια), Π. Παπαρσενίου,

Ι. Κονδύλη, Γ. Μεντής, Ε. Πούλου, Θ. Λύτρας, Κ. Καραγιάννης, Ζ. Τσολακίδης,

Β. Παναγιωτόπουλος, Γ. Αντωνόπουλος

I. Έννοια και λειτουργία του δικαίου – πηγές – κανόνες δικαίου.

II. Δικαίωμα : Έννοια – διακρίσεις – γένεση – κτήση – αλλοίωση – απώλεια – άσκηση.

III. Τα Πρόσωπα : Η έννοια του προσώπου ως θεμελιώδης νομική έννοια – φυσικά πρόσωπα – νομικά πρόσωπα.

IV. Οι Δικαιοπραξίες : Έννοια και είδη – προαπαιτούμενα – κατάρτιση σύμβασης – ακυρότητα, ακυρωσία – ερμηνεία.

V. Αιρέσεις – Προθεσμίες

VI. Συναίνεση – Έγκριση.

VII. Αντιπροσώπευση.

VIII. Ο χρόνος στο δίκαιο.

Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου - κωδ. 2003

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. Παπαγεωργίου, Β. Βουτσάκης, Θ. Βασιλογιαννης

Περιεχόμενο

Ορισμός του δικαίου. Ισχύς του δικαίου. Δίκαιο, πολιτική, ηθική. Οι λειτουργίες του δικαίου. Η δικαιοσύνη. Οι πηγές του δικαίου. Οι κανόνες δικαίου. Η επιστήμη του δικαίου. Ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων δικαίου. Τα νομικά επαγγέλματα.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Πολιτική Επιστήμη – κωδ 2057

Διατμηματικό

Διδάσκοντες

Χ. Λυριντζής

Πολιτική Οικονομία – κωδ.2058

Διατμηματικό

Διδάσκοντες

Ε. Κουντούρης

Γενική Κοινωνιολογία – κωδ 2059

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α. Χέλμης, Ε. Ρεθυμιωτάκη

Περιεχόμενο

Τι είναι η Κοινωνιολογία και ποια είναι η μεθοδολογία της. Το επιστημονικό παράδειγμα της Κοινωνιολογίας. Το κοινωνικό σύστημα και ο λειτουργισμός. Οι κοινωνιολογικές θεωρίες για την κοινωνική σύγκρουση. Η έννοια της διαντίδρασης και η κατασκευή του κοινωνικού (κονστρουκτιβισμός). Η έννοια της κοινωνικής δομής και οι σύγχρονες, συναρθρωτικές θεωρήσεις για τη σχέση της με τους φορείς δράσης (Bourdieu & Giddens). Η έννοια της κοινωνικής αλλαγής και η ιστορική κοινωνιολογία. Οι Μέθοδοι της Κοινωνιολογίας: η έμμεση & η άμεση παρατήρηση της κοινωνικής πραγματικότητας. Η ερευνητική στρατηγική ανακάλυψης συσχετίσεων και η κατασκευή κοινωνιολογικών εννοιών και τύπων. Τα αίτια της πολλαπλότητας των κοινωνιολογικών θεωριών. Η επιστημονική μέθοδος ως συντελεστής ενότητας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Οικογενειακό Δίκαιο – κωδ. 2004
--

Τομέας Α' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Καλλινίκου, Δ. Παπαδοπούλου, Χ. Σταμπέλου, Γ. Λέκκας, Π. Νικολόπουλος,

Μ. Μπράβου, Γ. Γεωργιάδης

Περιεχόμενο

I. Εισαγωγή : Οικογένεια και συγγένεια, έννοια και χαρακτηριστικά του οικογενειακού δικαίου, τα νέα προβλήματα του οικογενειακού δικαίου (τεχνητή υποστήριξη της ανθρώπινης παραγωγής, ελεύθερες ενώσεις, νέες μορφές προστασίας ανηλίκων ή και ενηλίκων).

II Ο γάμος

α) Η σύμβαση του γάμου : Όροι για την έγκυρη σύναψη, ελαττωματικός γάμος.

β) Η έγγαμη σχέση : Το επώνυμο των συζύγων, η υποχρέωση για έγγαμη συμβίωση, οι κοινές αποφάσεις, η συνεισφορά στις οικογενειακές ανάγκες, η ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων

γ) Η κρίση του γάμου: Η διάσταση, το διαζύγιο.

III. Η γονική Σχέση

α) Η θεμελίωση της μητρότητας και της πατρότητας. Η μητρότητα και η θεμελίωση της, η θεμελίωση της πατρότητας με τη γέννηση σε γάμο και με αναγνώριση, η υιοθεσία.

β) Οι συνέπειες από τη γονική σχέση: Επώνυμο, διατροφή, υποχρέωση για παροχή υπηρεσιών, γονικές παροχές, γονική μέριμνα.

γ) Η επιτροπεία και η αναδοχή ανηλίκων

IV. Η προστασία ανίκανων (ή περιορισμένα ικανών) προσώπων στο πλαίσιο της οικογένειας. Η δικαστική συμπαράσταση.

Γενικό Ποινικό Δίκαιο – κωδ. 2005

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

(Α Κ) Λ. Κοτσαλής, Γ. Τριανταφύλλου, Α. Λιούρδη, Α. Διονυσοπούλου

(Λ Ω) Χ. Μυλωνόπουλος, Δ. Κιούπης, Ι. Ανδρουλάκης, Ν. Δημητράτος

Περιεχόμενο

Έγκλημα και ποινή στον Π.Κ. Η αρχή η.κ.η.ρ.κ.Ι και η τεχνική – πρακτική έννοια του εγκλήματος. Τα στοιχεία του εγκλήματος. Η ανθρώπινη συμπεριφορά (πράξη). Η ειδική ποινική υπόσταση του εγκλήματος, αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση. Το άδικο. Ο καταλογισμός εις ενοχήν. Ειδικές μορφές εμφάνισης του εγκλήματος (απόπειρα-συμμετοχή-συρροή). Λόγοι αποκλεισμού του τιμωρητού (προσωπικοί λόγοι απαλλαγής από την ποινή, δικαστική άφεση του αξιόποινου, λόγοι εξάλειψης του αξιόποινου).

Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο – κωδ. 2006

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Α. Γιόκαρης, Φ. Παζαρτζή, Μ. Γαβουνέλη, Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης

Περιεχόμενο

Υποκείμενα Διεθνούς Δικαίου. Κράτος: Διεθνής Αναγνώριση, ετεροδικία κρατών, διεθνής ευθύνη κράτους, διπλωματικές και προξενικές αρχές, διπλωματική προστασία, διαδοχή κρατών. Διεθνείς Οργανισμοί : ΟΗΕ, αντιμετώπιση διεθνών κρίσεων και ειρηνική επίλυση διεθνών διαφορών.

Πηγές του διεθνούς δικαίου: Έθιμο, διεθνείς συμβάσεις, ιεράρχηση των κανόνων του διεθνούς δικαίου, σχέσεις διεθνούς και εσωτερικού δικαίου.

Περιοχές εφαρμογής του διεθνούς δικαίου: Κράτος, έδαφος, Δίκαιο της Θάλασσας: Θαλάσσιες ζώνες, οριοθέτηση, αρμοδιότητες.

Γενικό Διοικητικό Δίκαιο – κωδ. 2007

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Π. Ευστρατίου,

Θ. Φορτσάκης, Β. Κονδύλης

Σ. Φλογαίτης, Κ. Ηλιάδου

Φροντ. Α. Κατσάνου

Διοίκηση και διοικητικό δίκαιο. Πηγές του διοικητικού δικαίου. Νομική δέσμευση και διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως. Έννομη σχέση διοικητικού δικαίου. Κανονιστική πράξη της διοικήσεως. Ατομική διοικητική πράξη. Διοικητική σύμβαση. Άλλες

μορφές δράσεως της διοικήσεως. Διοικητική διαδικασία. Κανόνες διοικητικής δράσεως. Διοικητικός καταναγκασμός. Γενικές αρχές οργανώσεως της δημόσιας διοικήσεως. Κεντρική κρατική διοίκηση. Διοικητική αποκέντρωση. Τοπική αυτοδιοίκηση. Ειδική αυτοδιοίκηση. Δημόσια πράγματα. Αναγκαστική απαλλοτρίωση. Αστική ευθύνη του δημοσίου.

Μαθήματα ελεύθερης επιλογής

Αρχαία Ελληνικά Δίκαια –κωδ.2060

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Δεν θα προσφερθεί κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος

Διδάσκοντες

Περιεχόμενο

Πλειονότητα δικαίων στον ελλαδικό χώρο. Πηγές των αρχαίων ελληνικών δικαίων. Σχέση δικαίου και θρησκείας. Μορφές αρχαίων πολιτευμάτων. Χαρακτηριστικοί θεσμοί της πόλεως-κράτους.

Ιστορία Εξωτερικής Πολιτικής –κωδ 2061

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ε. Διβάνη

Βαλκανική και Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική του 20^{ου} αιώνα. Σύγχρονα προβλήματα

Ιστορία Πολιτικών Ιδεών – κωδ 2096

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Θ. Αντωνίου

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Εμπράγματο Δίκαιο – κωδ. 2008

Τομέας Α' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Χριστακάκου, Ε. Δακορώνια, Δ.Λιάππης, Γ. Μεντής, Ε. Πούλου, Γ. Γεωργιάδης,

Γ. Αντωνόπουλος, Β. Παναγιωτόπουλος

Περιεχόμενο

Γενικές αρχές. Σχέσεις εμπράγματος και ενοχικού δικαιώματος, πράγματα – διακρίσεις. Νομή (έννοια, είδη, κτήση, απώλεια, προστασία) κυριότητα, (έννοια, περιεχόμενο, γειτονικό δίκαιο, κτήση και απώλεια κυριότητας ακινήτου και κινητού, προστασία, ιδιαίτερες μορφές κυριότητας)δουλειές, δικαιώματα εμπράγματος ασφάλειας (υποθήκη – ενέχυρο) δημοσιότητα εμπράγματος δικαιωμάτων.

Γενικό Ενοχικό Δίκαιο – κωδ. 2009

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Παπαδοπούλου, Π. Παπανικολάου, Κ Χριστοδούλου, Χ. Σταμπέλου,

Μ. Αυγουστιανάκης, Δ. Λιάππης, Α. Καραμπατσός, Α. Χιωτέλλης, Ζ. Τσολακίδης,

Γ. Λαδογιάννη, Μ. Μπράβου.

Περιεχόμενο

Πρωταρχικές έννοιες και ρυθμίσεις. Είδη ενοχών κατά περιεχόμενο. Είδη ενοχών κατά το γενεσιουργό τους λόγο (ενοχές από δικαιοπραξία – ενοχές από το νόμο). Φυσιολογία της ενοχής. Ανώμαλη εξέλιξη και απόσβεση της ενοχής. Ενίσχυση του δανειστή. Συμμετοχή τρίτων προσώπων στην ενοχή- Μεταβίβαση ενοχικού δικαιώματος ή υποχρέωσης.

Ειδικό Ποινικό Δίκαιο – κωδ 2010

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Λ. Κοτσαλής, Χ. Μυλωνόπουλος, Α. Δημάκης, Α. Διονυσοπούλου,

Ν. Δημητράτος, Β. Πετρόπουλος, Ι. Αναστασοπούλου, Γ. Τριανταφύλλου

Περιεχόμενο

Εγκλήματα κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας και υγείας. Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας. Εγκλήματα κατά των περουσιακών εννόμων αγαθών. Εγκλήματα περί τα υπομνήματα. (Πλαστογραφία). Εγκλήματα κατά της τιμής.

Εμπορικό Δίκαιο Ι(Γενικό Μέρος, Δίκαιο Αξιογράφων) κωδ. 2011

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κλιμ (Α/Κ) Δ.Τζουγανάτος, Γ. Μιχαλόπουλος, Δ.Χριστοδούλου,

Κλιμ.(Λ/Ω) Α. Μικρουλέα, Κ.Κάμψιου

Φροντ. Δ. Χριστοδούλου, Ε. Κινήνη, Χ. Λιβαδά, Ι. Βενιέρης

Περιεχόμενο

Γενικό μέρος: Έννοια και αντικείμενο του εμπορικού δικαίου. Δικαιολογητικός λόγος του εμπορικού δικαίου ως ιδιαίτερου κλάδου δικαίου-Σχέσεις με άλλους κλάδους δικαίου-Ιστορική εξέλιξη του εμπορικού δικαίου-Νομοθετικές πηγές-Οι δογματικές βάσεις του εμπορικού δικαίου-Εμπορικές πράξεις-Εμποροι (νομοθετικό καθεστώς) Συνέπειες της εμπορικότητας-Η διοικητική οργάνωση του εμπορικού επαγγέλματος-Βασικές έννοιες και ρυθμίσεις του δικαίου της αγοράς.

Αξιόγραφο είναι έγγραφο που ενσωματώνει ένα ιδιωτικό περιουσιακό δικαίωμα κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κατοχή του εγγράφου να είναι απαραίτητη για την άσκηση και την μεταβίβαση του ενσωματούμενου δικαιώματος. Αξιόγραφα είναι η συναλλαγματική, το γραμματίο σε διαταγή, η επιταγή, τα εμπορικά αξιόγραφα σε διαταγή (εμπορική εντολή πληρωμής, εμπορικό χρεωστικό ομόλογο, αποθετήριο και ενεχυρόγραφο κ.λπ.).

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Πνευματική Ιδιοκτησία – κωδ. ΥΕ12

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Καλλινίκου, Α. Χιωτέλλης, Π. Νικολόπουλος, Κ. Καραγιάννης

Νομική προστασία του πνευματικού έργου και του δημιουργού. Εννοιολογικά γνωρίσματα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Αντικείμενο προστασίας. Ειδικές κατηγορίες έργων (προγράμματα Η/Υ, βάσεις δεδομένων). Ηθικό και περιουσιακό δικαίωμα. Εκμετάλλευση του έργου. Συγγενικά δικαιώματα. Διεθνείς Συμβάσεις. Κοινωνία Πληροφοριών (Συνθήκες Internet).

Ρωμαϊκό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ28

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. Μπουρδάρα, Α. Δημοπούλου

Περιεχόμενο

Δημόσιο και ιδιωτικό ρωμαϊκό δίκαιο. Πολιτειακοί θεσμοί του ρωμαϊκού κράτους κατά τους δημοκρατικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους. Το ιδιωτικό ρωμαϊκό δίκαιο (Εισηγήσεις) και οι διακρίσεις του : Τα πρόσωπα (στοιχεία γενικών αρχών και οικογενειακού δικαίου) και τα πράγματα (στοιχεία ενοχικού, εμπράγματος και κληρονομικού δικαίου). Δίκαιο των αγώνων: Ιστορική εξέλιξη και χαρακτηριστικά του δικαστικού αγώνα.

Ελληνική Πολιτική και συνταγματική Ιστορία – κωδ. ΥΕ06

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Ν. Αλιβιζάτος, Σ. Βλαχόπουλος

Περιεχόμενο

Μεγάλες στιγμές της πολιτικής μας ιστορίας και τα συνταγματικά προβλήματα. Το μάθημα θα έχει ερευνητικό χαρακτήρα και θα αναφερθεί σε συγκεκριμένες περιόδους της ιστορίας του πολιτεύματος μας. Θα εξεταστούν οι σχέσεις των νομικών προβλημάτων της λειτουργίας του πολιτεύματος με το πολιτικό τους υπόβαθρο.

Γενική Πολιτειολογία – κωδ. ΥΕ 01

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Σ. Τσακυράκης

Περιεχόμενο

Στο μάθημα εξετάζεται η φιλοσοφική και πολιτική θεμελίωση της αρχαίας πόλεως και του σύγχρονου κράτους. Στα πλαίσια της κλασικής παράδοσης η Απολογία του Σωκράτους χρησιμεύει ως εισαγωγή και ακολουθεί συζήτηση της Πολιτείας του Πλάτωνος και των Πολιτικών του Αριστοτέλους. Βασικό χαρακτηριστικό της₅₄

κλασικής παράδοσης η αναζήτηση της δικαιοσύνης και των δίκαιων θεσμών ως συλλογικά ιδεώδη. Η φιλοσοφική θεμελίωση του σύγχρονου κράτους θέτει το άτομο ως υποκείμενο στο προσκήνιο και αναζητεί να συμφιλιώσει τις ατομικές επιδιώξεις με την κοινωνική οργάνωση. Στο πλαίσιο αυτό οι κλασικές θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου των Hobbes, Locke και Rousseau αποτελούν υποχρεωτικούς σταθμούς για την κατανόηση της σύγχρονης εποχής. Η επισκόπηση των κλασικών του σύγχρονου κράτους συμπληρώνεται με την εξέταση των απόψεων του J. S. Mill (On liberty), οι οποίες αποτελούν την κορύφωση της φιλελεύθερης παράδοσης.

Ιστορία Πολιτικών και Συνταγματικών Θεσμών – κωδ. ΥΕ18

Διατομεακό

Διδάκοντες

Θ. Αντωνίου, Γ. Γεραπετρίτης

Περιεχόμενο

Το αντικείμενο του μαθήματος αφορά τη γέννηση και τη διαμόρφωση του συνταγματικού κράτους με έμφαση σε ιδιαίτερα σημαντικές ιστορικές φάσεις τόσο από τον αγγλοσαξονικό όσο και από τον κεντροευρωπαϊκό χώρο και στην ιστορία των σύγχρονων συνταγματικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης και της συζήτησης για τη νέα διάσταση που προσδίδεται στην έννοια του κράτους από τη μετεξέλιξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προοπτική του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Η διδασκαλία αναπτύσσεται σε 4 ενότητες :

- Η Γένεση του Συνταγματικού Κράτους (η βρετανική παράδοση και η αμερικανική επανάσταση, η συνταγματική εμπειρία της γαλλικής επανάστασης, η μακρά πορεία προς την γερμανική ενοποίηση και ο θετικισμός των Γερμανών δημοσιολόγων).
- Η Κρίση του Συνταγματικού Κράτους (η κρίση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και η άνοδος των φασισμών, Κομμουνιστική πρόκληση, κρατικός παρεμβατισμός, New Deal, η διαμάχη C. Schmitt και H. Kelsen για τον φύλακα του Συντάγματος).
- Το Μεταπολεμικό Συνταγματικό Κράτος (το «κοινωνικό κράτος» στα μεταπολεμικά συντάγματα, ο κλονισμός του νομικού θετικισμού και η αναβάθμιση του ρόλου των δικαστών)
- Το Ευρωπαϊκό Συνταγματικό Δίκαιο (ο νέος ευρωπαϊκός χώρος για την προστασία των δικαιωμάτων, το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η νέα διάσταση του κρατικού φαινομένου).

Εγκληματολογία – κωδ. ΥΕ17

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν. Κουράκης, Ι. Τζαννετάκη, Μ. Κρανιδιώτη, Ε. Παπαθανασόπουλος,

Περιεχόμενο

Εξετάζονται ζητήματα που αφορούν το έγκλημα, τον εγκληματία, το θύμα και την κοινωνική αντίδραση στο έγκλημα, καθώς και τη λειτουργία του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης αναλύονται, μεταξύ άλλων, οι μέθοδοι της εγκληματολογίας, οι βασικοί παράγοντες που οδηγούν κάποιον στο έγκλημα, οι σύγχρονες θεωρητικές αντιπαραθέσεις που έχουν διαμορφωθεί στους κόλπους της εγκληματολογίας και ο τρόπος προσέγγισης των στατιστικών στοιχείων για την εγκληματικότητα, ενώ γίνεται και εκτενής αναφορά σε επιμέρους περιπτώσεις εγκλημάτων, όπως π.χ. αυτών που σχετίζονται με τις ναρκωτικές ουσίες.

Τα θέματα των εξετάσεων έχουν θεωρητικό χαρακτήρα. Το μάθημα ανήκει στα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής της ενότητας Ποινικών Επιστημών. Μπορούν να το παρακολουθήσουν και πρωτοετείς φοιτητές.

Διεθνείς Οργανισμοί – κωδ. ΥΕ08

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης(υπο διορισμό)

Περιεχόμενο

I. Ίδρυση των διεθνών οργανισμών, με ανάλυση της φύσης και των χαρακτηριστικών της ιδρυτικής συνθήκης και διάλυσή τους με διάφορους τρόπους.

II. Η νομική (εσωτερική και διεθνής) νομική προσωπικότητα των διεθνών οργανισμών καθώς και οι ιδιότητες τους (ικανότητα σύναψης διεθνών συνθηκών, προνόμια και ασυλίες, αντιπροσώπευση) **III.** Η συμμετοχή στους διεθνείς οργανισμούς : κατηγορίες μελών, απόκτηση και λήξη της ιδιότητας του μέλους, αναστολή των δικαιωμάτων των μελών.

IV. Οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία : Αντιπροσώπευση των κρατών μελών, λειτουργία, τα όργανα. **V.** Η λήψη αποφάσεων, ψηφοφορίες, η νομική φύση των αποφάσεων **VI.** Τα διοικητικά όργανα, οι διεθνείς υπάλληλοι.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ευρωπαϊκό Δίκαιο – κωδ. 2012

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Β. Χριστιανός, Ρ. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκούνα

Περιεχόμενο

1. Ευρωπαϊκό δίκαιο, Κοινοτικό δίκαιο και δίκαιο της Ε.Ε.
2. Διαφοροποίηση από το εσωτερικό δίκαιο
3. Διαφοροποίηση από το δημόσιο δίκαιο
4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως έννομη τάξη και ως Ένωση δικαίου, η απομάκρυνση από το δημόσιο διεθνές δίκαιο, τα υποκείμενα της ενωσιακής έννομης τάξης, αυτονομία της ενωσιακής έννομης τάξης, αρμοδιότητες και αρχές λειτουργίας της Ένωσης.
5. Πηγές του ενωσιακού δικαίου (άγραφες και γραπτές) και ιεράρχηση.
6. Νομοθετικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
7. Οργάνωση και λειτουργία του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης.
8. Μηχανισμοί δικαστικής προστασίας στην Ε.Ε.
9. Σχέσεις ενωσιακού και εθνικού δικαίου (Άμεση ισχύς και «αρχή της υπεροχής», Άμεση εφαρμογή και «άμεσο αποτέλεσμα», η σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο, ερμηνεία του εθνικού δικαίου, εξωσυμβατική ευθύνη κράτους μέλους).

Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο – κωδ. 2013

Τομέας Α Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Ρούσσο, Μ. Αυγουστιανάκης, Α. Πελένη, Α. Χιωτέλλης, Π. Παπαρσενίου,

Α. Καραμπατζός, Γ. Μεντής, Κ. Καραγιάννης, Θ. Λύτρας, Ζ. Τσολακίδης,

Περιεχόμενο

Αντικείμενο των παραδόσεων του Ειδικού ενοχικού Δικαίου είναι οι λεγόμενες «επώνυμες» ενοχικές συμβάσεις του Αστικού Κώδικα αλλά και νεότερων ειδικών νόμων, οι οποίες εξετάζονται κατά κατηγορίες σύμφωνα με τη λειτουργία τους (συμβάσεις για τη μεταβίβαση δικαιώματος, συμβάσεις για την παραχώρηση χρήσεως πράγματος ή δικαιώματος, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, συμβάσεις ενισχυτικές της κύριας ενοχής κ.λ.π.) Περαιτέρω οι ενοχικές σχέσεις που δημιουργούνται από το νόμο, όπως διοίκηση αλλοτρίων, αδικαιολόγητος πλουτισμός και αδικοπραξίες, όπου αναπτύσσονται και οι νεότερες εξελίξεις για την αντιμετώπιση και ρύθμιση της εξωδικαιοπρακτικής συμπεριφοράς (ευθύνη από διακινδύνευση, ευθύνη παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων κ.λ.π.)

Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα – κωδ. 2014

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α / Κ) Α. Δημητρόπουλος, Θ. Αντωνίου

(Λ / Ω) Ι. Δρόσος, Σ. Τσακυράκης, Φ. Σπυρόπουλος

Γενική θεωρία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων: Έννοια και σημασία, ιστορική ανασκόπηση και σύγχρονη κατοχύρωση, διακρίσεις και φορείς, δεσμευτικότητα, πεδίο ισχύος (τριτενέργεια) και αμοιβαίες σχέσεις, προσδιορισμοί και περιορισμοί των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Τα επιμέρους ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα : Γενική ελευθερία, δικαίωμα ζωής και σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας, προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, δικαίωμα ιδιωτικής σφαίρας, ελευθερία θρησκείας, πληροφορίας και γνώμης, ελευθερία και εγγυήσεις μαζικής επικοινωνίας, ελευθερία πνευματικής δημιουργίας και διδασκαλίας, συλλογικές ελευθερίες, οικονομική ελευθερία, δικαίωμα εργασίας, συνδικαλιστική ελευθερία – συλλογική αυτονομία, δικαίωμα ιδιοκτησίας, γενική αρχή της ισότητας, ειδικές μορφές της ισότητας, αξία του ανθρώπου, δικαίωμα στο περιβάλλον, δικαίωμα στην πληροφόρηση, ελευθερία αναπτύξεως της προσωπικότητας, δικαίωμα ιθαγένειας.

Προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων : Διοικητική προστασία, δικαστική προστασία, πολιτική και διακρατική προστασία.

Πολιτική Δικονομία Ι (Οργάνωση των Δικαστηρίων, Διαγν. Διαδικασία, Απόδειξη) – κωδ. 2015

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α/Λ) Γ. Ορφανίδης, Δ. Τσικρικάς, Ι. Δεληκωστόπουλος, Ν. Κατηφόρης, Ε. Γκέλης, Κ. Γιαννόπουλος

(Μ/Ω) Σ. Πανταζόπουλος, Γ. Σινανίδης, Ε. Γκέλης, Κ. Γιαννόπουλος

Περιεχόμενο

Οργανισμός Δικαστηρίων : Οριζόντια και κάθετη διάκριση των δικαστηρίων. Λαϊκοί και νομικοί δικαστές. Τρόπος επιλογής των δικαστών. Μονοπρόσωπη και συλλογική συγκρότηση των δικαστηρίων. Τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια στην Ελλάδα. Προσωπικές εγγυήσεις των δικαστικών λειτουργιών. Οργανικές εγγυήσεις της δικαστικής ανεξαρτησίας. Σχέσεις μεταξύ των διαφόρων δικαιοδοσιών. Κατάσταση δικαστικών και εισαγγελικών υπαλλήλων. Δικηγόροι. Συμβολαιογράφοι. Δικαστικοί επιμελητές.

Γενικό Μέρος: Δικαιοδοσία και Αρμοδιότητα. Διεθνής δικαιοδοσία. Καθ'ύλην αρμοδιότητα. Κατά τόπο αρμοδιότητα. Τα υποκείμενα της δίκης. Το αντικείμενο της δίκης. Δικονομικά συστήματα. Η εξέλιξη της δίκης. Άμυνα του εναγομένου και συζήτηση επ'ακροατηρίου. Σύνθετες δίκες. Δικαστική απόφαση και δεδικασμένο. Περιεχόμενο δικαστικών αποφάσεων. Διαδικαστικές πράξεις. Εκθέσεις και δικόγραφα. Επιδόσεις. Προθεσμίες. Δικονομικές ακυρότητες. Δικαστική δαπάνη. Χρονικές αποκλίσεις της δίκης. Διαδικαστικές αποκλίσεις.

Δίκαιο αποδείξεως : Αντικείμενο αποδείξεως. Γεγονότα πασίδηλα και γνωστά στο δικαστήριο. Διδάγματα κοινής πείρας. Απόδειξη αλλοδαπού δικαίου, εθίμων και συναλλακτικών ηθών. Βάρος αποδείξεως. Απόφαση περί αποδείξεων. Ελεύθερη εκτίμηση των αποδείξεων. Πιθανολόγηση. Συντηρητική απόδειξη. Προσωπικά αποδεικτικά μέσα. Αντικειμενικά αποδεικτικά μέσα.

Ασφαλιστικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ03

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Χριστοδούλου

Περιεχόμενο

Στο δίκαιο αυτό περιλαμβάνεται ολόκληρη η ύλη του δικαίου της ιδιωτικής ασφάλισης της χερσαίας και θαλάσσιας ασφάλισης (συμβατικό ασφαλιστικό δίκαιο).

Κοινωνιολογία του Δικαίου – κωδ. ΥΕ10

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ε. Ρεθυμιωτάκη, Α. Χέλμης

Περιεχόμενο

Το δίκαιο ως φαινόμενο της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου. Η κοινωνιολογική προσέγγιση του δικαίου. Το θεωρητικό πλαίσιο της κοινωνιολογίας του δικαίου. Η εμπειρική έρευνα. Η χρησιμότητα της κοινωνιολογίας του δικαίου.

Κοινοβουλευτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ19

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Φ. Σπυρόπουλος, Γ. Γεραπετρίτης

Κοινοβουλευτικές διαδικασίες κατά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, πολιτικά κόμματα, εκλογική Νομοθεσία.

Διεθνής Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – κωδ. ΥΕ20

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Μ. Γαβουνέλη

Περιεχόμενο

I. Οικουμενικό σύστημα προστασίας των δικαιωμάτων : Οικουμενική διακήρυξη, Σύμφωνα του ΟΗΕ για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και σχετική νομολογία, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα. Συμβάσεις για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων, την καταστολή της γενοκτονίας, τα δικαιώματα του παιδιού, την ισότητα των φύλων, την καταστολή των βασανιστηρίων. Προστασία των αλλοδαπών, των προσφύγων και των μειονοτήτων.

II. Περιφερειακά συστήματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την πρόσφατη σχετική νομολογία.

III. Στοιχεία Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου (προστασία αιχμαλώτων πολέμου και αμάχου πληθυσμού).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων

κωδ. 2064

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

N. Κουράκης, Μ. Κρανιδιώτη, Ε. Παπαθανασόπουλος, Φ. Μηλιώνη, Α. Τζαννετάκη.

Το ενδιαφέρον αυτού του μαθήματος είναι ότι η προσέγγιση των συναφών ζητημάτων γίνεται παράλληλα και σε ποινικό και σε εγκληματολογικό επίπεδο. Εξετάζεται, δηλαδή, όχι μόνο το τι είδους μέτρα λαμβάνονται από την έννομη τάξη για τους παραβατικούς ανηλίκους, αλλά επίσης το γιατί ωθούνται οι ανήλικοι αυτοί στην τέλεση παραβατικών πράξεων και το πώς, με βάση αυτή την αιτιολογική προσέγγιση, μπορεί να επιτευχθεί η πρόληψη τέτοιων πράξεων στο πλαίσιο της οικογένειας, του σχολείου και της ευρύτερης κοινωνίας.

Το Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων είναι ένα από τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής του Δ' εξαμήνου. Γίνεται και επίσκεψη σε δικαστήριο ανηλίκων. Η εργασία, όπως και στα άλλα εγκληματολογικά μαθήματα επιλογής, είναι προαιρετική και έχει χαρακτήρα ενισχυτικό ως προς την βαθμολογία.

Βυζαντινό Δίκαιο και Δίκαιο των Νεοτέρων Χρόνων – κωδ. 2066

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ε. Παπαγιάννη, Κ. Μπουρδάρα

Συστηματική παρουσίαση και ανάλυση των γενικών χαρακτηριστικών και των πηγών του δικαίου στο ανατολικό κράτος από τον Μ. Κωνσταντίνο μέχρι την Άλωση. Η επιβίωση των βυζαντινών πηγών κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας, καθώς και στο νεότερο ελληνικό κράτος.

Δίκαιο και Οικονομία

Διατμηματικό

Διδάσκοντες

Γ. Λέκκας, Α. Χατζής

Ποινική και εγκληματολογική προσέγγιση του φύλου στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου – κωδ. 2101

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

N. Κουράκης, Μ. Κρανιδιώτη, Φ. Μυλιώνη

Σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει τις ιδιαιτερότητες των εγκλημάτων τα οποία διαφοροποιούνται από τα συνήθη εγκλήματα λόγω φύλου και δραστών ή και των θυμάτων τους (π.χ. βιασμός, κακοποίηση γυναικών, εμπορία γυναικών). Η θεματική του μαθήματος προσεγγίζεται σε τρία επίπεδα : Ανάλυση εγκλημάτων από άποψη ποινικού δόγματος (ποινική προσέγγιση), έρευνα των λόγων για τους οποίους μία γυναίκα εγκληματεί ή/και γίνεται θύμα εγκλήματος (εγκληματολογική προσέγγιση) και επισήμανση των διεθνών και ευρωπαϊκών εξελίξεων στα συναφή ζητήματα (δικαιοπολιτική προσέγγιση)

Το ζήτημα του φύλου και της έμφυλης διαφοράς στον ελληνικό χώρο. Ανθρωπολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις των δικαιοτικών θεσμίσεων και αναπαραστάσεων – κωδ. 2102

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

A. Χέλμης, E. Ρεθυμιωτάκη

Πρώτη ενότητα: Εισαγωγή στη φεμινιστική νομική θεωρία και τα επιμέρους ρεύματα σκέψης που την συγκροτούν, τις ιδιαίτερες θεματικές και μεθοδολογικές τους επιλογές. Οι έννοιες του κοινωνικού φύλου και του έμφυλου καταμερισμού κοινωνικών ρόλων και θέσεων. Δεύτερη ενότητα: οι κοινωνικές διαδικασίες παραγωγής έμφυλων ταυτοτήτων και η συμβολή του δικαίου ως μηχανισμού παγίωσης ή μεταβολής αντιλήψεων περί φύλου και έμφυλων ρόλων μέσα από την εξέταση ιστορικών μορφών οργάνωσης της οικογένειας και της συγγένειας στον ελληνικό χώρο.

Εξετάζονται τοπικά εθιμικά συστήματα, η πρώιμη νεωτερικιστική νομοθεσία για τον οικογενειακό θεσμό, η παγίωση της πατριαρχικής πυρηνικής οικογένειας στον Ελληνικό Αστικό Κώδικα και η αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου του 1982. Τέλος, εξετάζονται σύγχρονα νομοθετήματα (ιατρική υποβοήθηση της ανθρώπινης αναπαραγωγής, σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης κλπ) για να αναδειχθεί η σύγχρονη προβληματική του φύλου που παρακολουθεί τα νέα οικογενειακά μορφώματα και τις εξελίξεις στο χώρο της συγγένειας.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ποινική Δικονομία – κωδ. 2016

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

(Α/Κ) Η. Αναγνωστόπουλος, Α. Τζαννετής, Ι. Ανδρουλάκης

(Λ/Ω) Ι. Γιαννίδης, Α. Λιούρδη, Δ. Κιούπης

Περιεχόμενο

Θεμελιώδεις αρχές της ποινικής δίκης. Προδικασία-Ενδιάμεσος διαδικασία – Διαδικασία στο ακροατήριο. Απόδειξη. Ένδικα μέσα και βοηθήματα.

Κληρονομικό Δίκαιο – κωδ. 2017

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Παπαδοπούλου, Β. Βάθης, Ι. Κονδύλη, Γ. Λέκκας, Π. Παπαρσενίου,

Γ. Γεωργιάδης, Γ. Λαδογιάννης, Α. Πελένη

Περιεχόμενο

Εισαγωγή, κληρονομική διαδοχή, εξ αδιαθέτου διαδοχή, διαδοχή από διαθήκη, νόμιμη μοίρα, σχολάζουσα κληρονομιά, αποδοχή και αποποίηση κληρονομιάς, κληρονομική αναξιοότητα, πλειονότητα κληρονόμων, ευθύνη κληρονόμου, προστασία κληρονόμου και συναλλαγών, εκποίηση κληρονομιάς, κληρονομικές συμβάσεις, δωρεά, αιτία θανάτου, δικαιοπραξίες εν ζωή για την περίπτωση θανάτου.

Διοικητική Δικονομία – κωδ. 2018

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α/Λ) Π. Λαζαράτος, Γ. Δελλής, Παπασπύρου,

(Μ/Ω) Π. Μουζουράκη Κ. Γιαννακόπουλος, Π. Ευστρατίου

Φροντ. Α. Κατσάνου

Περιεχόμενο

Ο έλεγχος της διοικήσεως και η διοικητική δικαιοσύνη. Το διοικητικό δικονομικό δίκαιο. Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Διοικητική δικαιοδοσία και διοικητικές διαφορές. Οργάνωση και αρμοδιότητες των διοικητικών δικαστηρίων. Η διοικητική

δίκη. Οι γενικές δικονομικές αρχές. Είδη ενδίκων βοηθημάτων και γενικές προϋποθέσεις παραδεκτής ασκήσεως τους. Η αίτηση ακυρώσεως. Η προσφυγή. Η αγωγή αποζημιώσεως. Τα άλλα ένδικα βοηθήματα. Η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου και η συμμόρφωση της διοικήσεως. Γενική θεωρία των ενδίκων μέσων κατ'αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων. Η ανακοπή ερημοδικίας. Η τριτανakoπή. Η έφεση. Η αναθεώρηση. Η επανάληψη της διαδικασίας. Η αναίρεση.

Εμπορικό Δίκαιο II (Δίκαιο των Εμπορικών Εταιρειών) – κωδ. 2019

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

A κλιμ. Γ. Σωτηρόπουλος, φροντ. Χ. Χρυσάνθης

B κλιμ. Λ. Αθανασίου, φροντ. Ε. Μαστρομανώλης

Περιεχόμενο

Δίκαιο των εταιρειών είναι το δίκαιο των ενώσεων προσώπων ιδιωτικού δικαίου που έχουν ιδρυθεί με δικαιοπραξία για την επιδίωξη ορισμένου κοινού σκοπού. Το δίκαιο των εμπορικών εταιρειών περιλαμβάνει ειδικότερα αφενός τις προσωπικές εμπορικές εταιρείες, δηλ. την ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη και την αφανή εταιρεία, και αφετέρου τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, δηλ. την ανώνυμη εταιρεία, την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία και την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Στις τελευταίες περιλαμβάνονται ως ιδιαίτερα εταιρικά μορφώματα οι μονοπρόσωπες εταιρείες και οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Εκκλησιαστικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ 27

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

I. Κονιδάρης,

Περιεχόμενο

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο την εξέταση του δικαίου που διέπει τις σχέσεις της Πολιτείας και των θρησκευτικών κοινοτήτων γενικώς, ιδίως δε της Πολιτείας και της επικρατούσας Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος.

Μια πρώτη ενότητα στη διδασκαλία του μαθήματος συνιστά η θρησκευτική ελευθερία, όπου αναλύεται το περιεχόμενο της και οι φραγμοί στην άσκηση της λατρείας. Μια δεύτερη ενότητα αφιερώνεται στην εξέταση των σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας. Σε αυτήν ερευνώνται εποπτικώς τα επί μέρους συστήματα σχέσεων, εξετάζονται δε διεξοδικώς, οι σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας στη νεότερη Ελλάδα και μάλιστα τόσο ιστορικώς όσο και δογματικώς υπό το ισχύον Σύνταγμα.

Ακολούθως παρουσιάζεται συστηματικώς η ύλη του Δικαίου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος, σε τέσσερα μέρη, τα οποία αναφέρονται αντιστοίχως στην οργάνωση της Εκκλησίας, τη διοίκηση της Εκκλησίας, το εκκλησιαστικό ποινικό δίκαιο και τα εκκλησιαστικά δικαστήρια και δικονομία.

Ειδικό Διοικητικό Δίκαιο (Αστυνομικό Δίκαιο – Δημοσιουπαλληλικό Δίκαιο) – κωδ. ΥΕ21

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Ζ. Παπαιωάννου

Περιεχόμενο

Στοιχεία Δικαίου Δημοσίας Τάξεως και Αστυνομικού Δικαίου. Υπηρεσίες δημόσιας τάξεως. Σώματα ασφαλείας. Οργάνωση και όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας. Αρμοδιότητες και μέσα δράσεως. Αστυνομική εξουσία. Έλεγχος και ευθύνη.

Στοιχεία Δημοσιουπαλληλικού δικαίου :

Βασικές έννοιες και αρχές, προϋποθέσεις διορισμού, δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων, υπηρεσιακές μεταβολές, πειθαρχικό δίκαιο, (πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές, πειθαρχικά όργανα και πειθαρχική διαδικασία), λύση της υπαλληλικής σχέσης, συλλογικά όργανα (υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια).

Ποινική Καταστολή – Σωφρονιστική – κωδ. ΥΕ07

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν. Κουράκης, Ι. Τζαννετάκη, Μ. Κρασιδίωτη,

Ε. Παπαθανασόπουλος

Περιεχόμενο

Κριτική ανάλυση των μεθόδων και των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς ή χρησιμοποιούνται ακόμη για την αντιμετώπιση του εγκλήματος. Κυρίως ερευνάται η σταδιακή διαμόρφωση και η σύγχρονη εξέλιξη ποινών, όπως η θανατική ποινή, η στερητική ποινή της ελευθερίας (π.χ. φυλάκιση) και η χρηματική ποινή, καθώς επίσης ο τρόπος έκτισης και ο σκοπός αυτών των ποινών στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Συγκριτικό Δίκαιο – κωδ. 2067

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ε. Μουσταίρα

Στο Συγκριτικό Δίκαιο εξετάζονται κατά πρώτον ζητήματα θεωρητικά, όπως το πως ορίζεται αυτό, ποιές είναι οι πηγές του δικαίου, ποια είναι τα αντικείμενα και ποια η διαδικασία της σύγκρισης, ποιοι είναι οι σκοποί της σύγκρισης των νομικών συστημάτων, το αν το συγκριτικό δίκαιο αποτελεί επιστήμη ή μέθοδο, το αν είναι σκόπιμη η ταξινόμηση των νομικών συστημάτων και ποια επιχειρήματα προβάλλουν οι αντίθετοι στην ταξινόμηση αυτών. Επίσης, μεταξύ των θεωρητικών ζητημάτων που εξετάζονται είναι και αυτό της μεταφύτευσης/δανεισμού δικαιοκτών ρυθμίσεων καθώς και το αν θα ήταν ορθότερο/σκοπιμότερο να μιλάμε για σύγκριση νομικών πολιτισμών αντί για σύγκριση δικαίων.

Στη συνέχεια εξετάζονται σε γενικές γραμμές διάφορα νομικά συστήματα του κόσμου, όπως τα δυτικά, τα μικτά, τα δίκαια των Ιβηροαμερικανικών κρατών, τα αφρικάνικα αυτόχθονα δίκαια, το μουσουλμανικό δίκαιο και το νομικό σύστημα της Κίνας.

Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσης – Επικοινωνίας – κωδ. 2069

[Διατομιακό](#)

Διδάκοντες

A. Γιόκαρης, A. Πελένη, Γ. Κυριακόπουλος

Διεθνής Ένωση τηλεπικοινωνιών – θεσμικό πλαίσιο διεθνών ραδιοεπικοινωνιών – δορυφορικές αναμεταδόσεις – δορυφορική τηλεόραση – αρχές λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών – αρχή της ελεύθερης ροής της πληροφόρησης – διεθνής έλεγχος λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών – η διασυννοριακή τηλεόραση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ανακριτική – κωδ. 2098

[Τομέας Ποινικών Επιστημών](#)

Διδάσκοντες

N. Κουράκης, M. Κρασιδιώτη, E. Παπαθανασόπουλος

Περιεχόμενο

Ερευνώνται οι μέθοδοι για την προσήκουσα και αποτελεσματική εξιχνίαση της αλήθειας σε σχέση με μία τελεσθείσα αξιόποινη πράξη (π.χ. ανθρωπομετρική και δακτυλοσκοπική μέθοδος προς εξακρίβωση της ταυτότητας του δράστη ενός εγκλήματος). Παράλληλα, εξετάζονται η ψυχολογική κατάσταση των προσώπων που συμμετέχουν σε μία (ποινική) δίκη και τα πιθανά σφάλματα στα οποία μπορούν να υποπέσουν τα πρόσωπα αυτά κατά την συμμετοχή τους σε αυτή τη διαδικασία (π.χ. πιθανές παραμορφωτικές επιδράσεις τέτοιων ψυχολογικών καταστάσεων στην ακρίβεια μιας μαρτυρικής κατάστασης). Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται, ακόμη, στην έρευνα της γνησιότητας ή/και της πατρότητας μίας γραφικής παράστασης, π.χ. μίας διαθήκης που ενδεχομένως πλαστογραφήθηκε (Δικαστική Γραφολογία). Παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης εργασιών ενισχυτικών του τελικού βαθμού εξετάσεων, όπως και για τα υπόλοιπα εγκληματολογικά μαθήματα.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εμπορικό Δίκαιο III (Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας) – κωδ. 2020

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Α κλιμ. Δ. Τζουγανάτος φροντ. Ε. Μασρομανώλης

Β κλιμ. Η. Σουφλερός, φροντ. Χ. Χρυσάνθης

Περιεχόμενο

Βιομηχανική ιδιοκτησία: Η βιομηχανική ιδιοκτησία είναι ο κλάδος του δικαίου που αποβλέπει στη προστασία της οικονομικής ελευθερίας είτε κατά την άσκησή της από ορισμένες μορφές προσβολής είτε στα πνευματικά επιτεύγματά της. Το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας απαρτίζεται από το γενικό μέρος, στο οποίο γίνεται μια συνθετική παρουσίαση και προσδιορίζεται το αντικείμενο και οι αρχές προστασίας, και από το ειδικό μέρος, στο οποίο εξετάζονται οι τεχνικές δημιουργίες (ευρεσιτεχνία, υποδείγματα χρησιμότητας, βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα κ.λπ.), τα διακριτικά γνωρίσματα (σήμα, εμπορική επωνυμία) και το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού

Ατομικό Εργατικό Δίκαιο – κωδ. 2021

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Παπαδημητρίου, Κ. Μπακόπουλος

Γένεση, ιστορική εξέλιξη και πηγές του εργατικού δικαίου, η ατομική σύμβαση εργασίας, δικαιώματα και υποχρεώσεις του εργαζομένου, υποχρεώσεις και δικαιώματα του εργοδότη, η νομική οργάνωση της εκμεταλλεύσεως επιχειρήσεως, μεταβολή των όρων εργασίας, αναστολή και λήξη της σχέσεως εργασίας, καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.

Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου – κωδ. 2022

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Β. Χριστιανός, Φ. Παζαρτζή, Α. Γιόκαρης, Ρ. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκουνά, Γ. Κυριακόπουλος

Α΄ Γνωστικό πεδίο

Εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου στη διεθνή και στην εσωτερική έννομη τάξη από διεθνή και εθνικά δικαστήρια.

Η πρακτική της ερμηνείας και εφαρμογής του διεθνούς δικαίου από διεθνή και εθνικά όργανα και η συμβολή τους στη διαμόρφωση αρχών, κανόνων και θεσμών διεθνούς δικαίου.

Θεματική εξέταση της νομολογίας διεθνών και εθνικών δικαστηρίων στη διαμόρφωση και προοδευτική ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου.

Β΄ Γνωστικό πεδίο

Ανάλυση και εμπάθυνση νομολογίας σχετικά με ζητήματα του θεσμικού και του ουσιαστικού δικαίου της Ε.Ε, και των γενικών αρχών της ενωσιακής έννομης τάξης (αρχές της καλόπιστης συνεργασίας, της επικουρικότητας, της αναλογικότητας, ελεύθερη κυκλοφορία των συντελεστών παραγωγής, ανταγωνισμός κ.α.)

Πολιτική Δικονομία II (Ένδικα Μέσα, Αναγκαστική Εκτέλεση) – κωδ 2023

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α/Λ) Γ. Σινανίδης, Ν. Κατηφόρης, Φ. Τριανταφύλλου, Ε. Γκέλης, Κ. Γιαννόπουλος

(Μ/Ω) Σ. Πανταζόπουλος, Ι. Δεληκωστόπουλος, Γ. Ορφανίδης,

Κ. Γιαννόπουλος, Ε. Γκέλης

Γενικές διατάξεις περί ένδικων μέσων – Ανακοπή ερημοδικίας – Εφεση – Αναψηλάφηση – Αναίρεση – Ανακοπή και τριτανακοπή.

Γενικό μέρος αναγκαστικής εκτέλεσης – Μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης – Κατάσχεση κινητής περιουσίας του οφειλέτη – Κατάσχεση στα χέρια τρίτου – Κατάσχεση ακινήτων, πλοίων ή αεροσκαφών – κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων – Αναγκαστική διαχείριση – Προσωπική κράτηση

Ναυτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ02

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Λ. Αθανασίου, Δ. Χριστοδούλου

Έννοια και αντικείμενο – Ιστορική εξέλιξη – Νομοθετικές πηγές – Πλοίο και πλωτό ναυπήγημα – Προσωπικό του πλοίου – Ναυτική πίστη – Οι μορφές της πλοιοκτησίας – Περιορισμός της ευθύνης του πλοιοκτήτη – Συμβάσεις οικονομικής χρησιμοποίησης του πλοίου – Θαλάσσια μεταφορά προσώπων και πραγμάτων – Θαλάσσια περιστατικά (σύγκρουση, θαλάσσια αρωγή, ναυάγια, κοινή αβαρία).

Δίκαιο Εμπορικών Συμβάσεων – κωδ. ΥΕ13

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Η. Σουφλερός, Ν. Βερβεσός, Ι. Βενιέρης

Εισαγωγή στο δίκαιο εμπορικών συμβάσεων. Οι εμπορικές συμβάσεις πώλησης, χερσαίας μεταφοράς, αποθήκευσης και φύλαξης και οι διαμεσολαβητικές συμβάσεις (ιδίως οι συμβάσεις παραγγελίας, πρακτορείας και μεσιτείας

Ασφαλιστικά Μέτρα – Εκούσια Δικαιοδοσία – Ειδικές Διαδικασίες – κωδ. ΥΕ14

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού

Διδάσκοντες

Γ. Ορφανίδης, Φ. Τριανταφύλλου, Δ. Τσικρικάς, Ν. Κατηφόρης

Περιεχόμενο

Γενικές διατάξεις ασφαλιστικών μέτρων – Ειδικό μέρος ασφαλιστικών μέτρων (εγγυοδοσία, προσημείωση υποθήκης, συντηρητική κατάσχεση, δικαστική μεσεγγύηση, προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεων, προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, σφράγιση, αποσφράγιση, απογραφή.

Γενικές διατάξεις εκούσιας δικαιοδοσίας. Ειδικές διατάξεις εκούσιας δικαιοδοσίας.

Γενικές διατάξεις ειδικών διαδικασιών – Γαμικές διαφορές – Σχέσεις γονέων και τέκνων – Διαταγή πληρωμής – Πιστωτικοί τίτλοι – Παράδοση ή απόδοση μισθίου – Εργατικές διαφορές – Αμοιβές για παροχή εργασίας – Αυτοκινητικές διαφορές – Διατροφή και επιμέλεια τέκνων.

Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας – κωδ. ΥΕ15

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. ΚΡΕΜΑΛΗΣ, Π.ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Το Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας διακρίνεται σε τρεις ενότητες που αφορούν το Δίκαιο Κοινωνικών ασφαλίσεων, Δίκαιο της Υγείας και το Δίκαιο Κοινωνικής Πρόνοιας.

Στο Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων περιλαμβάνονται θέματα προέλευσης, προσδιορισμού και ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών της έννομης σχέσης κοινωνικής ασφάλισης. Επιπλέον, ζητήματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των διαφόρων κοινωνικοασφαλιστικών καθεστώτων, καθώς και τα σχετικά με την₆₈

υπαγωγή, τη χρηματοδότηση, τη διάρκεια, τις προϋποθέσεις και την έκταση των παροχών κοινωνικής ασφάλισης.

Στο Δίκαιο της Υγείας καλύπτονται θέματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των κλάδων ασφάλισης ασθένειας και των λοιπών κοινωνικών υπηρεσιών υγείας, ιδίως αυτών που παρέχονται από δημόσιους φορείς. Ειδικότερα περιλαμβάνονται νομικά ζητήματα από την εφαρμογή της κοινωνικής νομοθεσίας, σε σχέση με το υγειονομικό δυναμικό, τα βασικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις από τις έννομες σχέσεις νοσοκομειακής ή εξωνοσοκομειακής περίθαλψης κ.α.

Στο Δίκαιο Κοινωνικής Πρόνοιας αντικείμενο μελέτης είναι οι οργανωτικές, διοικητικές και λειτουργικές δομές των προνοιακών φορέων. Αναλύονται ιδιαίτερα οι μορφές κοινωνικής αρωγής και δράσης από τα διάφορα προνοιακά προγράμματα, σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις και την αγωγιμότητα αντίστοιχων δικαιωμάτων.

Δικαστική Ψυχολογία και Ψυχιατρική – κωδ. ΥΕ 29

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Λ. ΚΟΤΣΑΛΗΣ, Δ. ΚΙΟΥΠΗΣ, Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανικανότητα για καταλογισμό και ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό (ανάλυση των άρθρων 34,36 Π.Κ.) Διάγνωση της ανικανότητας για καταλογισμό και της ελαττωμένης ικανότητας για καταλογισμό. Ελευθερία της βούλησης. Συνεργασία δικαστή ουσίας και ψυχιάτρου – πραγματογνώμονα. Ο διακστικός ψυχολόγος – πραγματογνώμονας. Η ψυχολογική γνωμοδότηση της ικανότητας για καταλογισμό κατά την έννοια των άρθρων 34 και 36 Π.Κ. Ψυχολογικές μέθοδοι (test) για διερεύνηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων, Ψυχολογία των μαρτύρων και των άλλων παραγόντων της ποινικής δίκης.

Διεθνές Ποινικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ30

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Χ. ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΓΙΟΚΑΡΗΣ, Φ. ΠΑΖΑΡΤΖΗ,
Γ. ΤΡΙΑΝΑΤΑΦΥΛΛΟΥ, Ν. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ

Α Γνωστικό Πεδίο (Τομέας Ποινικών Επιστημών)

Τα τοπικά όρια των ποινικών νόμων. Οι αρχές του διεθνούς ποινικού δικαίου. Το ποινικό δίκαιο της Ε.Ε. Το δίκαιο της εκδόσεως και αμοιβαίας διακοτικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις. Έννοια του πολιτικού εγκλήματος. Στοιχεία συγκριτικού ποινικού δικαίου.

Β' Γνωστικό Πεδίο (Τομέας Διεθνών Σπουδών)

Εθνικά και διεθνή συστήματα καταστολής εγκλημάτων και παράνομων πράξεων διεθνούς ενδιαφέροντος και διασυνοριακής διάστασης. Οι πηγές των διεθνών ποινικοποιήσεων. Αρχές εγκαθίδρυσης διεθνών ποινικών αρμοδιοτήτων. Το σύστημα δίωξης ή έκδοσης.

Ποινική καταστολή διεθνών εγκλημάτων. Διεθνή εγκλήματα και διεθνή ποινικά δικαστήρια. Λειτουργία της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης. Σχέσεις εθνικής και διεθνούς ποινικής καταστολής. Η Ελλάδα και η διεθνής ποινική δικαιοσύνη,

Οικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – κωδ. ΥΕ22

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Β. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, Ρ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΚΟΥΣΚΟΥΝΑ

Εμβάθυνση των σχέσεων εννόμων τάξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (αρχή της αυτονομίας, της κοινοτικής έννομης τάξης, σχέσεις διεθνούς και κοινοτικής και εθνικής έννομης τάξης, σχέσεις διεθνούς και ενωσιακού δικαίου). Σχέση οικονομικής και πολιτικής οργάνωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οικονομικό Σύνταγμα της Κοινότητας. Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Εσωτερική αγορά. Ελευθερία κυκλοφορίας προσώπων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Κοινή αγροτική πολιτική. Κοινή εμπορική πολιτική. Ελεύθερος ανταγωνισμός. Φορολογική εναρμόνιση.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τραπεζικό Δίκαιο – κωδ. 2070

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Α. ΜΙΚΡΟΥΛΕΑ, Χ. ΛΙΒΑΔΑ, Ι. ΒΕΝΙΕΡΗΣ

Τραπεζικό Δίκαιο είναι το ειδικό εμπορικό δίκαιο των εμπόρων και του εμπορίου χρήματος και ισοδυνάμων αξιών, κυρίως πολύτιμων μετάλλων. Παίρνει το όνομά του από το κυριότερο τμήμα του, τους εμπόρους χρήματος που ονομάζονται τράπεζες και τις εμπορικές πράξεις με χρηματικό αντικείμενο που προσιδιάζουν στους εμπόρους αυτούς και ονομάζονται τραπεζικές συναλλαγές. Στο τραπεζικό δίκαιο περιλαμβάνονται ιδίως το δίκαιο της τραπεζικής εποπτείας, το δίκαιο της τραπεζικής οργάνωσης, οι τραπεζικές συναλλαγές (παθητικού ή ενεργητικού) και το δίκαιο των ειδικών τραπεζών.

Δίκαιο Αλλοδαπών – κωδ. 2071

Τομέας Διεθνών Σπουδών

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Χ. ΤΣΟΥΚΑ

Βασικές έννοιες – Πηγές του δικαίου των αλλοδαπών – Ιστορικά στοιχεία – Αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα – Είσοδος, διαμονή, εργασία, κοινωνική ασφάλιση, φορολογική αντιμετώπιση αλλοδαπών – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των αλλοδαπών – Έκδοση και απέλαση αλλοδαπών – Ομογενείς – Υπήκοοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόσφυγες – Αλλοδαποί νομικά πρόσωπα (εγκατάσταση τους στην Ελλάδα – φορολογική αντιμετώπιση τους) – Νομικά πρόσωπα κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού – κωδ. 2105

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Ε. ΜΑΣΤΡΟΜΑΝΩΛΗΣ, Δ. ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ, Ε. ΚΙΝΗΝΗ

Ιατρικό Δίκαιο – κωδ. 2073

Διατομεακό

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Λ.ΚΟΤΣΑΛΗΣ, Α.ΛΙΟΥΡΔΗ, Δ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Π.ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ, Θ. ΛΥΤΡΑΣ, Κ. ΚΡΕΜΑΛΗΣ

- A. Συμβατική και εξωσυμβατική ευθύνη του ιατρού. Υποχρέωση ενημέρωσης και ιατρικό σφάλμα.
- B. 1. Εννοιολογικός προσδιορισμός των κοινωνικών υπηρεσιών υγείας.
2. Πηγές δικαίου (Σύνταγμα, Διεθνείς κανόνες κ.λ.π.)
3. Στόχοι και αρχές των κοινωνικών υπηρεσιών υγείας.
4. Οργάνωση, διοίκηση και χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας.
 - α) Κεντρική Διοίκηση.
 - β) Εθνικό Σύστημα Υγείας
 - γ) Φορείς και Κλάδοι Ασφάλισης Ασθένειας.
 - δ) Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων, Φαρμακεία – Φάρμακα.
5. Διάρθρωση και αρμοδιότητες επαγγελματιών υγείας.
6. Παροχές κοινωνικών υπηρεσιών υγείας.
 - α) Προστασία της δημόσιας υγείας και προληπτική ιατρική.
 - β) Υπηρεσίες πρωτοβάθμιας περίθαλψης
 - γ) Υπηρεσίες δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης.
 - δ) Υπηρεσίες ψυχικής υγείας και επείγουσας ιατρικής.
7. Νομικοί δεσμοί μεταξύ φορέα και χρήστη κοινωνικών υπηρεσιών υγείας
8. Θεμελίωση και αγωγιμότητα δικαιώματος του ατόμου για προστασία της υγείας
9. Αστική ευθύνη του κράτους και ν.π.δ.δ. για παραβάσεις υπηρεσιών υγείας.
10. Ενίσχυση αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγείας.
 - α) Εκπαίδευση και έρευνα του υγειονομικού δυναμικού.
 - β) Εποπτεία και έλεγχος των υπηρεσιών υγείας.

Διεθνές Δίκαιο Εναέριου Χώρου – Διαστήματος/Αεροπορικό Δίκαιο – κωδ. 2074

Διατομεακό
Διδάσκοντες

A. ΓΙΟΚΑΡΗΣ, Χ. ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Α΄ Γνωστικό Πεδίο

Δημόσιο διεθνές δίκαιο εναέριου χώρου. Νομικό καθεστώς εναέριου χώρου, εθνικού και διεθνούς. Οι δικαιοδοσίες του παράκτιου κράτους στον εναέριο χώρο, εθνικό και διεθνή. Διεθνείς οργανισμοί, διαχείριση και εκμετάλλευση του εναέριου χώρου. Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης του «Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού». Διεθνές θεσμικό πλαίσιο εναέριου κυκλοφορίας. Οι στρατιωτικές χρήσεις του εναέριου χώρου.

Διεθνές δίκαιο εξω-ατμοσφαιρικού Διαστήματος

Ορισμός και αντικείμενο του δικαίου Διαστήματος, πηγές και υποκείμενα, η διεθνής ευθύνη από δραστηριότητες στο διάστημα, δορυφόροι και Remote Sensing, διαστημικές δραστηριότητες και προστασία του γήινου και εξωγήινου περιβάλλοντος, στρατιωτικές χρήσεις του διαστήματος.

Β΄ Γνωστικό πεδίο

Ιδιωτικό αεροπορικό δίκαιο. Πηγές του αεροπορικού δικαίου. Το νομικό καθεστώς του αεροσκάφους και τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό. Νηολόγης αεροσκαφών, Συμβάσεις εκμετάλλευσης αεροσκαφών. Ναύλωση. Μίσθωση. Αεροπορική μεταφορά.

Η ευθύνη του αεροπορικού μεταφορέα για τους επιβάτες τις αποσκευές και τα εμπορεύματα. Η Διεθνής Σύμβαση του Μόντρεαλ, το πεδίο εφαρμογής και οι ρυθμίσεις της. Η κοινοτική νομοθεσία.

Η κρατική εποπτεία της επιχείρησης αεροπορικής μεταφοράς. Προϋποθέσεις αδειοδότησης. Ο θεσμός του Υπόλογου Διευθυντή. Διερεύνηση αεροπορικών ατυχημάτων. Αγωγές και αξιώσεις συγγενών θυμάτων αεροπορικών ατυχημάτων. Η χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη. Ο κύκλος της οικογένειας και των προσώπων που νομιμοποιούνται στην έγερση αγωγής για χρηματική ικανοποίηση ένεκα ψυχικής οδύνης. Ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και διεθνούς δικαιοδοσίας. Η ευθύνη του κατασκευαστή αεροσκάφους.

Ειδικά Θέματα Ευρωπαϊκού Δικαίου – κωδ. 2092

Διατομεακό
Διδάσκοντες

B. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, Ρ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΚΟΥΣΚΟΥΝΑ

Περιεχόμενο

- α) Ευρωπαϊκό Αστικό Δίκαιο (Προστασία του καταναλωτή),
- β) Ευρωπαϊκό Διοικητικό Δίκαιο (Η διοίκηση στην Ευρώπη),
- γ) Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (Ευρωπαϊκό δίκαιο και παγκοσμιοποίηση, Ευρωπαϊκό φορολογικό δίκαιο).

Ιδιαίτερα Εκκλησιαστικά Καθεστώτα στην Ελληνική Επικράτεια – κωδ. 2108

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ι. ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ, Γ. Ανδρουτσόπουλος (υπό διορισμό)

Περιεχόμενο

Αντικείμενο του μαθήματος θα είναι τα ιδιαίτερα εκκλησιαστικά καθεστώτα στην ελληνική επικράτεια, τα οποία προβλέπονται και κατοχυρώνονται ήδη στο άρθρο 3 παρ. 2 του Συντάγματος. Εξετάζονται, δηλαδή, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και ειδικότερα οι εκκλησιαστικές επαρχίες Δωδεκανήσου, η ημιαυτόνομη Εκκλησία της Κρήτης και το Άγιον Όρος, αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους (άρθρο 105 Σ.)

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Φιλοσοφία του Δικαίου – κωδ. 2024

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Φ.ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ, Β. ΒΟΥΤΣΑΚΗΣ

Ιστορική εισαγωγή στη φιλοσοφία του δικαίου : Σοφιστές, Πλάτων, Αριστοτέλης, Στωϊκή Φιλοσοφία, Αυγουστίνος, Θωμάς Ακυινατής.

Οι νεότεροι χρόνοι : Hobbes, Locke, Rousseau. Ο ιδεαλισμός: Kant και Hegel. Η σύγχρονη συζήτηση γύρω από το νομικό θετικισμό : θέσεις και αντίλογος. Δίκαιο και ηθική. Η σύγχρονη αντιπαράθεση γύρω από την δικαιοσύνη.

Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο – κωδ. 2025

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. Παμπούκης, Χ. Τσούκα

Εισαγωγή – Έννοια – Διακρίσεις – Μέθοδος – Ιστορική επισκόπηση – Γενική θεωρία (νομικός χαρακτηρισμός, γεννοί, προκρίματα, καταστρατήγησις δικαίου, εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου, δημόσια τάξη κ.λ.π.)

Ειδικό Μέρος: Φυσικά και νομικά πρόσωπα στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, ενοχικό διεθνές δίκαιο, εμπράγματο διεθνές δίκαιο, οικογενειακό διεθνές δίκαιο, κληρονομικό διεθνές δίκαιο, δικονομικό διεθνές δίκαιο (διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων, δικαστική αρωγή), ιθαγένεια (γενική θεωρία, κτήση και απώλεια ελληνικής ιθαγένειας).

Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο – κωδ. 2026

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Κ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η δημιουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων, συνδικαλιστικές ελευθερίες - Σύνταγμα και διεθνείς εγγυήσεις, δίκαιο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, προστασία της συνδικαλιστικής δράσεως, δίκαιο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, επίλυση των συλλογικών διαφορών με μεσολάβηση και διαιτησία, δίκαιο της εκμεταλλεύσεως (κανονισμοί εργασίας-συμβούλια εργαζομένων), δίκαιο της απεργίας και της ανταπεργίας.

Εφαρμογές Αστικού Δικαίου – κωδ. 2027

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Α-Ι, Δ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ, Μ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΑΚΗΣ, Γ. ΛΕΚΚΑΣ, Π.ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, (λέκτορας υπό ένταξη)Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Κ-Λ, Π.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Χ. ΣΤΑΜΠΕΛΟΥ, Δ. ΛΙΑΠΗΣ, Ε.ΠΟΥΛΟΥ, Γ.ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, (λέκτορας υπό ένταξη)Γ. ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
Μ-Π, Κ. ΧΡΙΣΤΑΚΑΚΟΥ, Α. ΠΕΛΛΕΝΗ, Γ. ΜΕΝΤΗΣ, Κ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Κ.Π.ΠΑΠΑΡΣΕΝΙΟΥ(σε άδεια), Β. ΒΑΘΗΣ(σε άδεια)
Ρ-Ω
Κ. ΡΟΥΣΣΟΣ, Ε.ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ, Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Α. ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΟΣ, Θ. ΛΥΤΡΑΣ, Ζ. ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ,

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του αστικού δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Πτωχευτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ 11

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Γ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΚΑΜΨΙΟΥ, Ε. ΜΑΣΤΡΟΜΑΝΩΛΗΣ

Το πτωχευτικό δίκαιο εφαρμόζεται σε περίπτωση οικονομικής κατάρρευσης του οφειλέτη εμπόρου. Σκοπός του είναι η ισότιμη ικανοποίηση των εγγειρόγραφων πιστωτών στην περίπτωση που δεν επαρκεί η περιουσία του οφειλέτη για την ικανοποίηση όλων. Το δίκαιο της πτώχευσης περιλαμβάνει ιδίως τις προϋποθέσεις, την διαδικασία κήρυξης και την οργάνωσή της, την νομική θέση του πτωχεύσαντος και τις κατηγορίες των πτωχευτικών πιστωτών, τις εργασίες και την περάτωση της πτώχευσης. Προς το πτωχευτικό δίκαιο, ως δίκαιο εκκαθάρισης μη βιώσιμων

επιχειρήσεων στην βάση της αρχής της ισότητας των πιστωτών, συσχετίζεται το δίκαιο εξυγίανσης των επιχειρήσεων.

Δίκαιο Εκμεταλλεύσεως – κωδ. ΥΕ24

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Κ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

I. Γενικά περί συμμετοχής των εργαζομένων στις επιχειρήσεις. Συμβούλια εργαζομένων.

II. Το διευθυντικό δικαίωμα: Έννοια και νομική θεμελίωση, περιεχόμενο του διευθυντικού δικαιώματος και διάκριση από άλλες πηγές κανόνων (ρυθμίσεων) της εργασιακής σχέσης. Όρια επιτρεπτής άσκησης του διευθυντικού δικαιώματος

III. Ο κανονισμός εργασίας: Έννοια και περιεχόμενο κανονισμών εργασίας? νομοθετικό πλαίσιο? είδη και διαδικασία κατάρτισης, νομική ενέργεια κανονισμών εργασίας. Αρμοδιότητα κατάρτισης νέου και τροποποίησης υφισταμένου κανονισμού εργασίας. Η πρόβλεψη ορίου ηλικίας στον κανονισμό εργασίας και η επίδρασή του στο δικαίωμα καταγγελίας. Το πειθαρχικό δίκαιο της εκμετάλλευσης (αρχές, διαδικασία, ποινές), η σχέση της πειθαρχικής εξουσίας με το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

IV. Η πρακτική της εκμετάλλευσης: Έννοια και προϋποθέσεις δημιουργίας πρακτικής της εκμετάλλευσης, νομική φύση. Το αντικείμενο της πρακτικής της εκμετάλλευσης (οι οικειοθελείς παροχές του εργοδότη). Μεταβολή και κατάργηση της πρακτικής της εκμετάλλευσης

Δίκαιο Περιβάλλοντος – κωδ. ΥΕ04

Διατομεακό

Διδάκοντες

Ε. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ, Ε. ΠΟΥΛΟΥ Γ. ΔΕΛΛΗΣ. Γ. ΣΙΟΥΤΗ, Θ. ΛΥΤΡΑΣ

A. Προστασία του περιβάλλοντος από πλευράς συνταγματικού και διοικητικού δικαίου. Φορείς και αποδέκτες των δικαιωμάτων επί του περιβάλλοντος, νομική ισχύς και ένδικη προστασία. Σύγκρουση προστασίας περιβάλλοντος και προστασίας της ιδιοκτησίας, η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας για την προστασία της φύσης, η περιβαλλοντική πληροφόρηση, ευθύνη αποζημίωσης για περιβαλλοντικές βλάβες, η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία των δασών.

B. Προστασία του περιβάλλοντος μέσω των διατάξεων προστασίας της προσωπικότητας, περί αδικοπραξιών, γειτονικού δικαίου και καταχρήσεως⁷⁵

δικαιώματος. Ειδικός νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος και ασφαλιστική κάλυψη των οικολογικών ζημιών.

Χωροταξικό και Πολεοδομικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ23

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Π. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

Συνταγματικό πλαίσιο. Πολεοδομικό κεκτημένο. Αρχές βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης. Φορείς του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Συμμετοχή των Ο.Τ.Α και των ιδιωτών στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Διαδικασία εκπονήσεως και νομική φύση των χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων και μελετών.

Ρυμοτομία, Αναγκαστική Απαλλοτρίωση, Τακτοποίηση Προσκύρωση, Αστικός Αναδασμός, Πράξεις Εφαρμογής, Εισφορές σε γή και χρήμα, Δικαίωμα προτιμήσεως, Μεταφορά Συντελεστή Δομήσεως (ΜΣΔ). Οικονομική άδεια. Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός(ΓΟΚ). Κτιριοδομικός Κανονισμός. Ειδικοί κανόνες δομήσεως. Δόμηση σε δασικές εκτάσεις και αιγιαλούς. Παραδοσιακοί οικισμοί και διατηρητέα κτίρια. Οικοδομικοί συνεταιρισμοί. Αυθαίρετη δόμηση. Νομιμοποίηση αυθαιρέτων. Κατεδάφιση αυθαιρέτων.

Ειδικό Ποινικό Νόμοι – κωδ. ΥΕ16

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν. ΛΙΒΟΣ, Α. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι.ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, Ν. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ

Διδάσκεται η ύλη διάφορων ειδικών ποινικών νόμων, όπως του νόμου για την καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, των διατάξεων για την καταπολέμηση των εγκληματικών οργανώσεων, του νόμου για την νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες κ.λ.π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο – κωδ. 2078

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΓΟΥΡΓΟΥΡΙΝΗΣ (υπο διορισμό)

Περιεχόμενο

Προσδιορισμός του διεθνούς οικονομικού δικαίου, παράγοντες των διεθνών οικονομικών σχέσεων, φάσεις εξέλιξης της διεθνούς οικονομικής τάξης. Διεθνές δίκαιο του εμπορίου : Βασικές αρχές της GATT (ρήτρα μάλλον ευνοούμενου κράτους, ντάπινγκ, επιδοτήσεις εξαγωγών, κ.α.) εμπορικές διαπραγματεύσεις («γύροι»).

Οι συμφωνίες του Γύρου της Ουρουγουάης (γεωργία, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, TRIMS, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, μέτρα διασφάλισης, Γενική Συμφωνία για τις υπηρεσίες, επίλυση των διαφορών).

Διαιτησία – Διεθνές και Ευρωπαϊκό (κοινοτικό και συγκριτικό) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο - κωδ.2079

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ, Γ. ΣΙΝΑΝΙΔΗΣ, Ι. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Περιεχόμενο

Αυτόνομο διεθνές δικονομικό δίκαιο (διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων)-Σύμβαση Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων στον κοινοτικό χώρο-Διαδικασία ενώπιον του ΔΕΚ και του Πρωτοδικείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης –Εσωτερική και διεθνής διαιτησία- Σύμβαση της Νέας Υόρκης.

Σύγχρονες Μορφές Πιστωτικών Συναλλαγών και Τρόποι Ασφάλισης των Πιστώσεων – κωδ. 2080

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. ΧΡΙΣΤΑΚΑΚΟΥ, Θ. ΛΥΤΡΑΣ, Β. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Περιεχόμενο

Συγκριτική επισκόπηση εμπράγματων και προσωπικών ασφαλειών – μορφώματα εξασφάλισης των πιστώσεων στη σύγχρονη συναλλακτική ζωή (σύμφωνο επιφύλαξης της κυριότητας, καταπιστευτική εκχώρηση, χρηματοδοτική μίσθωση, εξασφάλιση πιστώσεων στις τραπεζικές συναλλαγές).

Σεμινάριο Εργατικού Δικαίου – κωδ. 2082

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Κ.ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σεμινάριο Εμπορικού Δικαίου – κωδ. 2083

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Η. ΣΟΥΦΛΕΡΟΣ, Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΜΙΚΡΟΥΛΕΑ, Χ. ΛΙΒΑΔΑ, Δ. ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ, Ι. ΒΕΝΙΕΡΗΣ

Σεμινάριο Πολιτικής Δικονομίας – κωδ. 2084

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Σ. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ, Γ. ΣΙΝΑΝΙΔΗΣ, Ν. ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ,
Ι. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σεμινάριο Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2085

Τομέας Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2085

Διδάσκοντες

Ι. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΡΑΓΓΑ, Θ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Π. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ, Γ. ΔΕΛΛΗΣ,
Κ. ΚΡΕΜΑΛΗΣ, Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάλυση σύγχρονων ζητημάτων συνταγματικού και διοικητικού δικαίου μέσα από το σχολιασμό αποφάσεων ανώτατων δικαστηρίων και ανεξάρτητων αρχών.

Σεμινάριο Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου – κωδ. 2089

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Φ. ΠΑΖΑΡΤΖΗ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η Καταπολέμηση της Διαφθοράς σε διεθνές και εθνικό επίπεδο

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

Περιεχόμενο

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές σαφή εικόνα των διεθνών συμβατικών κειμένων κατά της διαφθοράς και του τρόπου που αυτά επιδρούν στο εθνικό δίκαιο. Αντικείμενο διδασκαλίας είναι μεταξύ άλλων οι σχετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ, ενώ ιδιαίτερη έμφραση δίνεται στην ανάλυση της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (UNCAC), η οποία συνιστά το μοναδικό παγκόσμιο, συστηματικά πλήρες

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2028

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Α κλιμ. Ι. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ – ΣΤΡΑΓΓΑ, Π. ΛΑΖΑΡΑΤΟΣ
Β κλιμ. Ν. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ,
Γ κλιμ. Γ. ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ, Γ. ΣΙΟΥΤΗ
Δ κλιμ. Α. ΠΑΝΤΕΛΗΣ, Ζ. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ
Ε κλιμ. Α. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Θ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Π. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του δημοσίου δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

Εφαρμογές Πολιτικής Δικονομίας – κωδ. 2029

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

A-Λ

Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, Δ.ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ, ΣΤ. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΓΚΕΛΗΣ, Κ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Λ-Ω

Γ. ΣΙΝΑΝΙΔΗΣ, Φ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Ν. ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ, Γ. ΓΚΕΛΗΣ, Κ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του αστικού δικονομικού δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

Εφαρμογές Ποινικού Δικαίου – Ποινικής Δικονομίας – κωδ. 2030

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

A-Κ

Ι. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ, Γ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Λ. ΚΟΤΣΑΛΗΣ, Α. ΛΙΟΥΡΔΗ, Α. ΔΗΜΑΚΗΣ, Α. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ.

Λ-Ω

Χ. ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Η. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΛΙΒΟΣ, Α.ΤΖΑΝΕΤΗΣ, Ι. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

Ασκήσεις εμβάνθυνσης σε όλο το φάσμα του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου με ανάλυση των τεχνικών επίλυσης σύνθετων προβλημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους λόγους άρσης του αδίκου, στη συμμετοχή, στα ζητήματα συρροής, στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας, στα εγκλήματα κατά της ζωής και σωματικής ακεραιότητας, στην πλαστογραφία, καθώς και στα ένδικα μέσα, τις ακυρότητες της ποινικής διαδικασίας κ.λ.π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Φορολογικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ05

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Θ. ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ, Α. ΤΣΟΥΡΟΥΦΛΗΣ

Περιεχόμενο

Έννοια και διακρίσεις των φόρων. Γενικές αρχές του φορολογικού δικαίου. Το ελληνικό φορολογικό σύστημα. Η διοικητική φορολογική διαδικασία. Η δικαστική προστασία στις φορολογικές διαφορές.

Μεθοδολογία του Δικαίου – κωδ. ΥΕ09

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Β. ΒΟΥΤΣΑΚΗΣ, Φ. ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η νομική ως επιστήμη. Δίκαιο και γλώσσα. Γενική θεωρία των κανόνων δικαίου. Η δικαιοδοτική πράξη και η θεμελίωση της. Επιλογή του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου και νομικός χαρακτηρισμός της επίδικης σχέσης. Ερμηνεία του νόμου. Κάλυψη κενών και δικαστική δικαιοπλασία.

Δίκαιο Οικονομικής Εγκληματικότητας – κωδ. ΥΕ25

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν. ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Ι. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ, Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ,
Α. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Επιχειρείται μία εισαγωγή στα ζητήματα της οικονομικής εγκληματικότητας από ποινική και εγκληματολογική άποψη, ενώ παράλληλα αναλύονται ειδικότερες πτυχές του οικονομικού εγκλήματος, όπως τα φορολογικά και χρηματιστηριακά αδικήματα, οι διοικητικές έρευνες και οι ανακριτικές πράξεις της ΥΠ.Ε.Ε κ.λ.π

Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών – κωδ. ΥΕ26

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ, Ε. ΜΟΥΣΤΑΪΡΑ

Πολυεθνικές εταιρίες – Διεθνείς συγχωνεύσεις εταιριών – Διεθνείς πτωχεύσεις – Lex Mercatoria – Αρχές του Unidroit – Επενδύσεις – Εθνικοποιήσεις επιχειρήσεων – Διεθνείς πωλήσεις – Διεθνείς Μεταφορές – Ασφάλιση εμπορευμάτων – Διεθνείς τραπεζικές εργασίες – Διεθνής συνεργασία επιχειρήσεων (παραχωρήσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, εμπορική αντιπροσωπεία) – Ελεύθερος ανταγωνισμός – Διεθνής εμπορική διαιτησία – Φορολογικό διεθνές δίκαιο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Σεμινάριο Αθλητικού Δικαίου – κωδ. 2065

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Σ. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Νομική Πληροφορική – κωδ. 2095

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΒΑΡΒΕΡΗΣ

Αποτελεί ένα από τα αυτοτελή γνωστικά αντικείμενα του Τομέα Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου του Τμήματος Νομικής. Το μάθημα εστιάζει στα προβλήματα που δημιουργούνται από την αλληλεπίδραση δικαίου και νέων τεχνολογιών. Με επίκεντρο την πληροφορία ως έννομο αγαθό, η διδασκαλία διαχωρίζεται σε δύο επιμέρους κλάδους:

α) Διδάσκεται ο κλάδος του ουσιαστικού δικαίου και αναπτύσσονται αφ' ενός τα νέα ατομικά δικαιώματα (δικαίωμα στην κοινωνία της πληροφορίας, προστασία προσωπικών δεδομένων και απορρήτου επικοινωνιών) και αφ' ετέρου τα προβλήματα επιβολής ρυθμίσεων και ελέγχου της νόμιμης χρήσης των νέων τεχνολογιών, με κύριο παράδειγμα το ιντερνετ. Δίδεται επίσης έμφαση στις νέες διαδικασίες που καλείται να αντιμετωπίσει ο νομοθέτης (π.χ. αποδεικτική δύναμη ηλεκτρονικών δεδομένων, ηλεκτρονικά έγγραφα και ηλεκτρονικές υπογραφές, ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων κ.λ.π.)

β) Διδάσκεται ο κλάδος των εφαρμογών της πληροφορικής για το δίκαιο στον οποίο διερευνώνται τα νέα τεχνολογικά εργαλεία από τα οποία πλέον εξαρτάται η γνώση του ισχύοντος δικαίου (π.χ. σχεδιασμός και ανάλυση βάσεων δεδομένων, νομοθεσίας και νομολογίας, ηλεκτρονική αναδίφηση και επεξεργασία νομικών πληροφοριών κ.λ.π.)

Ειδικότερα διδάσκονται οι ακόλουθες ενότητες :

1. Εισαγωγή στη Νομική Πληροφορική.
2. Εισαγωγή στη Τεχνολογία
3. Δίκαιο και Ιντερνετ
4. Κρυπτογραφία και Ψηφιακές Υπογραφές
5. Νομικά πληροφοριακά συστήματα
6. Αναδίφηση και επεξεργασία νομικών πληροφοριών.

Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς - κωδ. 2107

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Α.ΜΙΚΡΟΥΛΕΑ, Ν. ΒΕΡΒΕΣΟΣ, Χ.ΛΙΒΑΔΑ

Σεμινάριο Αστικού Δικαίου – κωδ. 2081

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Θα ανακοινωθεί

Τα ειδικά θέματα του σεμιναρίου θα ανακοινωθούν.

Ανώτερο Σεμινάριο Ποινικών Επιστημών – κωδ. 2086

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Χ. ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΛΙΒΟΣ, Δ. ΚΙΟΥΠΗΣ, Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Και όλα τα μέλη ΔΕΠ κατά περίπτωση

Το μάθημα οργανώνεται κάθε χρόνο εκ περιτροπής, από Μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Ποινικών Επιστημών. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, την οργάνωση του Σεμιναρίου έχει ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Νικόλαος Λίβος. Για να γίνει κανείς δεκτός στο Σεμινάριο, πρέπει να υποβάλει αίτηση στη Γραμματεία του Ποινικού Τομέα, αναφέροντας τους βαθμούς που έχει στα ποινικά μαθήματα και τις ξένες γλώσσες που γνωρίζει. Συγγράμματα δεν διανέμονται, καθώς αντί για την παραδοσιακή μορφή εξέτασης, δίδονται εργασίες που παρουσιάζονται κάθε εβδομάδα και βάσει των οποίων γίνεται η βαθμολόγηση των φοιτητών. Συνεκτιμάται βέβαια και η συμμετοχή στο μάθημα, καθώς διεξάγεται διδασκαλία και διάλογος μεταξύ καθηγητών και φοιτητών επάνω στα ζητήματα που αναλύονται μέσα από τις εργασίες. Κατ' ανάγκη, λοιπόν ακόμη και οι υπόλοιποι φοιτητές πρέπει να είναι₈₂

στοιχειωδώς προετοιμασμένοι για το θέμα που συζητείται, προκειμένου να λάβουν μέρος στη συζήτηση. Τα θέματα των εργασιών είναι πολύ ενδιαφέροντα. Καλύπτουν όλο το φάσμα του Ποινικού Δικαίου και τα επεξεργάζονται ομάδες 5-6 φοιτητών που μοιράζουν μεταξύ τους, με τις υποδείξεις των υπευθύνων καθηγητών, την ύλη που θα παραδώσουν. Οι ώρες διδασκαλίας είναι 3 εβδομαδιαίως και η παρακολούθηση υποχρεωτική. Συχνά λαμβάνονται παρουσίες. Ο κάθε φοιτητής αξιολογείται με βάση την εργασία που παραδίδει και τη γενικότερη εικόνα που προκύπτει από την εισήγηση που κάνει τη συμμετοχή του στις συζητήσεις.

Σεμινάριο Ιστορίας Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου – κωδ. 2087

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

A.ΧΕΛΜΗΣ, Ε.ΡΕΘΥΜΙΩΤΑΚΗ

Σεμινάριο Ευρωπαϊκού Δικαίου – κωδ. 2088

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

B. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, Ρ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΚΟΥΣΚΟΥΝΑ

Περιεχόμενο

Απευθυνόμενο στους φοιτητές που έχουν διδαχθεί το γενικό και το ειδικό μέρος του Ευρωπαϊκού Δικαίου (Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο και Κοινοτικό Οικονομικό Δίκαιο) αναλύει τα σημαντικότερα θέματα από την πολιτική επικαιρότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σεμινάριο Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου – κωδ 2090

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. ΤΣΟΥΚΑ

Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος – κωδ. 2099

Διατομεακό

Διδάσκοντες

M. ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ, Γ. ΔΕΛΛΗΣ

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στο Διεθνές Δίκαιο Περιβάλλοντος
- Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο του Περιβάλλοντος
- Οι διαδικασίες του συστήματος προστασίας του περιβάλλοντος
- Η συμμετοχή του πολίτη
- Ευθύνη για περιβαλλοντική ζημιά
- Δικαστική προστασία του περιβάλλοντος
- Οικονομία και οικολογία
- Η πρακτική της προστασίας περιβάλλοντος

Ευρωπαϊκό Συνταγματικό Δίκαιο – κωδ. 2106

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ι. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ –ΣΤΡΑΓΓΑ, Θ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

6.2

Στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS προσφέρονται τα παρακάτω μαθήματα.

COURSE LIST 2012-2013

Winter Semester 2012

Title of course	Language	HRS/WEEK	PROFESSORS
1. European Administrative System	English	2	P. Mouzourakis
2. Comparative	French	2	J Iliopoylos – Strangas

Public Law			K. Yannakopoulos V. Kondylis
3.National and International Protection of Fundamental Rights	German	2	J Iliopoylos – Strangas T. Antoniou S. Vlachopoulos
4.Introduction to the Greek Constitutional Law	Italian	2	E.Dacornia,P Nikolopoylos/E. Poulou
5.Introduction to the Greek Civil Law	English	2	E. Dacornia P. Nikolopoulos
6.European Law	English	4	V. Christianos M. Kouskouna E. Papadopoulou M. Perakis
7.Public International Law (International Economic Law)	English	2	A. Gourgourinis
8. Introduction to Civil Procedure Law and International Civil Procedure Law	German	2	D. Tsikrikas
9.Labour Law I (Individual)	English	2	K. Bakopoulos/Ph. Dermitzaki/ D. Ladas
10.Civil Procedure	French	2	I. Delikostopoulos
11.Information Technology Law	English	3	G. Yannopoulos
12.Introduction to the Greek Legal History I	German	2	E. Papagiannis
13.Criminal Procedure and Special Issues of Criminal Law alternatively with Substantive Criminal Law.	English and German	2 (each)	E. Anagnostopoulos
	English		N. Dimitratos

Question of the General and Special Part			A. Dionysopoulou
14. Intellectual Property Law	English	3	C. Chrissanthis
15.Competition Law	English	3	E. Mastromanolis
16.Maritime law	English	3	D. Christodoulou
17.Public Health Law	English	2	P. Paparrigopoulou
18. Civil Procedure	English	2	N. Katiforis

Spring Semester 2013

Title of course Language HRS/WEEK PROFESSORS

18. Greek law of Succession	French	2	I. Kondyli
19. Introduction to the Greek Civil Law	German	3	D. Liappis K. Roussos
20.Selected Cases of Greek Civil Law	German	2	P. Paparseniou G. Mentis
21. Collective Labour Law	English	2	K. Bakopoulos
22.Introduction to Civil Procedure Law and International Civil Procedure Law	German	2	D. Tsikrikas
23.Greek Company Law	English	3	C. Chrissanthis
24. Criminology	English	2	M. Kranidioti
25. Civil Procedure	French	2	I. Delikostopoulos
26.Comperative Family Law	English	4	D. Kallinikou C. Stampelou G. Lekkas M. Bravou
27. Philosophy of Law	English	2	V. Voutsakis
28.Law and Society in Greek Antiquity	French	2	A. Helmis

29. Banking Law	English	2	Ch. Livada
30. Introduction to the Greek Legal History II	German	2	E. Papagiannis
31. Insurance Law	English	3	D. Chrostodoulou
32. Seminar in International Business Transactions	English	2	E. Moustaira
33. Roman Law Trial	English	2	A. Dimopoulou
34. Penology	English	2	A.-I. Tzannetaki

Οι Βιβλιοθήκες – Σπουδαστήρια του Τμήματος Νομικής του ΕΚΠΑ ανήκουν στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Σχολής ΝΟΠΕ και ΜΜΕ, είναι ανοιχτής πρόσβασης και εξυπηρετούν κυρίως την ακαδημαϊκή κοινότητα, υποστηρίζοντας την έρευνα και τη διδασκαλία με την παροχή σύγχρονων υπηρεσιών.

Υπηρεσίες

Μέσω της ιστοσελίδας των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr>) δίδεται δυνατότητα πρόσβασης:

- Στον αυτοματοποιημένο κατάλογο των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ(ΟΡΑC)
- Στις βάσεις δεδομένων και τα ηλεκτρονικά περιοδικά που είναι συνδρομητής το Πανεπιστήμιο(μόνο μέσω του δικτύου του ΕΚΠΑ)
- Στις διαθέσιμες υπηρεσίες του δικτύου της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Heal-Link)
- Στις βιβλιογραφικές πηγές πληροφοριών που διατίθενται στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο από το περιβάλλον πρόσβασης «Η ΑΡΓΩ» και «ΖΕΦΥΡΟΣ» κλπ.
- Στον Συλλογικό κατάλογο περιοδικών μέσω του ΕΚΤ – Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών.

Επιπλέον μέσω των βιβλιοθηκών και του εργαστηρίου πολυμέσων του Τμήματος Νομικής παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης σε εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων νομικού περιεχομένου μεταξύ των οποίων (Ισοκράτης, Νόμος, Εθνικό Τυπογραφείο)

Πληροφοριακή εκπαίδευση

Το πρώτο δεκαήμερο από την έναρξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους και κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης, το προσωπικό των βιβλιοθηκών σε συνεργασία με τη διοίκηση του Τμήματος και τα μέλη ΔΕΠ διοργανώνουν σεμινάρια σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω των βιβλιοθηκών.

Κατάθεση διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών

Η εκάστοτε βιβλιοθήκη φροντίζει για τη συγκέντρωση και αρχειοθέτηση των διπλωματικών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέτουν στην αντίστοιχη βιβλιοθήκη ή Γραμματεία του Τομέα την εργασία τους σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Για την διάταξη και τη μορφοποίηση των εργασιών ακολουθείται συγκεκριμένο πρότυπο. Το ηλεκτρονικό αντίγραφο της εργασίας καταχωρείται στην ψηφιακή βιβλιοθήκη Γκρίζας Βιβλιογραφίας του ΕΚΠΑ και είναι διαθέσιμο μέσω του Παγκόσμιου Ιστού (www) και του ηλεκτρονικού καταλόγου της Βιβλιοθήκης.

Η κατάθεση των διδακτορικών διατριβών στο εθνικό αρχείο διδακτορικών διατριβών επιβάλλεται από το νόμο. Την ευθύνη για την συγκέντρωση και αποστολή των εργασιών στο Εθνικό αποθετήριο το οποίο τηρεί το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) την έχει η Γραμματεία του Τμήματος Νομικής. Για τη δημιουργία αντίστοιχου αρχείου διδακτορικών διατριβών του Τμήματος έχει αποφασιστεί η κατάθεση ενός επιπλέον αντιτύπου στη Βιβλιοθήκη του Νομικού Σπουδαστηρίου το οποίο έχει προς το παρόν και την ευθύνη συγκέντρωσης και αποστολής των διδακτορικών στο ΕΚΤ.

7.2 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ

Οι Βιβλιοθήκες του Τμήματος Νομικής ανήκουν στην Κεντρική Βιβλιοθήκη Νομικών Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ. Είναι ανοικτής πρόσβασης και εξυπηρετούν κυρίως την ακαδημαϊκή κοινότητα, υποστηρίζοντας τη έρευνα και τη διδασκαλία με την παροχή σύγχρονων υπηρεσιών πληροφόρησης και τεκμηρίωσης. Προς το παρόν οι Βιβλιοθήκες του Τμήματος Νομικής είναι χωροταξικά κατανεμημένες, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες ενοποίησης τους σε ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη στο χώρο του παλαιού Χημείου.

Νομική Βιβλιοθήκη (Νομικό Σπουδαστήριο)

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 2^{ος} όροφος

Προσωπικό:

Βασιλική Στρακαντούνα, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ Υπεύθυνη των Βιβλιοθηκών του Τμήματος Νομικής

Παναγούλα Μακρή, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ

Αννα Χουντάλα, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό : Δευτέρα – Πέμπτη : 09.00-18.00

Παρασκευή : 09.00-17.00

Τηλέφωνα επικοινωνίας : 210 3688354

Βιβλιοθήκη Εμπορικού και Ναυτικού Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33 6^{ος} όροφος

Προσωπικό: Νικόλαος Παγώνης Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό : Δευτέρα – Παρασκευή : 09.00-15.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688363

Βιβλιοθήκη Ποινικών Επιστημών

Διεύθυνση : Σόλωνος 57, 2^{ος} όροφος

Προσωπικό :

Τριανταφυλλιά Ντανάκα 57, 2^{ος} όροφος

Μυρσίνη Ταράνη, Βιβλιοθηκονόμος

Ειρήνη Χαλκιαδάκη, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ. ΕΤΕΠ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό : Δευτέρα – Πέμπτη : 09:00-19:00,

Παρασκευή 09:00-15:00

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 3688731

Βιβλιοθήκη Δημόσιου Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 5^{ος} όροφος

Προσωπικό :

Πολυξένη Γκούβα, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ, ΕΤΕΠ

Βασιλική Γεωργίου, ΕΤΕΠ ΠΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό : Δευτέρα – Παρασκευή : 09.00-17.00

Τηλέφωνα επικοινωνίας : 210 3688372

Βιβλιοθήκη Εργατικού Δικαίου και Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 6^{ος} όροφος

Προσωπικό: Αναστασία Κιούση, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό:

Δευτέρα-Παρασκευή : 09.00-15.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688361

Βιβλιοθήκη Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου και Βιβλιοθήκη Ευρωπαϊκού Δικαίου

Διεύθυνση: Σίνα 14, 3^{ος} όροφος

Προσωπικό : Ασπασία Ζήρου, Βιβλιοθηκονόμος ΔΕ

Δήμητρα Μπουλουγούρη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό:

Δευτέρα – Παρασκευή : 09.00-18.00

Τρίτη και Τετάρτη : 09.00-16.00

Παρασκευή : 09.00-15.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3615812

Βιβλιοθήκη Ιστορίας Δικαίου

Διεύθυνση : Ακαδημίας 45, 2^{ος} όροφος

Προσωπικό : Σουλτάνα Ιωάννου, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό :

Δευτέρα – Παρασκευή : 09.00 -14.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688666

Βιβλιοθήκη Πολιτικής Δικονομίας

Διεύθυνση : Ιπποκράτους 33, 3^{ος} όροφος

Προσωπικό : Παναγιώτα Κουφοστάθη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό:

Δευτέρα, Τρίτη : 09.00-14.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688358

Βιβλιοθήκη Φιλοσοφίας Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 4^{ος} όροφος,

Προσωπικό : Όλγα Μπακάλη, Διοικητικός ΠΕ

Ελένη Αμοιράλη, Βιβλιοθηκονόμος

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό:

Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή : 09.00-15.00

Τρίτη και Πέμπτη 09.00-18.00

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688392

Τα ωράρια λειτουργίας των βιβλιοθηκών διαμορφώνονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα σε προσωπικό.

7.3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οι βιβλιοθήκες του Τμήματος Νομικής, οργανώνουν τις συλλογές τις σύμφωνα με τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της νομικής έρευνας και επιστήμης.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του υλικού των βιβλιοθηκών είναι καταχωρισμένο στον αυτοματοποιημένο κατάλογο των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ. Ενώ το έργο της αναδρομικής καταλογράφησης παλαιότερων εκδόσεων παλαιότερων εκδόσεων βρίσκεται υπό εξέλιξη.

Μέσω της ιστοσελίδας των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ, δίδεται η δυνατότητα πρόσβασης και σε όλες τις διαθέσιμες υπηρεσίες βιβλιοθηκών. Επιπλέον παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης σε εξειδικευμένες ελληνικές και ξενόγλωσσες βάσεις δεδομένων νομικού περιεχομένου μεταξύ αυτών:

«Ισοκράτης», «Νόμος», «LawNet.gr»(πρόσβαση μόνο από τις βιβλιοθήκες συγκεκριμένες ημέρες και ώρες ανά βιβλιοθήκη και μόνο σε φοιτητές και μέλη ΔΕΠ του τμήματος Νομικής), «WestLawInternational», «Beckonline premium»,Heinonline»(πρόσβαση από όλο το δίκτυο του ΕΚΠΑ) μέσω της υπηρεσίας «βιβλιογραφικών βάσεων».

Διαδανεισμός

Δίδεται δυνατότητα παραγγελίας άρθρων και περιοδικών από ελληνικές πανεπιστημιακές και ειδικές βιβλιοθήκες μέσω του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών Βιβλιοθηκών, καθώς και δυνατότητα παραγγελίας άρθρων από την Εθνική Βιβλιοθήκη. (Η υπηρεσία παρέχεται προσωρινά μόνο από την Νομική Βιβλιοθήκη (Νομικό Σπουδαστήριο).

Δίδεται επίσης δυνατότητα δανεισμού βιβλίων μόνο από την Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Η υπηρεσία παρέχεται προσωρινά μόνο από την Νομική Βιβλιοθήκη (Νομικό Σπουδαστήριο). Το κόστος επιβαρύνει τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο.

Πληροφοριακή Εκπαίδευση

Το πρώτο δεκαήμερο από την έναρξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους και κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης, το προσωπικό των βιβλιοθηκών σε συνεργασία με τη διοίκηση και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Νομικής, διοργανώνουν σεμινάρια σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω των βιβλιοθηκών. Αντίστοιχα σεμινάρια και εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον από ομάδες χρηστών μπορούν να γίνουν και καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Κατάθεση μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών

Η κάθε βιβλιοθήκη του Τμήματος Νομικής φροντίζει για την συγκέντρωση και αρχειοθέτηση των διπλωματικών εργασιών του τομέα στον οποίο ανήκει το γνωστικό τους αντικείμενο. Σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Νομικής, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέτουν στην αντίστοιχη βιβλιοθήκη την

εργασία τους σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Για την διάταξη και τη μορφοποίηση των εργασιών ακολουθείται συγκεκριμένο πρότυπο.

Η πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του ψηφιακού υλικού, είναι εφικτή μέσω είτε της επαφής της ψηφιακής βιβλιοθήκης Πέργαμος ή του αυτοματοποιημένου καταλόγου των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ.

Η κατάθεση των διδακτορικών διατριβών είναι υποχρεωτική από το Νόμο 1566/1985.

Το έργο της συγκέντρωσης και αποστολής των εργασιών στο εθνικό αποθετήριο που τηρεί το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, καθώς και της τήρησης του αντίστοιχου αρχείου διδακτορικών διατριβών του Τμήματος Νομικής, το οποίο συγκροτείται από την υποχρεωτική κατάθεση ενός επιπλέον αντιτύπου στη Νομική Βιβλιοθήκη (Νομικό Σπουδαστήριο), όπου υποστηρίζονται οι διαδικασίες των εν λόγω υπηρεσιών.

Κανόνες χρήσης υλικού και εγκαταστάσεων

- Οι Βιβλιοθήκες οφείλουν να δημιουργούν τις προϋποθέσεις σεβασμού των δικαιωμάτων των χρηστών και να διευκολύνουν την απρόσκοπτη πρόσβαση στις παρεχόμενες υπηρεσίες και εργαλεία πληροφόρησης.
- Το προσωπικό φροντίζει για την οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία των βιβλιοθηκών.
- Το προσωπικό καθοδηγεί τους αναγνώστες στη χρήση της κάθε βιβλιοθήκης και των εντύπων ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης.
- Οι αναγνώστες οφείλουν να τηρούν τους κανονισμούς των βιβλιοθηκών, να προστατεύουν το υλικό και να τηρούν ησυχία στους χώρους των βιβλιοθηκών
- Οι αναγνώστες, πριν την είσοδο στα αναγνωστήρια, οφείλουν να προσκομίσουν την αστυνομική ή φοιτητική τους ταυτότητα στο προσωπικό της κάθε βιβλιοθήκης και να τοποθετούν τα προσωπικά τους αντικείμενα στα ειδικά διαμορφωμένα ερμάρια.
- Σε κάθε βιβλιοθήκη υπάρχουν διαθέσιμοι για το κοινό Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές με σκοπό την επιστημονική έρευνα και επικοινωνία. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση προγραμμάτων και η τροποποίηση ρυθμίσεων
- Η χρήση του υλικού των βιβλιοθηκών υπόκειται στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Ν. 2121/93, όπως έχει μεταγενέστερα τροποποιηθεί, ιδίως με το άρθρο 81 του Ν. 3057/2002). Τα τεκμήρια παρέχονται για προσωπική μελέτη. Απαγορεύεται η συστηματική αποθήκευση ή/και εκτύπωση τους καθώς και οποιαδήποτε εμπορική χρήση τους.
- Δυνατότητα δανεισμού του υλικού των βιβλιοθηκών δεν υπάρχει.
- Επιτρέπεται, η αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, μόνο ορισμένων σελίδων κάθε έργου για λόγους επιστημονικής έρευνας, εφόσον στην περίπτωση αυτή δεν βλάπτεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου και δεν προκαλείται αδικαιολόγητη βλάβη στα νόμιμα συμφέροντα του δικαιούχου.
- Το κάπνισμα, η κατανάλωση τροφίμων ή ροφημάτων και η χρήση κινητού τηλεφώνου, στους χώρους των βιβλιοθηκών, δεν επιτρέπονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ

Η Πανεπιστημιακή Λέσχη έχει ως σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό παρέχει μια σειρά υπηρεσιών που παρουσιάζονται αναλυτικά στο σχετικό Ενημερωτικό Οδηγό που εκδίδει κατ'έτος η Πανεπιστημιακή Λέσχη. Σε αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι ακόλουθες υπηρεσίες:

8.1 Υγειονομική Υπηρεσία

Υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί, για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών αντίστοιχα ενός Τμήματος, προσαυξημένο κατά το ήμισυ. Προκειμένου για το τελευταίο έτος σπουδών η περίθαλψη παρατείνεται και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους μέχρι 31 Δεκεμβρίου, για όσους δεν έχουν λάβει τον τίτλο σπουδών τους μέχρι τότε. Η υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών περιλαμβάνει:

α) Ιατρική εξέταση

Ο φοιτητής που έχει ανάγκη ιατρικής περίθαλψης μπορεί να προσέρχεται καθημερινά τι εργάσιμες ημέρες και ώρες στα ιατρεία της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Παν/κής Λέσχης, προσκομίζοντας το Φοιτητικό Βιβλιάριο Περίθαλψης (Φ.Β.Π.). Το βιβλιάριο αυτό δίνεται στο φοιτητή μετά από αίτηση και ανανεώνεται κάθε χρόνο από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στην Υγειονομική Υπηρεσία λειτουργούν τα εξής ιατρεία:

1^{ος} όροφος

1) Παθολογικά ιατρεία : καθημερινά από Δευτέρα – Παρασκευή (8:00-14:00)

Υπεύθυνοι Παθολόγοι: α) Μαρία Συκκά 8:00-12:30 και

β) Αιμιλία Τσάτσα 9:30-14:00),

2)Γυναικολογικό ιατρείο: κάθε Τρίτη και Πέμπτη (10:30-12:45) και Παρασκευή (10:30-15:00)

Υπεύθυνη Γυναικολόγος: Βασιλική Σακελαρίου τηλ. 210 368 8242

3)Δερματολογικό ιατρείο : Κάθε Τρίτη και Πέμπτη

Υπεύθυνη Δερματολόγος : Αργυρώ Χατζηγιάννου τηλ. 210 368 8209

4)Ακτινολογικό εργαστήριο: καθημερινά (8:00 – 13:30)

Υπεύθυνοι Χειριστές -Εμφανιστές α) Κατωμέρη Αναστασία τηλ. 210 368 8244

β) Σταυρόπουλος Ηλίας τηλ. 210 3688211

5) Οδοντιατρείο : καθημερινά (8:30-13:00)

Υπεύθυνη Οδοντίατρος α)Παγώνα Αλμπάνη τηλ. 210 368 8210

β)Βασιλική Καβούρα τηλ. 210 3688211

6)Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης : από Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη (10:00-13:00)

Υπεύθυνος Ψυχίατρος : Κων/νος Κοντοάγγελος

Υπεύθυνη Ψυχολόγος : Ξ. Παππά τηλ. 210 368 8226

4^{ος} όροφος

7) Οφθαλμιατρείο : καθημερινά από 8.30 μέχρι 13.00

Υπεύθυνη Οφθαλμίατρος : Μαρία Μπιτζίου Τηλ. 210 3688273

Υπεύθυνη Νοσηλεύτρια : Ρούμπη Ιωάννα, καθημερινά από 8.30 μέχρι 14.30 τηλ. 210 368 8208

Βοηθός Νοσηλεύτρια : Τσούκα Χρυσούλα

Γραμματεία Υγειονομικής Υπηρεσίας : Παλληκάρη Βασιλική

Καθημερινά από 8.30 μέχρι 14.30 Τηλ. 210 368 8218

Οι πρώτες βοήθειες παρέχονται μέσα στο ωράριο λειτουργίας των παραπάνω ιατρείων στους φοιτητές και σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας στους χώρους που βρίσκονται στο κτήριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης, Ιπποκράτους 15 στον 1^ο όροφο.

β) Νοσοκομειακή περίθαλψη

Η νοσοκομειακή περίθαλψη παρέχεται στα νοσηλευτικά ιδρύματα, που είναι ΝΠΔΔ και κατά προτίμηση στις πανεπιστημιακές κλινικές σε Β΄ θέση και υπολογίζεται με βάση το τιμολόγιο που ισχύει κάθε φορά για τους δημόσιους υπαλλήλους. Η περίθαλψη αυτή μπορεί υπό προϋποθέσεις να παρασχεθεί και σε νοσηλευτικά ιδρύματα που είναι ΝΠΙΔ ή σε ιδιωτικές κλινικές, σε περίπτωση που στα δημόσια ιδρύματα υπάρχει έλλειψη κλίνης, εφόσον το περιστατικό κριθεί επείγον. Πληροφορίες παρέχονται στα τηλέφωνα : 210 368 8218, 8211.

γ) Φαρμακευτική περίθαλψη

Οι συνταγές αναγράφονται στο Φ.Β.Π και χορηγούνται από ιατρούς της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης, από ιατρούς νοσηλευτικών ιδρυμάτων και από ιδιώτες ιατρούς. Για τις δύο τελευταίες περιπτώσεις η συνταγή πρέπει, μέσα σε δύο κατ' ανώτατο όριο εργάσιμες ημέρες από την έκδοσή της, να₉₄

θεωρηθεί από τους ιατρούς της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης, αλλιώς δεν είναι εκτελεστή. Οι συνταγές εκτελούνται στα συμβεβλημένα φαρμακεία, ο δε ενδιαφερόμενος υπογράφει τη συνταγή με την παραλαβή των φαρμάκων.

δ) Παρακλινικές εξετάσεις

Γίνονται στο μικροβιολογικό εργαστήριο της Ιατρικής Σχολής ή στα εργαστήρια των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Δημοσίου ή στα εργαστήρια των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου, μετά από παραπομπή των φοιτητών από την Υγειονομική Υπηρεσία της Πανεπιστημιακής Λέσχης.

ε) Εξέταση στο σπίτι

Όταν η κατάσταση του ασθενούς καθιστά δυσχερή τη μετάβαση του στο ιατρείο, μπορεί να καλέσει κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες ιατρό της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης στο σπίτι του.

στ) Τοκετοί

Σε περίπτωση φυσιολογικού τοκετού ή καισαρικής τομής, εκτός από τη κάλυψη των δαπανών νοσηλείας, εφόσον αυτή έγινε σε πανεπιστημιακή κλινική ή νοσηλευτικό ίδρυμα ΝΠΔΔ, παρέχεται στις φοιτήτριες και επίδομα τοκετού, ίσο με το επίδομα που παρέχεται στους δημόσιους υπαλλήλους και με την προϋπόθεση ότι δεν παίρνει επίδομα ή βοήθημα από άλλη πηγή η ίδια ή ο σύζυγός της.

ζ) Φυσιοθεραπείες εκτελούνται σε φυσιοθεραπεύτρια των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Δημοσίου ή και των ΝΠΙΔ, ύστερα από παραπομπή του ασθενούς από την Υγειονομική Υπηρεσία.

η) Οδοντιατρική περίθαλψη

Οδοντιατρική περίθαλψη παρέχεται στο Οδοντιατρείο της Υγειονομικής Υπηρεσίας. Η περίθαλψη αφορά θεραπευτικές εργασίες και όχι προσθετικές και ορθοδοντική, είναι δε ανάλογη με εκείνη των δημοσίων υπαλλήλων.

θ) Ορθοπεδικά είδη

Η δαπάνη για ορθοπεδικά είδη καλύπτεται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους και μόνο στην περίπτωση που η ανάγκη προέρχεται από ασθένεια ή ατύχημα.

ι) Δαπάνες που δεν καλύπτονται από την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών δεν περιλαμβάνει τις δαπάνες για ακουστικά βαρηκοΐας, στοιχειώδη φάρμακα, ιατρικά εργαλεία και όργανα, διορθωτικούς φακούς, φακούς επαφής και σκελετό πάνω από ένα ορισμένο ποσό, καλλυντικά, λουτροθεραπείες, αμοιβή αποκλειστικής νοσοκόμου και πλαστικές εγχειρήσεις.

Σχετικά με την χορήγηση διορθωτικών φακών, φακών επαφής και σκελετού διευκρινίζεται ότι οι φοιτητές (προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί) έχουν δικαίωμα, και εφόσον η αλλαγή θεωρείται απαραίτητη κατά την κρίση του αρμόδιου ιατρού, για ένα ζευγάρι διορθωτικών φακών κάθε χρόνο, φακών επαφής κάθε δύο χρόνια και σκελετού μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

ια) Επιλογή ασφαλιστικού φορέα

Σε περίπτωση που ο φοιτητής δικαιούται άμεσα ή έμμεσα υγειονομική περίθαλψη από άλλο ασφαλιστικό φορέα, μπορεί να επιλέξει τον ασφαλιστικό φορέα που προτιμά κάθε πανεπιστημιακό έτος με υπεύθυνη δήλωσή του. Αν ο ασφαλιστικός φορέας, τον οποίο έχει επιλέξει ο φοιτητής, καλύπτει μόνο τη νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή μέρος της δαπάνης νοσηλείας, η Πανεπιστημιακή Λέσχη καλύπτει την υπόλοιπη δαπάνη, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τη νοσοκομειακή περίθαλψη.

ιβ) Τόπος παροχής υγειονομικής περίθαλψης

Η υγειονομική περίθαλψη παρέχεται μέσα στην ελληνική επικράτεια και ειδικότερα: α) στους φοιτητές που βρίσκονται στην έδρα του ΑΕΙ, β) στους φοιτητές που μετέχουν σε πανεπιστημιακές εκδρομές ή κάνουν πρακτική εξάσκηση ή εκπονούν πτυχιακή διατριβή εκτός της έδρας του οικείου ΑΕΙ, στον τόπο που ασκούνται ή εκπονούν διατριβή ή στον τόπο που έλαβε χώρα το περιστατικό και γ) στους φοιτητές που βρίσκονται εκτός έδρας του οικείου ΑΕΙ και εφόσον το περιστατικό κρίνεται επείγον.

ιγ) Μετάβαση ασθενή φοιτητή στο εξωτερικό

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις φοιτητών που πάσχουν από σοβαρότερο νόσημα, η διάγνωση και η θεραπεία του οποίου δεν μπορεί να γίνει στην Ελλάδα, ύστερα από γνωμάτευση Διευθυντή Κλινικής Πανεπιστημιακών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Δημοσίου και ΝΠΙΔ και ύστερα από σχετική εισήγηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του Τμήματος, ο φοιτητής παραπέμπεται στην αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για την τελική έγκριση μετάβασης στο εξωτερικό.

ιδ) Υγειονομική εξέταση

Από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004, δεν είναι υποχρεωτικές οι ιατρικές εξετάσεις για την εγγραφή πρωτοετών φοιτητών.

Η Υγειονομική Υπηρεσία στεγάζεται στον 1^ο Όροφο του κτιρίου της Πανεπιστημιακής Λέσχης, Ιπποκράτους 15, τηλ. 210 368 8218, 210 368 8208.

8.2. Τμήμα σίτισης φοιτητών

Κύρια δραστηριότητα του Τμήματος είναι η παροχή κάρτας σίτισης στους φοιτητές. Η μέριμνα για την σίτιση των φοιτητών καθορίζεται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ. 387/83, 494/85, 169/93, το Ν. 281/2000, την από 30.8.2000 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου εξουσιοδοτημένου από την Σύγκλητο και την από 30.10.95 γνωμάτευση του Δικαστικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται να σιτίζονται δωρεάν, πρέπει να υποβάλλουν στη Υπηρεσία Συσσιτίου αίτηση και δύο (2) φωτογραφίες για την έκδοση κάρτας σίτισης. Οι φοιτητές που δικαιούνται κάρτα σίτισης, μπορούν να σιτίζονται στα συμβεβλημένα εστιατόρια ή στις εστίες ή οικοτροφεία, εάν διαμένουν σε αυτά. Για τους φοιτητές που παρακολουθούν μαθήματα στο κέντρο της Αθήνας λειτουργεί το φοιτητικό εστιατόριο της οδού Αραχώβης 44.

Η Υπηρεσία Συσσιτίου λειτουργεί καθημερινά από τις 9:30 μέχρι τις 12:30, στον 4^ο όροφο της Πανεπιστημιακής Λέσχης. Πληροφορίες στο τηλ. 368 8228.

8.3 Φοιτητικά αναγνωστήρια

Τα φοιτητικά αναγνωστήρια διευκολύνουν τους φοιτητές στη μελέτη τους με τη διάθεση επιστημονικών συγγραμμάτων για όλα τα μαθήματα που διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο και διάφορων άλλων βοηθητικών βιβλίων ελληνικών και ξένων (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, λογοτεχνικά βιβλία κ.λ.π.)

Η βιβλιοθήκη εμπλουτίζεται με τα βιβλία που προτείνονται από τους φοιτητές, το διδακτικό-ερευνητικό προσωπικό και τον Πρόεδρο του Τμήματος. Στους χώρους των αναγνωστηρίων οι φοιτητές μελετούν με δικά τους βιβλία ή με βιβλία της βιβλιοθήκης, τα οποία δανείζονται με την φοιτητική τους ταυτότητα και συμπληρώνοντας ένα δελτίο δανεισμού της βιβλιοθήκης (εσωτερικός δανεισμός). Τα βιβλία δεν δανείζονται εκτός των φοιτητικών αναγνωστηρίων. Τα φοιτητικά αναγνωστήρια στεγάζονται στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (2^{ος} και 4^{ος} όροφος) και λειτουργούν καθημερινά όλες τις εργάσιμες ημέρες σε συνεχές ωράριο από τις 8 π.μ. μέχρι τις 9 μ.μ. Πληροφορίες παρέχονται στα τηλέφωνα 210 3688213,3688219.

8.4 Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο βρίσκεται στην Πανεπιστημιούπολη (Ανω Ιλίσια) και είναι στη διάθεση όλων των φοιτητών και φοιτητριών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ώστε να ασκήσουν το δικαίωμα τους να μετάσχουν στα διάφορα προγράμματα και τμήματα άθλησης. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις του λειτουργούν από 1 Οκτωβρίου μέχρι 30 Μαΐου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές και φοιτήτριες εγγράφονται σε ένα ή περισσότερα αθλήματα της αρεσκείας τους όπως : Γυμναστική (φυσική κατάσταση 0 αερόμπικ), Καλαθοσφαίριση (μπάσκετ), πετοσφαίριση (βόλλεϋ), Υδατοσφαίριση (πόλο), Κολύμβηση, Σκοποβολή, Αντισφαίριση (τένις), Επιτεραπέζια αντισφαίριση (πινγκ πονγκ), Κλασικός αθλητισμός (στίβος), Ανώμαλος δρόμος, Χειμερινά αθλήματα όπως : Γκόρφ, Wind surf, Αλεξίπτωτο πλαγιάς, Ανεμόπτερο, Αερόστατο, Αναρρίχηση, Rafting, Ιππασία, Ιστιοπλοΐα, Κατάδυση.

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο λειτουργεί καθημερινά από τις 8 π.μ. μέχρι τις 5 μ.μ. Οι διακρινόμενοι για τις αθλητικές τους επιδόσεις φοιτητές και φοιτήτριες πλαισιώνουν τις αντιπροσωπευτικές ομάδες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου και συμμετέχουν κατά την διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε διάφορα εσωτερικά, διαπανεπιστημιακά και διεθνή πρωταθλήματα. Οι νικητές βραβεύονται από τις πρυτανικές αρχές σε ειδική τελετή με την λήξη του διδακτικού έτους. Πληροφορίες παρέχονται στα τηλέφωνα 210 7707207,2107275551,2107275552.

8.5 Μουσικό Τμήμα

Το Μουσικό Τμήμα έχει σκοπό τη μουσική μόρφωση των φοιτητών και την ανάπτυξη της μουσική γενικά στο Πανεπιστήμιο με μαθήματα, οργάνωση φοιτητικής χορωδίας, ορχήστρας, συναυλιών κ.λ.π. Στο πλαίσιο αυτό το Μουσικό Τμήμα οργανώνει συναυλίες και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στην Αθήνα, συμμετέχει στις επίσημες τελετές του Πανεπιστημίου και της Πανεπιστημιακής Λέσχης και εκπροσωπεί το Πανεπιστήμιο σε εκδηλώσεις της επαρχίας, καθώς και σε διεθνή Φεστιβάλ του εξωτερικού. Διαθέτει μεγάλη αίθουσα εκπαίδευσης που είναι εξοπλισμένη με ειδικές ηχητικές εγκαταστάσεις, πιάνο, μουσική βιβλιοθήκη με έργα κλασικής μουσικής, δισκοθήκη με δίσκους λαϊκής μουσικής, ταινιοθήκη, εγκαταστάσεις μηχανημάτων, Πικ-απ, μαγνητόφωνο, ενισχυτές, μεγάφωνα κ.λ.π. Επίσης παραδίδονται και μαθήματα μουσικής θεωρίας, βυζαντινής μουσικής και κιθάρας. Το Μουσικό Τμήμα στεγάζεται στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (4^{ος} όροφος) τηλ 210 3688229.

8.6 Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών

Το Τμήμα δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών αποτελείται από δύο Γραφεία :

Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων έχει ως σκοπό το συντονισμό των προβλημάτων των φοιτητών σε συνεργασία με την ΕΦΕΕ, την ανάπτυξη του φοιτητικού τουρισμού, των διεθνών φοιτητικών σχέσεων, των εκδρομών εσωτερικού και εξωτερικού, τη διοργάνωση των φοιτητικών πολιτιστικών εκδηλώσεων (μουσικών, θεατρικών, χορευτικών κ.λ.π.) την οργάνωση συνεστιάσεων φοιτητών, καθηγητών, διοικητικού προσωπικού και κάθε άλλης δραστηριότητας που έχει σχέση με την ψυχαγωγία και την μόρφωση των φοιτητών, την παρακολούθηση δημοσιευμάτων στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο και την παροχή πληροφοριών σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς φοιτητές. Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων στεγάζεται στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (4^{ος} όροφος), τηλ. 210 368 8227.

Το Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών έχει ως σκοπό να διευκολύνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που επιθυμούν να εργασθούν για οικονομική ενίσχυση, προκειμένου να τελειώσουν τις σπουδές τους. Για να βρεί κάποιος φοιτητής εργασία πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας και να παρακολουθεί τις σχετικές αγγελίες εργοδοτών που υπάρχουν στο Γραφείο. Από το ίδιο Γραφείο παρέχεται και η διευκόλυνση για ανεύρεση κατοικίας. Το Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών στεγάζεται επίσης στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (4^{ος} όροφος), τηλ. 210 3688227.

8.7 Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών υπάγεται και λειτουργεί μέσα από το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων. Τον Πολιτιστικό Όμιλο εκπροσωπεί Διοικούσα Επιτροπή εκλεγμένη με αρχαιρεσίες από το σύνολο των μελών του Ομίλου. Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών περιλαμβάνει τέσσερις τομείς: α) τον θεατρικό, β) τον χορευτικό, γ) τον κινηματογραφικό και δ) τον φωτογραφικό.

Ο ενδιαφερόμενος φοιτητής μπορεί αν γίνει μέλος με μια γραπτή αίτηση του στο Γραφείο του Πολιτιστικού Ομίλου Φοιτητών που βρίσκεται στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης (ημιόροφος), τηλ. 210 3688205.

8.8. Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι μια ανεξάρτητη υπηρεσία, η οποία έχει ως σκοπό την ηθική και υλική σε είδος ή σε χρήμα ενίσχυση των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών αυτών, που κατά την κρίση της Διοικούσας το Ταμείο Επιτροπής δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν με άλλο τρόπο. Σχετικές πληροφορίες μπορεί να πάρει ο φοιτητής από τη Γραμματεία του Ταμείου που βρίσκεται στο κτίριο της Επιμελητείας της Πανεπιστημιακής Λέσχης, Ιπποκράτους 15 (3^{ος} όροφος), τηλ. 210 368 8221, 210 3688240, 210 3688256.

8.9. Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών

Στην οδό Ιπποκράτους 7, στο 2^ο όροφο στεγάζεται το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών. Με την 03/03/94 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών έγινε ανεξάρτητη ακαδημαϊκή μονάδα με δικό του₉₈

εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Πρόεδρος είναι ο εκάστοτε Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σε αυτό διδάσκονται οι παρακάτω γλώσσες : Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Ρώσικά, Αραβικά, Πορτογαλικά, Τουρκικά, Ιαπωνικά, Αλβανικά, Εβραϊκά, Κινέζικα, Φιλανδικά, Περσικά, Σουηδικά, Ολλανδικά, Σερβικά, Ουγγρικά, Βουλγαρικά κ.λ.π. Την δυνατότητα εγγραφής έχει κάθε φοιτητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε οποιοδήποτε Τμήμα κι αν ανήκει.

Επίσης λειτουργούν τμήματα για σύνταξη ειδικών εγγράφων ΕΕ, άντληση πληροφοριών από ειδικά έγγραφα και καταγραφή τους σε μορφή περιλήψεων, θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιμόρφωση στη μετάφραση, ευθεία και αντίστροφη στις διδασκόμενες γλώσσες, νομική ορολογία, καθώς και μονοετή προγράμματα για προετοιμασία μεταπτυχιακών σπουδών ή συμμετοχή σε προγράμματα ERASMUS. Τηλ. 210 368 8204

8.10 Γραφείο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Αθηνών

Το Γραφείο Διασύνδεσης είναι Ειδικό Γραφείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, που μεσολαβεί μεταξύ της πανεπιστημιακής κοινότητας και της παραγωγής, στοχεύοντας στη μεταξύ τους σύνδεση μέσω της ενημέρωσης των φοιτητών και των αποφοίτων σε θέματα σχετικά με την αγορά εργασίας και τον γενικότερο επαγγελματικό προσανατολισμό τους. (<http://career-office.uoa.gr>).

8.11 Διεύθυνση Κληροδοτημάτων

Η Διεύθυνση Κληροδοτημάτων υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Περιουσίας και Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Περιλαμβάνει ειδικό Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, με τις εξής αρμοδιότητες:

- Μέριμνα για την εκπλήρωση του σκοπού και την εκτέλεση των κληρονομιών, καταπιστευμάτων, κληροδοσιών και δωρεών.
- Εισήγηση για την επωφελέστερη αξιοποίηση ή διάθεση των παραπάνω ειδικών ομάδων περιουσίας, όταν δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί η βούληση του διαθέτη ή δωρητή.
- Προκήρυξη και διενέργεια διαγωνισμών για τη χορήγηση υποτροφιών και βραβείων.

- Έλεγχος της προόδου των υποτρόφων σε συνεργασία με τα Τμήματα των Σχολών του Πανεπιστημίου και τους Αρμόδιους Καθηγητές.
- Σύνταξη καταστάσεων και τήρηση βιβλίου υποτρόφων.
- Σύνταξη ετήσιας έκθεσης για το έργο της Διεύθυνσης Κληροδοτημάτων
- Κατάρτιση στατιστικών ή άλλων πινάκων και μελετών για την πορεία της εκτέλεσης του σκοπού των κληρονομιών, κληροδοσιών, καταπιστευμάτων και δωρεών.

Το Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων βρίσκεται Χ. Λαδά 6, 106 51 Αθήνα (6^{ος} όροφος, γραφείο 67). Τηλ. 210 368 9131.

Κάθε πανεπιστημιακό έτος από τα έσοδα των κληροδοτημάτων χορηγούνται υποτροφίες, κατόπιν διαγωνισμού ή με επιλογή σε προπτυχιακούς φοιτητές. Οι₉₉

υποψήφιοι υπότροφοι δύνανται να συμμετάσχουν στους διαγωνισμούς ανάδειξης προπτυχιακών υποτρόφων από τα έσοδα των κληροδοτημάτων όταν οφείλουν μέχρι και τα δύο μαθήματα από το προηγούμενο έτος σπουδών, εφ' όσον βέβαια θα έχουν Μ.Ο. βαθμολογίας στα υπόλοιπα μαθήματα τουλάχιστον «Λίαν Καλώς».

8.12 Μονάδα προσβασιμότητας φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ).

Στόχος της Μονάδας Προσβασιμότητας ΦμεΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι : **η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.**

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ διαθέτει:

- Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου
- Υπηρεσία μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ
- Προσβάσιμα Συγγράμματα
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε τμήμα/σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί :

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του

β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ, με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμόδιους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνο : **210 7275183, 7275130, 7275687**

Fax: **2107275193**

Ιστοθέση : <http://access@uoa.gr>

Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο: access@uoa.gr

MSN ID : m.emmanouil@id.uoa.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1.1 Χρήσιμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Τμήματος Νομικής είναι www.law.uoa.gr . Ενδεικτικά παρατίθενται κατωτέρω και ορισμένες άλλες ηλεκτρονικές διευθύνσεις που μπορούν να φανούν χρήσιμες στους φοιτητές του Τμήματος Νομικής:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	www.auth.gr
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	www.duth.gr
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	www.uoa.gr
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	www.eap.gr
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	www.union.edu.gr
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθήνας	www.aueb.gr
Πανεπιστήμιο Πειραιά	www.unipi.gr
Πάντειο Πανεπιστήμιο	www.panteion.gr
http://uk.dir.yahoo.com/education/higher_education/colleges_and_universities/by_region/Countries/greece/Complete_List/	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
http://uk.dir.yahoo.com/education/higher_education/colleges_and_universities/by_region/Countries/	
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	www.lib.auth.gr
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης	www.lib.duth.gr
Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών	www.dsalib.gr

Εθνική Βιβλιοθήκη	www.nlg.gr
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών	www.uoa.gr
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθήνας	www.lib.aueb.gr
Πανεπιστημίου Πειραιά	www.lib.unipi.gr
ΑΝΩΤΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ	
Ελλάδα	www.lawyers.gr
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	www.echr.coe.int
Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	www.curia.eu.int
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ	
Συνήγορος του Πολίτη	www.synigoros.gr
Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	www.dpa.gr
Ελληνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	www.eett.gr
ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ	www.esdi.gr
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	www.parliament.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	www.government.gr
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ	www.et.gr
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	www.europa.eu.int
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	www.europarl.eu.int
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	www.ue.eu.int
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	www.euro-ombudsman.eu.int
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	www.coe.int
ΟΟΣΑ	www.oecd.org

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ
--

Η Νομική Σχολή παρέχει ανώτατη νομική παιδεία σε συνεργασία και με πολλά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού και διάσημα ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού. Στο πλαίσιο αυτό έχει απονεμίσει την ύψιστη ακαδημαϊκή διάκριση του επίτιμου διδάκτορα του Τμήματος Νομικής σε κορυφαίους επιστήμονες με σημαντική προσφορά και διεθνή αναγνώριση, καθώς και σε άλλες επιφανείς προσωπικότητες που έχουν διακριθεί στους τομείς δραστηριότητάς τους. Μόνο κατά την τελευταία εικοσαετία έχουν ανακηρυχθεί ως επίτιμοι διδάκτορες του Τμήματος Νομικής οι ακόλουθοι:

- **Andre de Laubadere**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων II, Γαλλία (1981)
- **Jean Rivero**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων II, Γαλλία (1981)
- **Georges Vedel**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων II, Γαλλία (1981)
- **Νικόλαος Βαλτικός**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Γενεύης, Ελβετία (1982)
- **John Brademas**, πρόεδρος-καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, Η.Π.Α (1987)
- **Jeffrey Jowell**, κοσμήτορας του University College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, Αγγλία (1987)
- **Arthur Kaufmann**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μονάχου, Γερμανία (1987)
- **Φωκίων Φταντζεσκάκης**, καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων, Γαλλία (1987)
- **Jean Carbonnier**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων, Γαλλία (1988)
- **Dieter Simon**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης και διευθυντής του Max Planck Institut, Γερμανία (1988)
- **Κωνσταντίνος Καραμανλής**, Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Ελλάδα (1991)
- **Primo Nebiolo**, πρόεδρος I.A.A.F, Ιταλία (1991)
- **K.N. Κακούρης**, δικαστής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Ελλάδα (1992)
- **Jean-Louis de Corcil**, καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων, Γαλλία (1992)
- **Δημήτριος Σκουμπής**, επίτιμος πρόεδρος του Αρείου Πάγου, Ελλάδα (1992)
- **Jurgen Habermas**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης, Γερμανία (1994)

- **Claus-Wilhelm Canaris**, καθηγητής του Πανεπιστημίου Μονάχου, Γερμανία (1993)
- **Γεώργιος Βλάχος**, πρώην Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου και τέως Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών, Ελλάδα (1995)
- **Guy Braibant**, πρόεδρος Τμήματος του Γαλλικού Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία (1995)
- **Γλαύκος Κληρίδης**, Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Κύπρος (1996)
- **Ronald Dworkin**, καθηγητής των Πανεπιστήμιων Οξφόρδης και Νέας Υόρκης, Η.Π.Α (1996)
- **Jean Gauemet**, καθηγητής των Πανεπιστημίων Στρασβούργου και Παρισίων, Γαλλία (1996)
- **E. Schumann**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Regensburg και αντιπρόεδρος της Γερουσίας της Βαυαρίας, Γερμανία (1996)
- **Hideo Nakamura**, καθηγητής του Πανεπιστημίου Waseda του Τόκιο, Ιαπωνία (1996)
- **Pierre Bourdieu**, καθηγητής του College de France και διευθυντής του Κέντρου Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογίας, Γαλλία (1996)
- **Roman Herzog**, Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Γερμανία (1997)
- **Hans-Heinrich Jescheck**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Freiburg, Γερμανία (1997)
- **Louis Favoreu**, καθηγητής του Πανεπιστημίου Aix-Marseille III, Γαλλία (1997)
- **Claus Roxin**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μονάχου, Γερμανία (1997)
- **Hans W. Fasching**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βιέννης, Αυστρία (1998)
- **Ιωάννης Δεληγιάννης**, ομότιμος καθηγητής και τέως πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ελλάδα (1999)
- **Hans Friedhelm Gaul**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βόννης, Γερμανία (1999)
- **Wolfram Henckel**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Gottingen, Γερμανία (1999)
- **Eberhard Schmidt-Assmann**, ακαδημαϊκός και καθηγητής του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, Γερμανία (1999)
- **Hans Joachim Hirsch**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, Γερμανία (1999)
- **Antoine Vialard**, καθηγητής του Πανεπιστημίου Montasquieu Bordeaux IV, Γαλλία (1999)
- **Bernard Chantebout**, καθηγητής (2000)
- **Wolfgang Zollner**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Tubingen , Γερμανία (2000)
- **Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος**, Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Ελλάδα (2000)
- **Hans Zacher**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μονάχου και πρόεδρος της Max-Planck Gesellschaft zur Forderung der Wissenschaften, Γερμανία (2000)
- **Gerard Timsit**, καθηγητής του Πανεπιστημίου Paris I, Γαλλία (2001)
- **Gotz Hueck**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μονάχου, Γερμανία (2001)

- **Giuliano Amato**, τ. Πρωθυπουργός Ιταλίας, Γερουσιαστής, Καθηγητής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας, Ιταλία (2001)
- **Sabino Cassese**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Ρώμης, Πρόεδρος της Τράπεζας της Σικελίας, τ. Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης της Ιταλίας, Ιταλία(2002)
- **Joseph Meleze Modrzejewski**, καθηγητής Ιστορίας του Δικαίου και Αρχαίας Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Σορβόνης (Paris I) και της Ecole Pratique des Hautes Etudes, Γαλλία (2002)
- **Στέφανος Ματθίας**, Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, Ελλάδα (2002)
- **Karsten Schmidt**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βόννης, Γερμανία (2002)
- **Roger Perrot**, ομότιμος καθηγητής του πανεπιστημίου Pantheon – Assas(Paris II), Γαλλία (2002)
- **Μιχαλάκης Α. Τριανταφυλλίδης**, τ. Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου και τ. Γενικός Εισαγγελέας της Κυπριακής Δημοκρατίας, Κύπρος (2003)
- **Σπυρίδων Σημίτης**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης, Γερμανία (2003)
- **Ferenc Madi**, Πρόεδρος της Ουγγρικής Δημοκρατίας και Ομότιμος καθηγητής Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου του Πανεπιστημίου Eutuos Lorand της Βουδαπέστης (19.04.2004)
- **Bernand Pacteau**, καθηγητής Διοικητικού Δικαίου, του πανεπιστημίου του Μπορντώ(17/06/2004)
- **Milacic Slobodan**, καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, του Πανεπιστημίου του Μπορντώ(17/06/2004)
- **Πελαγία Γέσιου-Φαλτση**, Ομότιμη καθηγήτρια Πολιτικ'ξς Δικασνομίας του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ
- **Peter Schlosser**, ομότιμος καθηγητής Πολιτικής Δικονομίας της Νομικής Σχολής του Μονάχου (23/02/2006)
- **Klaus Hopt**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου του Αμβούργου (30/06/2006)
- **Βασίλειος Μαρκεζίνης**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (30/06/2006)
- **Francesco Berlingieri**, ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Γένοβας (30/06/2007)
- **George Christie**, καθηγητής του Duke University of Law (03/04/2007)
- **Λάμπρος Κοσίρης**, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης (22/11/2007)
- **Κάρολος Παπούλιας**, πρόεδρος Ελληνικής Δημοκρατίας (25/10/2007)
- **Harm peter Westerman**, ομότιμος καθηγητής του πανεπιστημίου του Tubingen(1/02/2008)
- **Ulfrid Newmann**, καθηγητής του πανεπιστημίου της Φραγκφούρτης (26/06/2008)
- **Andrew von Hirsch**, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Φραγκφούρτης (26/06/2008)
- **Εμμανουήλ Ρούκουνας**, ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Νομικής ΕΚΠΑ(24/07/2008)
- **Thomas Scanlon**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ(16/10/2008)
- **Hans-Heiner Kuhne**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Trier (23/07/2009)

- **Franz Streng**, καθηγητής του Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg (23/07/09)
- **Matthew W. Finkin**, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Illinois των Η.Π.Α (01/07/10) Ημερομηνία αναγόρευσης 10/06/2011)
- **Βασίλειος Σκουρής**, καθηγητής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (28/07/2010, Ημερομηνία αναγόρευσης 10/06/2011)
- **Χρήστος Ροζάκης**, ομότιμος καθηγητής του ΕΚΠΑ (28/07/2010, Ημερομηνία αναγόρευσης 10-06-2011)
- **Jean-Claude JUNCKER**, Πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου και Πρόεδρος του Eurogroup(08 Φεβρουαρίου 2011)
- **Rolf STURNER** καθηγητής Πολιτικής Δικονομίας στο Πανεπιστήμιο του Freiburg i. Br., Γερμανία (14 Φεβρουαρίου 2011)
- **Jurgen SCHWARGE** καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Freiburg i. Br., Γερμανία (13 Απριλίου 2011)
- **Ulrich SIEBER**, καθηγητής του Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Freiburg i. Br., Γερμανία (31 Οκτωβρίου 2011)
- **Paul Lagarde**, ομότιμος καθηγητής Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Paris I – Pantheon Sorbonne, Γαλλία (12 Ιανουαρίου 2012)
- **Daniel COHN-BENDIT**, Ευρωβουλευτής της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (9 Φεβρουαρίου 2012)
- **Wernard MOSCHEL**, καθηγητής του Εμπορικού Δικαίου στο πανεπιστήμιο του Tubingen, Γερμανία (15 Φεβρουαρίου 2012)
- **Yves GAUDEMONT**, καθηγητής του Διοικητικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Paris II, Γαλλία (22 Μαΐου 2012)
- **Bernard CASTAGNEDE**, καθηγητής του Δημοσίου Δικαίου στο Πανεπιστημίου Paris I-Pantheon της Σορβόννης, Γαλλία (22 Μαΐου 2012)
- **Philip KUNIG**, καθηγητής του Δημοσίου Δικαίου και Δικαίου του Περιβάλλοντος στα Πανεπιστήμια του Αμβούργου και της Χαϊδελβέργης και συντονιστής του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου, Γερμανία (11 Ιουνίου 2012)
- **Bernd SCHUNEMANN**, καθηγητής του Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου, Γερμανία (13 Ιουνίου 2012)
- **Jorg-Martin JEHLE**, καθηγητής της εγκληματολογίας Σωφρονιστικής και Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Göttingen, Γερμανία (13 Ιουνίου 2012)
- **Kristian KUHLE**, καθηγητής του Ποινικού Δικαίου, Ποινικής Δικονομίας και Φιλοσοφίας του Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Tubingen, Γερμανία (13 Ιουνίου 2012)
- **Giuseppe de VERGOTTINI**, ομότιμος καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Μπολόνια, Ιταλία (29 Ιουνίου 2012)
- **Θεόδωρος Β΄**, Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής (9 Ιουλίου 2012)